

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Diplomová práce

Integrovaná produkce ovoce a zeleniny v ČR

Vypracovala: Bc. Eva Kožušníková
Vedoucí práce: Ing. Hana Doležalová, Ph.D.

České Budějovice 2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Eva KOŽUŠNÍKOVÁ**
Osobní číslo: **E14774**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Integrovaná produkce ovoce a zeleniny v ČR**
Zadávající katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Vymezení problematiky integrované produkce, podmínek pěstování a rozsahu produkce na území ČR. Dotazníkové šetření na úrovni spotřebitelů. Příklady správné praxe z vybraných produkčních oblastí. Uplatnění integrované produkce ve vybraných maloobchodních formátech.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a zpracování literární rešerše.
2. Průzkum na úrovni producentů vybrané integrované produkce.
3. Průzkum na úrovni vybraných maloobchodních formátů.
4. Dotazníkové šetření u spotřebitelů.
5. Formulace závěrů.

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Literární rešerše
3. Cíle a metodika
4. Vlastní práce
5. Závěr
6. Seznam literatury
7. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

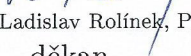
Ludvík, V. a kol. (2008). *Směrnice pro integrované systémy pěstování ovoce.* Hořice: SISPO.

Narro, P. (2014). *Opinion of the European Economic and Social Committee on Integrated Production in the European Union.* Brusel: European Economic and Social Committee.

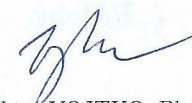
Pravidla pro integrovaný systém produkce zeleniny. (2014). Olomouc: SISPZ.
Směrnice integrované produkce hroznů. (2010). Brno: Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína - Ekovín.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Hana Doležalová, Ph.D.**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání diplomové práce: **16. ledna 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2016**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice

Ing. Viktor VOJTKO, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 6. března 2015

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci na téma Integrovaná produkce ovoce a zeleniny v ČR jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce, i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....

Bc. Eva Kožušníková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí diplomové práce Ing. Haně Doležalové, Ph.D., za odborné vedení, cenné připomínky a vstřícný přístup.

Obsah

1	Úvod	5
2	Literární rešerše	6
2.1	Přístupy k zemědělské produkci.....	6
2.2	Základní pojmy	7
2.2.1	Integrovaná ochrana rostlin (IOR).....	7
2.2.2	Integrovaná produkce (IP)	10
2.2.3	Integrované zemědělství (IZ).....	10
2.3	Integrovaná produkce.....	11
2.3.1	Cíle a principy.....	11
2.3.2	Legislativní úprava	14
2.3.3	Organizace a svazy	15
2.4	Dotace	20
2.4.1	Přímé platby.....	21
2.4.2	Program rozvoje venkova 2014–2020	24
2.4.3	Dotace v rámci společné organizace trhu	26
2.4.4	Národní dotace.....	26
2.5	Produkce a spotřeba ovoce v České republice	27
2.5.1	Produkce ovoce.....	27
2.5.2	Integrovaná produkce ovoce	28
2.5.3	Zahraniční obchod s ovocem	29
2.5.4	Domácí spotřeba ovoce.....	29
2.6	Produkce a spotřeba zeleniny v České republice	30
2.6.1	Produkce zeleniny.....	30
2.6.2	Integrovaná produkce zeleniny	31
2.6.3	Zahraniční obchod se zeleninou	32
2.6.4	Domácí spotřeba zeleniny.....	32

2.7	Produkce a spotřeba vinné révy v České republice.....	33
2.7.1	Produkce vinné révy	33
2.7.2	Integrovaná produkce vinné révy	34
2.7.3	Zahraniční obchod s vinnou révou.....	34
2.7.4	Domácí spotřeba vinné révy	35
2.8	Přínosy ovoce, zeleniny a vinné révy z IP pro spotřebitele	35
2.9	Propagace ovoce, zeleniny a vinné révy z IP ČR.....	36
3.	Cíle a metodika.....	37
3.1	Spotřebitelský průzkum	37
3.1.1	Cíle.....	37
3.1.2	Metodika	37
3.2	Průzkum mezi producenty.....	38
3.2.1	Cíle.....	38
3.2.2	Metodika	39
3.3	Průzkum mezi distributory	40
3.3.1	Cíle.....	40
3.3.2	Metodika	40
4.	Výsledky průzkumů.....	42
4.1	Spotřebitelský průzkum	42
4.1.1	Realizace průzkumu.....	42
4.1.2	Výsledky	43
4.2	Průzkum mezi producenty.....	57
4.2.1	Realizace průzkumu.....	57
4.2.2	Výsledky	59
4.3	Průzkum mezi distributory	64
4.3.1	Realizace průzkumu.....	64
4.3.2	Výsledky	64

4.4 Systém integrované produkce ve Francii	68
5 Závěr	70
I. Summary and keywords	73
II. Seznam použitých zdrojů	74
III. Seznam tabulek, grafů a obrázků	
IV. Seznam příloh	
V. Přílohy	

Seznam použitých zkratk

AEKO	Agroenvironmentálně – klimatická opatření
ČR	Česká republika
EHSV	Evropský hospodářský a sociální výbor
EISA	Evropská iniciativa pro udržitelný rozvoj zemědělství
Ekovín	Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína
EP	Ekologická produkce
EU	Evropská Unie
IOBC	International Organisation for Biological and Integrated Control
IOR	Integrovaná ochrana rostlin
IP	Integrovaná produkce
IPZ	Integrovaná produkce zeleniny
IZ	Integrované zemědělství
MZe	Ministerstvo zemědělství
SAPS	Jednotná platba na plochu
SISPO	Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce
SOT	Společná organizace trhu
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ZUČM	Zemědělská unie Čech a Moravy

1 Úvod

Integrovaná rostlinná výroba je jedním ze základních přístupů k zemědělské produkci používaných pro pěstování ovoce a zeleniny v České republice. Jedná se o střední proud mezi konvenční rostlinnou výrobou, která je především ekonomická a ekologickou rostlinnou výrobou, která je především šetrná ke zdraví a životnímu prostředí. Integrovaná produkce může být díky optimálně nastaveným procesům zároveň ekonomická i ekologická a je tedy dlouhodobě udržitelná. Cílem této diplomové práce bude popsat fungování systému integrované produkce na území České republiky.

V teoretické části budou nejprve definovány základní pojmy týkající se přístupů k zemědělské produkci a vymezen rozdíl mezi integrovanou ochranou rostlin, integrovanou produkcí a integrovaným zemědělstvím. Následně bude detailněji představen systém integrované produkce z hlediska principů, cílů, legislativní úpravy a organizací a svazů působících na území České republiky. Významný prostor bude věnován i problematice dotací, které jsou důležité pro celý zemědělský sektor, přínosům systému pro spotřebitele a jeho propagaci. Na závěr bude představena produkce a spotřeba ovoce, zeleniny a vinné révy v České republice.

V návaznosti na teoretickou část bude fungování systému integrované produkce ovoce a zeleniny v České republice zkoumáno a představeno v praxi na základě průzkumů provedených na úrovni spotřebitelů, producentů a distribučních subjektů. První z průzkumů bude zjišťovat, jaké atributy jsou pro spotřebitele při nákupu ovoce a zeleniny důležité, jaké je mezi spotřebiteli povědomí o alternativních systémech produkce a existuje-li o tyto alternativy, zejména integrovanou produkci, mezi spotřebiteli zájem. Následující průzkum provedený mezi producenty ovoce a zeleniny v systému integrované produkce představí reálnou praxi s jejími výhodami a nedostatky a posledním průzkumem bude ilustrováno uplatnění ovoce a zeleniny z integrované produkce ve vybraných velkoobchodních a maloobchodních formátech. Jako dodatek bude v závěru práce stručně uvedeno fungování systému integrované produkce ve Francii, kde jsem měla možnost strávit dva semestry v rámci zahraničního studijního pobytu.

2 Literární rešerše

2.1 Přístupy k zemědělské produkci

V rámci zemědělské produkce rozeznáváme pojmy intenzivní (intenzifikace) a extenzivní zemědělství. Jedná se o dva různé přístupy odlišující se zejména způsobem zacházení se zdroji a činnostmi vedoucími ke zvyšování výstupů. Z hlediska stupně intenzity zemědělské produkce dnes rozeznáváme následujících pět stupňů (Diviš, 2010):

- Programovaná rostlinná výroba
- Konvenční rostlinná výroba
- Integrovaná rostlinná výroba
- Systém Low input
- Ekologická rostlinná výroba

Cílem *programové rostlinné výroby* je dosáhnout co nejvyšších výnosů za pomoci maximálního využití bioenergetického potenciálu půdy a vysokého stupně chemizace. Tento způsob může být aplikován u některých plodin s dostatečným odbytem, kterými jsou například pšenice, sója nebo kukuřice. Také *konvenční výroba* je založena na vysokém stupni využívání zdrojů a intenzifikaci. V našich podmínkách tento způsob převládal až do devadesátých let minulého století a své uplatnění zde nachází dodnes (Diviš, 2010). Podle Stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) „*představuje i konvenční model, vedle modelů ekologického a integrovaného, jeden z rozumných způsobů produkce*“ (Narro, 2014). Díky vydání směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES, která zakládá povinnost integrované ochrany rostlin proti škůdcům, se navíc v Evropě konvenční model významně přiblížil modelu integrovanému (Narro, 2014). *Integrovaný model* je založen na snižování vnějších vstupů, zejména omezení hnojení a pesticidů a náhradě těchto vstupů integrovanými opatřeními (Diviš, 2010). Nese tedy společné znaky s konvenčním i ekologickým modelem a je nazýván středním směrem. Snižování počtu vstupů je cílem také *systému Low input*, s jehož aplikací se setkáváme v chráněných oblastech nebo z důvodu omezených finančních zdrojů. A konečně *ekologický přístup*, který je v ČR definován

zákonem¹, téměř vylučuje použití chemizace a klade velký důraz na ekologické chápání celého procesu (Chloupek, Procházková, & Hrudová, 2005).

2.2 Základní pojmy

V souvislosti s přístupem k zemědělské výrobě, který nazýváme *integrovanou produkcí* (IP), se dále setkáváme s pojmy *integrováná ochrana rostlin* (IOR) a *integrované zemědělství* (IZ). Vzájemné souvislosti mezi těmito pojmy jsou shrnuty na obrázku č. 1. V jádru vidíme integrovanou ochranu rostlin (Integrated Pest Management), kterou dále rozvíjí Integrovaná produkce (Integrated Crop Management) a nejširším pojmem zahrnujícím oba zmíněné je Integrované zemědělství (Integrated Farming System).

Obrázek 1: Vztah základních pojmů

Zdroj: http://ec.europa.eu/environment/agriculture/pdf/icm_finalreport.pdf

2.2.1 Integrovaná ochrana rostlin (IOR)

Počátek rozvoje IOR je spojen se vznikem organizace The International Organisation for Biological and Integrated Control (IOBC) v roce 1956. Strategie integrované ochrany, v anglickém jazyce *Integrated Pest Management*, byla vyústěním vystřízlivění následujícím po nekontrolované chemizaci v zemědělství v prvních desetiletích po druhé

¹ Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství

světové válce. Tehdy si odborníci i veřejnost začali hlouběji uvědomovat nebezpečí reziduí pesticidů v potravinách a půdě (Biosad o.s., nedatováno). IOBC definovala IOR jako „*system využívající všech dostupných, ekonomicky, ekologicky a toxikologicky přijatelných metod, jehož cílem je udržení škůdců pod prahem škodlivosti za maximálního využívání přirozených metod regulace*“ (International organisation for Biological Control (IOBC), 2012). V současné době máme po vydání směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES k dispozici také definici IOR v rámci EU. Směrnice definuje IOR jako „*pečlivé zvažování veškerých dostupných metod ochrany rostlin a následná integrace vhodných opatření, která potlačují rozvoj populací škodlivých organismů a udržují používání přípravků na ochranu rostlin jiných forem zásahu na úrovních, které lze z hospodářského a ekologického hlediska odůvodnit a které snižují či minimalizují ohrožení lidského zdraví nebo životního prostředí. System integrované ochrany rostlin klade důraz na růst zdravých plodin při co nejmenším narušení zemědělských ekosystémů a podporuje mechanismy přirozené ochrany proti škodlivým organismům. IOR klade důraz na růst zdravých plodin při co nejmenším narušení zemědělských ekosystémů a podporuje přirozené mechanismy ochrany před škodlivými organismy*“ (Evropský parlament a Rada Evropské unie, 2009). Národní úrovni byla dále IOR v ČR definována § 2 zákona č.326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči jako „*souhrn opatření, která po zvážení veškerých dostupných metod ochrany rostlin potlačují rozvoj populací škodlivých organismů, podporují přirozené mechanismy ochrany před škodlivými organismy a snižují rizika pro lidské zdraví a životní prostředí*“.

Strategie řízení ochrany by měla být stanovena vždy před začátkem sezóny a definovat předpokládané prostředky nepřímé (preventivní) a přímé ochrany (Odbor rostlinných komodit MZe, 2006). K nepřímým (preventivním) opatřením patří zejména volba vhodného pozemku, odrůdy, použití zdravého osiva a sadby, správné osevnické postupy, způsob hnojení a zavlažování, monitoring klimatických podmínek a provádění rozborů půdy (Odbor rostlinných komodit MZe, 2006). Je také účelné vytvářet vhodné podmínky pro výskyt a množení přirozených nepřátel škůdců (Lánský, 2005). Dalším důležitým opatřením je monitoring a prognóza výskytu chorob a škůdců založená na monitorovacích metodách (Ministerstvo zemědělství, 2012). Díky monitoringu a prognóze mohou pěstitelé včasným, cíleným a efektivním zásahem předejít zbytečným pozdním zásahům pesticidy v době, kdy je již choroba plně rozvinutá nebo škůdce přemnožen. V praxi používanou prognostickou metodou je například vedení záznamů o počasí pomocí vlastní

meteorologické stanice nebo využívání feromonových lapačů pro odhalení škůdců (Zemědělská unie Čech a Moravy, 2015). V situaci, kdy je třeba přistoupit k použití prostředků přímé ochrany, jsou vždy nejdříve preferovány prostředky nechemické. Tím je předcházeno vzniku rezistentních populací škůdců k pesticidům (Lánský, 2005). Pokud je posléze přeci jen nutné přistoupit například k použití pesticidů, jsou vybírány šetrné přípravky v nejnižší účinné koncentraci cílené na konkrétního škůdce. Konkrétní doporučení ohledně typu a množství přípravku při výskytu chorob a škůdců mohou pěstitelé ovoce nalézt v metodikách² vydávaných a zveřejněných na webových stránkách Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce v České republice (SISPO) a pěstitelé zeleniny v dokumentu Pravidla pro IPZ³ na webových stránkách Zelinářské unie Čech a Moravy (ZUČM). V neposlední řadě je samozřejmě nutné provést kontrolu účinnosti a úspěšnosti zásahu (Ministerstvo zemědělství, 2012). Principy IOR ilustruje obrázek č. 2.

Obrázek 2: Principy Integrované ochrany rostlin (IOR)

Zdroj: Vlastní tvorba

Zjednodušeně lze tedy IOR vysvětlit jako propojení (integraci) metod nechemické ochrany tak, aby chemická ochrana byla použita až na posledním místě, a pouze pokud nechemické metody nestačí (Zemědělská unie Čech a Moravy, 2015). Velký důraz je přitom kladen na zachování přirozené rovnováhy v přírodě (Odbor rostlinných komodit MZe, 2006).

V České republice se aplikace IOR začala rozšiřovat zejména v 90. letech 20. století v reakci na sníženou bezpečnost potravin, výskyt nitrátů ve vodě, výskyt salmonely, Escherichii coli, BSE apod. (Chloupek, Procházková, & Hrudová, 2005). Dnes se v souvislosti se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES stává povinnou.

² Dostupné z: http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/dokumenty/smernice/metodika2011_text.pdf

³ Dostupné z: <http://zucm.cz/wp-content/uploads/2013/04/PRAVIDLA-IPZ-aktualizace-24.4.-2014.pdf>

2.2.2 Integrovaná produkce (IP)

Pojem integrovaná produkce byl rovněž definován organizací IOBC, která jej vymezuje jako „*system production of food and high quality products, which gives priority to the use of natural resources and natural regulatory mechanisms, to avoid unwanted side effects of certain inputs and to support sustainable development*“ (Boller, a další, 2004). Na evropské úrovni pojem dále definuje také Evropská iniciativa pro udržitelný rozvoj zemědělství (EISA⁴) jako „*whole-farm system, which combines ecological aspects (with emphasis on environmental protection) with economic aspects, so that sustainable production of quality and affordable food is ensured*“ (Agra CEAS Consulting, 2002). Na národní úrovni nebyl v rámci legislativních aktů pojem dosud vymezen. V odvětví produkce ovoce a zeleniny byl tedy prozatím popsán neoficiálně Svazem pro integrované systémy pěstování ovoce v České republice (SISPO) jako „*economic production of high quality food, which gives priority to ecological and acceptable methods and minimizes unwanted side effects of agrochemicals when used. It emphasizes the improvement of environmental protection and human health.*“ (Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce, nedatováno).

Jak je z uvedených definic patrné, neexistuje jednotná všeobecně platná úprava v chápání pojmu *integrovaná produkce*. Nicméně jádrem zůstává vždy IOR, ke které se dále přidávají požadavky na zajištění udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí a zdraví, produkce potravin vysoké kvality, ziskovosti a/nebo ekonomické dostupnosti (Narro, 2014). Principům, cílům a legislativní úpravě IP se budeme dále podrobněji věnovat v kapitole 2.3. Integrovaná produkce.

2.2.3 Integrované zemědělství (IZ)

V literatuře jsou pojmy *integrovaná produkce* a *integrované zemědělství* nezářídka zaměňovány. Nicméně podle stanoviska EHSV se jedná o dva blízké, ale odlišné koncepty. IP je založena na odvětvovém pojetí a řídí se předpisy v závislosti na produkované komoditě, zatímco IZ se vztahuje k celkové správě podniku. Oba pojmy v sobě zahrnují aspekty ekologické, etické, společenské a rovněž aspekty týkající se kvality a bezpečnosti potravin (Narro, 2014). EISA definuje IZ jako „*sustainable system*

⁴ European Initiative for Sustainable Development of Agriculture

hospodaření celé farmy, který pomáhá producentům zlepšit způsob produkce ve prospěch životního prostředí, ziskovosti jejich podnikání a společenské odpovědnosti, zahrnující všechny důležité aspekty udržitelného rozvoje.“ (European Initiative for Sustainable Development in Agriculture, 2012). Jde tedy o systém hospodaření celé farmy zahrnující IOR, principy IP a další aspekty společenské odpovědnosti, jako je například důraz na preferování zaměstnávání místních obyvatel, starost o zdraví a bezpečnost zaměstnanců farmy a celé místní komunity, omezení plýtvání vodou a energií nebo recyklace (European Initiative for Sustainable Development in Agriculture, 2012).

Pokud se nyní podíváme na definice vymezených pojmů, tedy *integrované ochrany rostlin, integrované produkce a integrovaného zemědělství* a vrátíme se k obrázku č. 1, můžeme konstatovat, že přes popsanou hierarchii nejsou hranice mezi uvedenými pojmy zdaleka vymezeny tak jasně, jak je tomu na uvedeném obrázku. Tato skutečnost může být důvodem i důsledkem rozdílných národních (mezinárodních) úprav a neexistence jednotné definice IP jako prostředního pojmu.

2.3 Integrovaná produkce

V předchozí kapitole byly vymezeny pojmy *integrovaná ochrana rostlin, integrovaná produkce a integrované zemědělství*. Ukázali jsme si, jak se významy těchto pojmů navzájem překrývají a jak spolu souvisí. Nyní se zaměříme detailně na IP, která je hlavním tématem této práce.

2.3.1 Cíle a principy

Cíle modelu IP vyplývají již ze samotných definic (2.2.2. Integrovaná produkce) a je možné je shrnout pomocí následujících bodů:

- Snížit náklady producenta a podpořit ziskovost
- Zajistit produkci potravin vysoké kvality a chránit lidské zdraví
- Zvýšit důvěru spotřebitelů v nakupované potraviny
- Chránit životní prostředí a krajinu
- Podporovat trvale udržitelný rozvoj a udávat směr pro vývoj zemědělství

Nyní se na jmenované cíle postupně blíže zaměříme a popíšeme principy vedoucí k jejich naplnění. Připomeňme, že význam slova „*integrováný*“ znamená propojený, a proto ačkoliv cíle a principy pro přehlednost třídíme, jsou tyto činnosti i cíle přirozeně navzájem provázány.

Snížení nákladů producenta a podpora ziskovosti

Přechod na systém IP může zemědělcům pomoci ke snížení nákladů, především díky náhradě části agrochemikálií péstitelskými opatřeními, dosažení větší výkonnosti a následně vyšší ziskovosti produkce (Narro, 2014). Přirozené regulátory, jako je využití přítomnosti přirozených nepřátel škůdců, představují pro producenty levnější alternativu k plošně aplikované preventivní chemické ochraně. Pomocí pečlivého monitorování výskytu škůdců, zdraví pěstovaných rostlin a včasné diagnostice je možné případnou včasnou aplikací agrochemikálií předejít nutnosti pozdějšího použití vyšších dávek.

Integrovaná produkce je navíc podporována dotacemi z evropských a národních zdrojů, kterým bude dále věnována kapitola 2.4 Dotace.

Zajištění produkce potravin vysoké kvality a ochrana lidského zdraví

Díky omezenému chemickému zásahu je v rámci IP možné spotřebiteli nabídnout zdravější ovoce, zeleninu a vinnou révu s nižším obsahem reziduí pesticidů a jiných potenciálně škodlivých látek. Toho je dosahováno pomocí zavedení přísnějších limitů po maximální hodnoty reziduí pesticidů v produkci. Základní norma pro maximální povolený obsah reziduí pesticidů je stanovena Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí (MLR) pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a v systému IP jakožto nadstandardním péstitelském systému s určitou přidanou hodnotou, jsou maximální hodnoty stanoveny přísněji. Pro ovoce tuto hodnotu v České republice stanovuje Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) na úrovni 75 % hodnoty dané nařízením (Ludvík, a další, 2011). Pro zeleninu a vinnou révu v našich podmínkách prozatím nebyla stanovena obdobná plošně použitelná hodnota. Odborníci, spotřebitelé a následně také obchodní řetězce v poslední době začínají požadovat také omezení počtu jednotlivých účinných látek obsažených v produktech. Některé látky totiž mohou na lidský organizmus působit synergicky (Ludvík, a další, 2011).

Ovoce, zelenina a vinná réva vypěstované v režimu IP mají díky delšímu růstu a času na kumulaci cukrů v pletivech také výraznější chuť a měly by být spotřebiteli preferovány také pro svou bezpečnost a snazší dohledatelnost (Zemědělská unie Čech a Moravy, 2015). Konzumace těchto produktů je bezpečná, neboť jsou před zahájením a v průběhu celého procesu prováděny laboratorní testy půdy a rostlin na předepsaný obsah těžkých kovů a živin. Produkce je sledována a kontrolována „od vidlí po vidličku“ a v případě zjištěného problému, jakým byla například panika vyvolaná nálezem bakterie *Escherichia coli* v produkci ze Španělska, je možné poměrně snadno dohledat zdroj nákazy a zamezit tak jejímu šíření (Zemědělská unie Čech a Moravy, 2015).

Zvýšení důvěry spotřebitele v nakupované potraviny

Jak již bylo zmíněno, díky omezenému použití agrochemikálií a pravidelné kontrole je nákup ovoce, zeleniny a vinné révy z IP zárukou kvality a bezpečnosti potravin. Tato záruka s sebou nese také zvýšení důvěry spotřebitele, která je podpořena existencí ochranných známek umožňujících produkty IP při nákupu rozpoznat (Narro, 2014). V České republice jsou ochranné známky pro ovoce, zeleninu a vinnou révu udělovány Svazem pro integrovaný systém produkce zeleniny, Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) a Svazem integrované a ekologické produkce hroznů a vína (Ekovín).

Ochrana životního prostředí a krajiny

Systém IP přispívá k ochraně životního prostředí prostřednictvím šetrného zacházení s jeho složkami definovanými v § 2 zákona č. 17/19952 Sb., o životním prostředí, tedy především ovzduším, vodou, horninami, půdou, organismy, ekosystémy a energií. Prostředkem je zejména IOR. Zemědělství obecně je také významným krajinnotvorným prvkem a model IP usiluje o zachování harmonického souladu s dalšími venkovskými aktivitami, jakými je například agroturistika (Odbor rostlinných komodit MZe, 2006).

Podpora trvale udržitelného rozvoje

Cílem IP je zajištění trvale udržitelného rozvoje definovaného v § 6 zákona č. 17/19952 Sb., o životním prostředí. Zákona o životním prostředí, tedy takového

„rozvoje společnosti, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“ (Federální shromáždění České a Slovenské federativní republiky, 1992). Tento cíl je významně provázán s ostatními cíli popsány v této kapitole a je podporován naplňováním popsanych principů.

Udávání směru vývoje zemědělství

Některé postupy vlastní původně integrovanému modelu pěstování se postupně stávají standardem i v přístupu konvenčním. Příkladem je vydání směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009 stanovující rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů, která je v našich podmínkách implementována pomocí Národního akčního plánu ke snížení používání pesticidů v České republice vydaného v roce 2012 Ministerstvem zemědělství (MZe) ČR. Tato směrnice a následně také akční plán zakládají povinnost plošně zavádět IOR v zemědělské produkci společenství. Základní kámen modelu IP, tedy IOR, se postupně stává standardem a IP tak pozitivně ovlivňuje směr vývoje celého zemědělství (Narro, 2014).

2.3.2 Legislativní úprava

Zatímco konvenční a ekologický způsob produkce jsou regulovány na evropské úrovni a pro ekologickou produkci byly v rámci Unie zavedeny také značky kvality, IP je prozatím legislativně upravována pouze na úrovni států, případně nižších samosprávných celků. Nicméně model IP byl pro začátek již podpořen Stanoviskem EHSV: NAT/596 Integrovaná produkce v Evropské unii, vydaného v Bruselu dne 28. února 2014.

EHSV tím vyzval Komisi ke zpracování analýzy stavu, ve kterém se IP v jednotlivých členských státech nachází a vyjádřil přání řešit nesourodost v normách, vznik soukromých systémů certifikace a rozdíly v praxi, které rozvoj tohoto modelu znesnadňují (čl. 1.4.). Dále navrhuje stanovení minimálních unijních norem pro tuto oblast (čl. 1.5.). V kontrastu s tím, ale rovněž v čl. 1.8, zdůrazňuje a vyzdvihuje dobrovolný charakter systému IP v Evropě (Narro, 2014).

V legislativě České republiky nalezneme vymezení titulu IP v nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů, kde § 12 upravuje přímo podopatření integrované produkce ovoce, § 15 podopatření integrované produkce zeleniny a § 13 podopatření integrovaná produkce révy vinné (Nařízení vlády č. 75/2015 Sb., 2015). Text nařízení se soustředí zejména na určení pěstitelů a podmínek pro jejich zařazení do podtitulu integrované produkce ovoce/zeleniny. Od roku 2005, přináší splnění těchto podmínek pěstitelům možnost získávat na systém IP dotace.

Žadatelem o zařazení do některého z podopatření v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření může být fyzická nebo právnická osoba obhospodařující zemědělskou půdu vedenou v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů podle zákona o zemědělství (Nařízení vlády č. 75/2015 Sb., 2015). Dále musí tato osoba splňovat konkrétní požadavky vybraného podopatření. Žadatel o zařazení do titulu integrované produkce ovoce nebo zeleniny musí uvést zejména seznam obhospodařovaných půdních bloků a jejich výměru, neaplikovat na produkci chemické látky, které jsou zákonem pro tento typ produkce vyloučeny, dodat rozboru půdy a produkce, zavázat se ke každoročnímu provádění rozboru vzorku produkce, každoročnímu školení a provádění monitoringu. Nařízení dále přesně definuje, případně odkazuje na konkrétní technické požadavky. Zdrojem informací pro producenty je mimo samotného zákona také Metodika k provádění nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně klimatických opatření, vydaná Ministerstvem zemědělství⁵. Další legislativní akty jsou uvedeny v příloze (Příloha 1) (Zelinářská unie Čech a Moravy, 2014).

2.3.3 Organizace a svazy

Vymezením podmínek pěstování ovoce, zeleniny a vinné révy v rámci IP se mimo správních orgánů, zabývají také organizace a svazy, a to na národní i mezinárodní úrovni. V České republice jsou to Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO), Svaz

⁵ Dostupné z:

http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fjz%2Fjz%2F1430406852140.pdf

pro integrované systémy produkce zeleniny a Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína (Ekovín), které sdružují producenty, definují podmínky, spravují ochranné známky a starají se o propagaci. Na mezinárodní úrovni je pak nejvýznamnější organizací GLOBALG.A.P., která zejména určuje standardy a zajišťuje certifikaci.

Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO)

Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce v České republice (SISPO) vznikl pod Ovocnářskou unií České republiky, jako dobrovolné sdružení pěstitelů a zástupců výzkumu, již v roce 1990. Na začátku bylo registrováno 9 ovocnářských podniků s celkovou výměrou 2 000 ha sadů. Dnes je do činnosti svazu zapojeno již 324 členů (údaj k 1. 8. 2015) hospodařících na rozloze 10 170 ha (Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce, 2015). Svaz vydává stanovy, ve kterých definuje své cíle a činnosti, kterými jsou:

- Vypracovávání a zdokonalování integrovaných pěstitelských postupů a norem pro pěstování ovoce u jednotlivých ovocných druhů
- Zabezpečení přijímání takových opatření, aby ovoce odpovídalo normám pro IP
- Kontrola dodržování pěstitelských postupů
- Podpora uplatňování vědeckotechnického pokroku a výzkumu
- Formulace a obhájení produkčních, obchodních a ekonomických zájmů svých členů a zajištění vzájemně výhodné spolupráce
- Spolupráce s obdobnými tuzemskými a zahraničními svazy
- Organizace seminářů a odborných vzdělávacích akcí
- Správa ochranné známky (Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce, 1990)

Pro naplnění cílů je vydávána metodika SISPO, jejíž poslední aktualizace, která je již devátým vydáním, proběhla v roce 2011. Nové vydání je oproti předchozímu více aktualizováno na základě výsledků výzkumu a praktických zkušeností pěstitelů a více harmonizováno s mezinárodními standardy definovanými IOBC. Metodika slouží zejména pěstitelům, tedy členům SISPO, pro které je závazná a kteří kromě obecných zásad naleznou v příloze také seznam prostředků ochrany rozdělených do zeleného, oranžového a červeného seznamu v souladu s obecnými směnicemi IOBC. Dále tato

metodika obsahuje principy kontroly dodržování pravidel pro získání oprávnění k užívání ochranné známky SISPO. Jako veřejný dokument je ale dále určena také pro kontrolní orgány, obchodníky a především spotřebitele. Zejména posledním jmenovaným by měla pomoci vytvořit si představu o náročnosti takové produkce pro pěstitele, kvalitativní hodnotě a vlivu na životní prostředí, krajinu a zdraví lidí.

Členství v SISPO s sebou nese pro pěstitele právo používat ochrannou známku a účastnit se odborných, vzdělávacích, reklamních a propagačních aktivit. Na druhou stranu členství také zakládá povinnost dodržovat principy IP stanovené směrnicemi, metodikami a standardy a povinnost pro řídicí pracovníky absolvovat odborné školení organizované svazem ve frekvenci minimálně 1 x ročně (Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce, 1990).

Obrázek 3: Ochranná známka SISPO

Zdroj: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=znamka>

Ochranná známka udělována Svazem pro integrovanou produkci ovoce (obrázek č. 3) byla registrována v roce 1997 Úřadem průmyslového vlastnictví pod číslem 201150. Tato známka je zárukou české produkce vypěstované za výrazného omezení používání pesticidů a umělých hnojiv. Ovoce bylo vyprodukováno v ekologicky vhodných oblastech málo zatížených emisemi a byl u něj proveden rozbor na obsah těžkých kovů. Právo k použití ochranné známky je pěstiteli udělováno vždy na dobu jednoho roku a nový člen má možnost ji získat až po uplynutí tříletého přechodného období, tedy čtvrtý rok po svém zapojení do SISPO (Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce, nedatováno). V současné době je takto označeno 177 producentů ovoce (Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce, nedatováno).

Zelinářská unie Čech a Moravy: Svaz pro integrovaný systém produkce zeleniny v České republice

Svaz pro integrovaný systém produkce zeleniny v České republice (Svaz pro IPZ) vznikl jako dobrovolný zájmový spolek pěstitelů v rámci Zelinářské unie Čech a Moravy (ZUČM) roku 2005. Podobně jako SISPO se i Svaz pro IPZ zabývá sdružením pěstitelů dodržujících principy IP na území České republiky, definováním pravidel a principů, kooperací s dalšími organizacemi u nás i v zahraničí, kontrolou, vzděláváním a propagací.

V době vzniku svazu pro IPZ se podle pravidel IP pěstovala zelenina na rozloze 3 437 ha. Od té doby se takto obhospodařovaná plocha dále rozrůstá a od roku 2011 představuje více než polovinu osevni plochy v České republice (Zemědělská unie Čech a Moravy, 2015).

Členem svazu se může stát pěstitel zeleniny, který je členem ZUČM a bude se dále řídit zásadami definovanými v dokumentech Stavovy svazu pro IPZ a Pravidla pro integrovaný systém produkce zeleniny. Člen svazu má právo účastnit se valné hromady, kde jsou si hlasy členů rovny, volit a být volen do orgánů svazu, být informován o činnosti svazu a využívat výhod plynoucích ze členství. Naproti tomu je povinen dodržovat zásady definované v dokumentech svazu, podílet se na naplnění cílů, přispívat k úhradě nákladů a účastnit se zasedání volených orgánů. Pravidla pro integrovaný systém produkce zeleniny jsou opět veřejným dokumentem určeným především pěstitelům, kteří zde naleznou přesně definované povolené, doporučené a zakázané postupy.

Obrázek 4: Ochranná známka Svazu pro IPZ

Zdroj: <http://zucm.cz/svaz-pro-ipz-2/integrovana-produkce/>

Svaz pro IPZ uděluje zapojeným producentům také ochrannou známku (obrázek č. 4). Tu je možné získat po dvouletém přechodném období, kdy je sledováno, zda je producent schopen plnit podmínky uvedené v Pravidlech pro integrovaný systém produkce zeleniny. Povolení k užívání známky je uděleno vždy na jeden rok a může být v případě neplnění povinností kdykoliv odebráno (Zelinařská unie Čech a Moravy, 2014). Označení je registrováno na Úřadu průmyslového vlastnictví pod číslem 0-358337 a v současné době jej užívá 56 producentů (Zelinařská unie Čech a Moravy, 2015).

Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína (Ekovín)

Původním názvem Svaz integrované produkce hroznů a vína, o. s. (SIPHV), dnes Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína, o. s. (Ekovín) sdružuje fyzické a právnické osoby zabývající se ekologickou a IP vinné révy. Svaz se zabývá zejména koordinací činnosti členů, zastupuje jejich zájmy a propaguje šetrné přístupy k produkci. V současné době je členská základna tvořena 158 subjekty.

Celý systém IP ve vinohradnictví a jeho jednotlivé prvky jsou definovány ve Směrnících svazu integrované produkce hroznů a vína vydávaných Svazem Ekovín a schvalovaných Ministerstvem zemědělství. Směrnice vychází z mezinárodně uznávaného dokumentu vydávaného IOBC, Minimální požadavky na systémy integrované produkce révy.

Obrázek 5: Ochranná známka svazu Ekovín

Zdroj: <http://www.ekovin.cz/sekce-pro-cleny/zapis-z-valne-hromady>

Směrnice vydávané svazem definují tři kategorie technologických postupů. První kategorii tvoří postupy a technologie doporučené a hodnocené jako optimální z hlediska ekologického i ekonomického. Druhou kategorii tvoří postupy akceptované, které nejsou spatřovány jako optimální, ale akceptovatelné. Poslední kategorii tvoří postupy striktně

zakázané (Ekovín - svaz integrované produkce hroznů a vína, 2015). Členové družstva jsou povinni tyto směrnice dodržovat a po uplynutí doby dvou let od vstupu do svazu získávají právo užívat ochrannou známku „Integrovaná produkce“ (obrázek č. 5). Další výhodou členství je administrativní podpora a usnadnění přístupu k dotacím.

GLOBALG.A.P.

GLOBALG.A.P. (obrázek č. 6) zahájila svou činnost v roce 1997, jako iniciativa maloobchodníků směřující k zavedení standardu pro bezpečný a trvale udržitelný systém zemědělské produkce, který bude prospěšný pro spotřebitele, producenty i distribuční subjekty. Cílem bylo vytvořit jednotnou evropskou certifikaci pro tzv. správnou zemědělskou praxi (Good Agricultural Practice G.A.P.), která v sobě zahrnuje mimo jiné některé podmínky platné pro systém IP, zejména zásady IOR. Dnes jsou tyto standardy respektovány ve více než 100 zemích a certifikace je po producentech často vyžadována také obchodními řetězci působícími v ČR. (GLOBALG.A.P./FoodPLUS GmbH, 2016).

Obrázek 6: Logo GLOBALG. A. P

Zdroj: http://www.globalgap.org/uk_en/media-events/news/articles/New-GLOBALG.A.P.-Aquaculture-Standard-Version-5/

2.4 Dotace

Nejen IP, ale také zemědělství jako celek, jsou v současnosti významně ovlivněny dotacemi. Čeští pěstitelé mohou využít financování ze zdrojů Evropské unie a ze zdrojů národních, přičemž akreditovanou platební agenturou, která přímo zprostředkovává podporu z obou těchto zdrojů je Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). Dotace z EU jsou v rámci společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF) a v programovém období 2007-2013 a 2014–2020 také

z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a z Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF). Program rozvoje venkova (PRV), který čerpá finanční prostředky z fondu EAFRD nahradil Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ) (Státní zemědělský intervenční fond, nedatováno). Podle § 3 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, mohou žádost o poskytnutí dotace podat fyzické a právnické osoby, které současně splňují podmínky k poskytnutí příslušné dotace (Ministerstvo zemědělství, 1997).

Významným tématem současné zemědělské politiky je řešení negativních dopadů zemědělství na krajinu a životní prostředí, proto je od roku 2009 vyplácení některých podpor v České republice podmíněno tzv. Cross Compliance. Jedná se o podmínku dodržování standardů udržování půdy v dobrém zemědělském a environmentálním stavu, dodržování povinných požadavků v oblasti životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin, dobrých životních podmínek zvířat a minimálních požadavků v rámci agroenvironmentálních opatření (Ministerstvo zemědělství, nedatováno). Na stránkách MZe mohou producenti nalézt dokument s technickými detaily požadavků a kontroly⁶, které byly v souvislosti s novým obdobím Společné zemědělské politiky 2014-2020 v roce 2015 revidovány.

Nyní se podíváme na jednotlivé dotační programy, které jsou určeny producentům ovoce, zeleniny a vinné révy. V některých případech se bude jednat o programy určené pěstitelům zapojených do systému IP, v jiných půjde o obecné programy, které jsou určeny všem producentům. Nicméně tendence podpory hospodaření v souladu s podmínkami trvale udržitelného rozvoje, se výrazně promítá také v těchto obecně orientovaných programech.

2.4.1 Přímé platby

Přímé platby zaujímají největší podíl vyplácených finančních prostředků určených na dotace v zemědělství. Poskytování finanční podpory se řídí pravidly Společné zemědělské politiky EU a pro období 2015–2020 je zaměřeno především na šetrný přístup k životnímu prostředí pomocí režimu Greening, generační obměnu venkova

⁶ Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/dokumenty-ke-stazeni/rok-2015/>

prostřednictvím podpor určených mladým zemědělcům a na podporu regionů a činností s určitými obtížemi nebo vysokým hospodářským, sociálním nebo environmentálním významem (Státní zemědělský intervenční fond, nedatováno).

Nejdůležitější předpisy Evropské unie pro přímé platby jsou nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky. Na to dále navazuje Nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům. (Ministerstvo zemědělství, nedatováno).

Přímé platby zahrnují následující opatření:

- *JEDNOTNÁ PLATBA NA PLOCHU (SAPS)*
- *PLATBA PRO MLADÉ ZEMĚDĚLCE*
- *PLATBA PRO ZEMĚDĚLCE DODRŽUJÍCÍ ZEMĚDĚLSKÉ POSTUPY PŘÍZNIVÉ PRO KLIMA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (GREENING)*
- *DOBROVOLNÁ PODPORA VÁZANÁ NA PRODUKCI*
 - *podpora na produkci brambor určených pro výrobu škrobu*
 - *podpora na produkci konzumních brambor*
 - *podpora na produkci chmele*
 - *podpora na produkci ovocných druhů s velmi vysokou pracností*
 - *podpora na produkci ovocných druhů s vysokou pracností*
 - *podpora na produkci zeleninových druhů s velmi vysokou pracností*
 - *podpora na produkci zeleninových druhů s vysokou pracností*
 - *podpora na produkci cukrové řepy*
 - *podpora na produkci bílkovinných plodin*
 - *podpora na chov telete masného typu*
 - *podpora na chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka*
 - *podpora na chov bahnice nebo na chov kozy*
- *PŘECHODNÉ VNITROSTÁTNÍ PODPORY (Státní zemědělský intervenční fond, nedatováno)*

Nejvýznamnější položkou přímých plateb je jednotná platba na plochu (SAPS), která představuje zhruba 55 % částky určené pro přímé platby (Státní zemědělský intervenční fond, nedatováno). SAPS je poskytována výhradně ze zdrojů EU a jejím cílem je zabezpečit zemědělcům pravidelné příjmy. Žádost o poskytnutí dotace je podávána v rámci tzv. jednotné žádosti Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu vždy do 15. května příslušného roku. Podmínkami je minimální výměra obhospodařovaného pozemku 1 ha a plnění podmínek Cross Compliance (Ministerstvo zemědělství, nedatováno). Podrobný popis požadavků je možné nalézt v příručce pro žadatele vydanou Státním zemědělským a intervenčním fondem⁷ a dále také v příručce „Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti“ vydané Ministerstvem zemědělství⁸. Výše jednotné platby pro rok 2015 byla stanovena na částku 3 543,91 Kč na hektar zemědělské půdy (Státní zemědělský intervenční fond, 2015)

V rámci jednotné žádosti lze k jednotné platbě na plochu (SASP) získat dále podpory formu příplatků. Jednou z nich je platba pro mladé zemědělce, která je poskytována fyzickým i právnickým osobám zahajujícím své podnikání v zemědělství poprvé před dosažením hranice 40 let věku. Dále je zde platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí tzv. Greening. Těmito postupy jsou diverzifikace plodin, zachování stávajících trvalých travních porostů a vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu. (Státní zemědělský intervenční fond, 2015).

K jednotné platbě na plochu SAPS lze zažádat také o národní doplňkové platby (Top-up), které jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu a slouží k dorovnání vybraných komodit, které byly zjednodušením plateb v systému jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS) znevýhodněny oproti plnému systému přímých podpor. Podmínky pro udělení top-up platby upravuje nařízení vlády č. 112/2008 Sb. a výše částky je ročně upravována. Tyto doplňkové platby k SASP je možné získat na chmel, chov ovcí, koz nebo krav bez tržní produkce mléka, zemědělskou půdu a brambory pro výrobu škrobu (Ministerstvo zemědělství, nedatováno).

Další kategorií podpor jsou dobrovolné podpory vázané na produkci, které jsou upraveny podle jednotlivých kategorií. Ovoce, zeleniny nebo vinné révy se zde týkají konkrétně

⁷ Dostupné z:

http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2F1436963881544.pdf

⁸ Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/400735/Kontrola_podminenosti_2015_pro_web.pdf

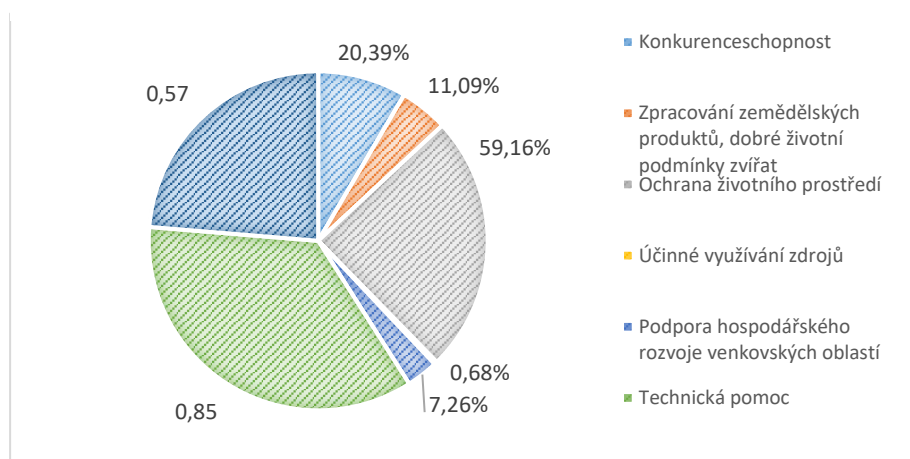
podpory na produkci brambor, ovocných druhů s velmi vysokou pracností (jabloň, hrušeň, meruňka a třešeň), ovocných druhů s vysokou pracností (slivoň švestka, broskvoň, višeň, rybíz černý a červený, maliník či jahodník), zeleninových druhů s velmi vysokou pracností (např. salát, rajčata, cibule, paprika, mrkev, zelí) a zeleniny s vysokou pracností (např. tykev, kukuřice cukrová, špenát) (Státní zemědělský intervenční fond, 2016). Podobné informace o podmínkách jednotlivých plateb je možné nalézt v Příručce pro žadatele vydané SZIF v roce 2015⁹. Jedná se především o upřesnění pěstovaných druhů, plochy a administrativní podmínky.

2.4.2 Program rozvoje venkova 2014–2020

Díky programovému dokumentu Program rozvoje venkova 2014–2020 schváleného Evropskou komisí bude v tomto období české zemědělství podpořeno více než 84 miliardami korun z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a dalšími 21 miliardami korun z národních zdrojů (Státní zemědělský intervenční fond, nedatováno). Předpokládanou alokaci zdrojů do jednotlivých oblastí zobrazuje graf č. 1.

Cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství, investice do konkurenceschopnosti a inovací zemědělských podniků a podpora vstupu mladých lidí do zemědělství. Program dále podporuje diversifikaci ekonomických aktivit na venkově a tvorbu pracovních míst (Ministerstvo zemědělství, nedatováno).

Graf 1: Alokace zdrojů – Program rozvoje venkova 2014–2020

Zdroj: <https://www.szif.cz/cs/prv2014>

⁹ Dostupné z:

http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2F1436963881544.pdf

Program rozvoje venkova dále zahrnuje jednotlivá opatření, z nichž pro IP je významné opatření M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření (AEKO). Jeho cílem je podpora způsobů využití zemědělské půdy v souladu s ochranou a zlepšením životního prostředí a krajiny (The European Agricultural Fund for Rural Development, 2014). Celková předpokládaná výše dotací v rámci AEKO byla vyčíslena částkou 3,14 miliard korun, z nichž 2,355 miliard bude čerpáno z unijních zdrojů (Státní zemědělský intervenční fond, 2015). Podopatřeními v rámci toho opatření jsou mimo jiné i Integrovaná produkce ovoce, Integrovaná produkce révy vinné a Integrovaná produkce zeleniny.

Podopatření integrovaná produkce ovoce

Podpora se poskytuje na díl půdního bloku s kulturou ovocný sad o minimální výměře 0,5 ha a je vázaná na vybrané druhy ovoce a ovocných keřů s nejvyšším zastoupením v druhové skladbě sadů v České republice. Sazba dotace poskytovaná na IP ovoce pro období 2014-2020 činí 404 EUR/ha (Ministerstvo zemědělství, 2015).

Podopatření integrovaná produkce zeleniny

Sazba dotace na IP zeleniny je poskytována ve výši 426 EUR/ha (Státní zemědělský intervenční fond, 2015).

Podrobné podmínky a požadavky čerpání těchto dotací jsou k dispozici v Metodice k provádění nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření vydané Ministerstvem zemědělství ČR¹⁰.

Podopatření integrovaná produkce révy vinné

Podpora v rámci podopatření integrovaná produkce révy vinné se poskytuje na díl půdního bloku s kulturou vinice o minimální výměře 0,5 ha. Roční výše podpory dosahuje výše 323 EUR/ha v titulu základní ochrana vinic a 675 EUR/ha v titulu nadstavbová ochrana vinic (Ministerstvo zemědělství, 2015).

¹⁰ Dostupné z:

https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fopatreni%2Faeo%2F1436970209788%2F1436970357698.pdf

2.4.3 Dotace v rámci společné organizace trhu

Společná organizace trhu (SOT) se týká některých zemědělských komodit, u kterých EU stanovuje závazné podmínky výroby a obchodu a které následně podporuje dotacemi, licenční politikou apod. Cílem je minimalizovat výkyvy v nabídce a stabilizovat ceny placené zemědělcům a ceny pro konečného spotřebitele (Státní zemědělský intervenční fond, nedatováno).

V rámci společné organizace trhu byly vymezeny cíle podpory také pro sektor ovoce, zeleniny a vinné révy. Těmito cíli jsou:

- zlepšení konkurenceschopnosti a tržní orientace sektoru
- snížení výkyvů příjmů producentů
- zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny
- zachování a ochrana životního prostředí
- Restrukturalizace vinic
- Investice (vinná réva)

(Ministerstvo zemědělství)

Tato podpora je poskytována především organizacím producentů a její výše je určována dle potřeby a dostupných prostředků.

2.4.4 Národní dotace

Zemědělství je podporováno také formou dotací z národních zdrojů. Finance jsou poskytovány v rámci cílených programů a v roce 2015 mohli producenti ovoce a zeleniny požádat o dotace v následujících oblastech:

- *Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách*
- *Podpora restrukturalizace ovocných sadů*
- *Podpora ozdravování polních a speciálních plodin* (Ministerstvo zemědělství)

Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách je určena pro zvýšení konkurenceschopnosti a kvality ovoce, chmele a vinných hroznů. Je poskytována na území mimo území hl. města Prahy a výše dotace je poskytována do výše 60 000 Kč/ha vybudované kapkové závlahy. Podpora restrukturalizace ovocných sadů je určena na zlepšení zdravotního stavu ovocných stromů a zlepšení kvality produkovaného ovoce. Výše dotace se pohybuje od 50 000 Kč/ha do 200 000 Kč/ha, podle druhu pěstovaného ovoce. V rámci Podpory ozdravování polních a speciálních plodin je předmětem dotace mimo jiné i biologická ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin, což je jeden z principů IP (Státní zemědělský intervenční fond, str. 55). Výše dotace závisí na reálných výdajích (je dáno procentuálně) a na pěstovaném druhu zeleniny. Podrobné informace o národních dotacích ve zmíněných programech jsou k dispozici na webových stránkách SZIF v Zásadách pro poskytování dotací pro rok¹¹.

2.5 Produkce a spotřeba ovoce v České republice

2.5.1 Produkce ovoce

Tradice pěstování ovoce na území ČR sahá již do středověku a jeho nejvýznamnější rozvoj nastal v 18. století, kdy ovocnářství dostalo organizovanou podobu prostřednictvím vzniku ovocnářských spolků. Od 19. století již můžeme hovořit o ovocnářství intenzivním, vznikají odborné publikace a rozvíjí se výzkum (Ovocnářská unie České republiky).

V současné době se na našem území pěstuje ovoce na ploše cca 22 949 ha (údaj k 31. 5. 2014) a ročně je vyprodukováno průměrně 220 000 tun v rámci intenzivního zemědělství. Mimo to je vypěstováno dalších přibližně 250 000 tun v rámci extenzivního zemědělství, které je využíváno samozásobiteli nebo na průmyslové zpracování (Ministerstvo zemědělství, 2014).

Hlavním pěstovaným druhem ovoce v ČR jsou jabloně (140 000 tun/rok v intenzivních výsadbách). Z dalších druhů je významná produkce višní (10 000 tun/rok), které jsou významným vývozním artiklem a tradičními druhy jsou zejména meruňky, broskve,

¹¹ Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/nd>

hrušky, švestky, rybíz, třešně, maliny, ostružiny a jahody (Ovocnářská unie České republiky, nedatováno).

Pěstitelé jsou organizováni ve svazech, z nichž největší je Ovocnářská unie České republiky, která pod sebou v rámci Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) sdružuje také pěstitele ovoce v rámci IP. Dále jsou zde svazy regionální: Ovocnářská unie Moravy a Slezska (OUMS), Středočeská ovocnářská unie (SOU z.s.), Unie ovocnářů Jižních a Západních Čech (UOJZČ), východočeská ovocnářská unie (VčOU), Unie ovocnářů Severočeského regionu (UOSR) a Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o. (VŠÚO).

2.5.2 Integrovaná produkce ovoce

Nejrozšířenějšími modely produkce v ČR jsou konvenční, integrovaný a ekologický model. Tabulka č. 1 zobrazuje celkovou plochu v hektarech, na které jsou pěstovány nejvýznamnější druhy ovoce. Dále jsou zde uvedeny plochy, na nichž je pěstováno ovoce v rámci integrované (IP) a ekologické (EP) produkce a jejich podíl na celkové produkci. Údaje použité v tabulce pochází ze Situační a výhledové zprávy Ovoce, vydané Ministerstvem zemědělství ČR pro rok 2014 (Ministerstvo zemědělství, 2014).

Z tabulky je patrné výrazné rozšíření a význam IP ovoce v ČR. U jmenovaných druhů je tento model uplatňován v průměru u více než 60 % produkce a je tak jednoznačně převažující.

Tabulka 1: Způsoby pěstování produkce a složení produkce

Ovocný druh	Celkem	IP	Podíl IP (%)	EP	Podíl EP (%)
Jabloně	9 023,11	5 833	64,645	1 382,4	15,321
Hrušně	790,43	527	66,673	194,3	24,582
Třešně	954,23	621	65,079	167,6	17,564
Višně	1 557,30	1 085	69,672	217	13,934
Meruňky	1 061,19	552	52,017	352,4	33,208
Broskvoně	564,1	236	41,837	72,9	12,923
Slivoně, švestky	2 126,13	1 173	55,171	810,1	38,102
Rybíz červený a bílý	797,34	608	76,254	134,2	16,831
Rybíz černý	375,26	206	54,895	179,3	47,780

Zdroj: http://eagri.cz/public/web/file/355340/SVZ_Ovoce_2014.pdf

2.5.3 Zahraniční obchod s ovocem

Ovoce stejně jako jiné zemědělské produkty je předmětem zahraničního obchodu. V roce 2013 bylo do České republiky dovezeno 536,7 tisíc tun čerstvého a sušeného ovoce, z toho 330,6 tisíc tun (62 %) ze zemí Evropské unie. Oproti minulým létům tak došlo k mírnému poklesu importu. Nejvíce se do ČR dováží banány, jablka, pomeranče, mandarinky a stolní hrozny. Mezi největší dodavatele patří Španělsko (111,5 tis. t) a Itálie (47,8 tis. t), dále pak Německo (43,9 tis. t), Polsko (35,7 tis. t), Slovensko (24,5 tis. t) a Řecko (18,8 tis. t). Největšími dodavateli mimo EU jsou Ekvádor, Turecko, Kostarika, Kolumbie, Jihoafrická republika a Argentina (Ministerstvo zemědělství, 2014). Dovoz zpracovaného ovoce dosáhl v témže roce objemu 123,1 tisíc tun a jeho nejvýznamnějšími dodavateli bylo Polsko, Rakousko, Německo a Itálie.

Naopak vývoz čerstvého a sušeného ovoce dosáhl v roce 2013 hodnoty 160,6 tisíc tun, z čehož 160,3 tisíc tun (99,8 %) bylo vyvezeno do zemí Evropské unie. Nejvíce ovoce bylo dodáno na trh Slovenska (70,9 tis. t), Německa (40,9 tis. t), Rakouska (17,7 tis. t), Polska (10,7 tis. t) a Rumunska (5,6 tis. t). Vývoz zpracovaného ovoce dosáhl objemu 53,5 tisíc tun a směřoval zejména na Slovensko a do Německa.

Celkově je bilance zahraničního obchodu s ovocem (čerstvým, sušeným i zpracovaným) vysoce pasivní a v roce 2013 dosahovalo saldo zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem hodnoty – 376 120 tun a saldo zahraničního obchodu ČR se zpracovaným ovocem – 68 579 tun (Ministerstvo zemědělství, 2014).

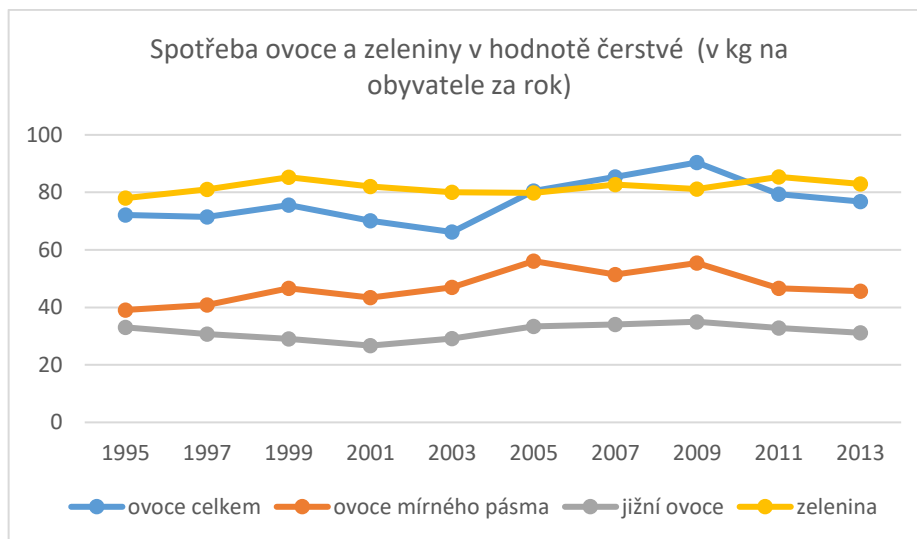
2.5.4 Domácí spotřeba ovoce

Podle výsledků šetření Českého statistického úřadu, se spotřeba v České republice pohybuje v průměru okolo 80 kg na obyvatele na rok. Více je konzumováno ovoce mírného pásma, tedy včetně domácí produkce. Druhově se jedná zejména o jablka, ale také švestky, meruňky a jahody (Český statistický úřad, 2013).

V následujícím grafu (graf č. 2) je znázorněn vývoj spotřeby ovoce a zeleniny v hodnotě čerstvé v kilogramech na obyvatele za rok. Čerstvá hodnota zde znamená, že sušené a zpracované ovoce bylo váhově přepočteno do hodnoty ovoce čerstvého. V tabulce je znázorněn vývoj od roku 1995 do roku 2013. Největší vliv na kolísání spotřeby ovoce má

jeho cena, dále jsou zde vlivy jako je dostupnost jednotlivých druhů, reklama, zdravotní osvěta nebo změna stravovacích zvyklostí ovlivněná cestovním ruchem a počtem cizinců v české populaci (Ministerstvo zemědělství, 2014).

Graf 2: Spotřeba ovoce a zeleniny v hodnotě čerstvé (na obyvatele za rok)

Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/10180/20569358/27013914kc.pdf/58741341-1665-49c1-8564-0fb65eaa7404?version=1.0>

2.6 Produkce a spotřeba zeleniny v České republice

2.6.1 Produkce zeleniny

Za zeleninu považujeme převážně listnatou, dužinatou nebo kořenovou část některých rostlin, které jsou využívány k výživě obyvatelstva. Jedná se o celou řadu pěstovaných, velmi zřídka volně rostoucích druhů rostlin, s různým původem. Ve světě je jako zelenina využíváno kolem 1 200 rostlinných druhů, v České republice je pěstováno asi 50 druhů, z toho 30 druhů určených k prodeji a konzumaci (ZUČM, nedatováno).

Na naše území se tradice pěstování zeleniny dostávala prostřednictvím římských legií a také spolu s křesťanstvím, kdy byla zelenina pěstována v klášterních zahradách. K nejstarším zeleninovým druhům u nás patří křen a zelí. K významnému rozvoji dochází stejně jako u ovoce v 18. století, kdy se zvětšují pěstební plochy a dochází k zušlechťování odrůd.

V současnosti je na našem území zelenina pěstována na ploše asi 12,6 tisíc hektarů a ročně je sklizeno téměř 240 tisíc tun zeleniny (Ministerstvo zemědělství, 2014). Dále je podle odhadu ZUČM nejméně 1 180 hektarů půdy využíváno k pěstování zeleniny samozásobiteli.

Mezi nejvíce pěstované druhy zeleniny patří především zelí hlávkové (45 000 tun/rok), cibule (40 000 tun/rok), mrkev (30 000 tun/rok) a dále také například celer nebo okurky nakládačky (Ministerstvo zemědělství, 2014).

Pěstitele zeleniny sdružuje Zelinářská unie Čech a Moravy, která zahrnuje i Svaz pro integrovaný systém produkce zeleniny v České republice. Dále jsou producenti sdruženi do odbytových družstev, neboť až 78 % procent produkce zeleniny je prodáváno do supermarketů a hypermarketů, které od pěstitelů požadují pravidelné dodávky velkých objemů zboží určité kvality. Tuto poptávku jim sdružení se do odbytových družstev pomáhá uspokojit. Hlavní odbytové organizace zabývající se prodejem zeleniny jsou: Odbytové družstvo LITAZEL, Jihomoravská zelenina, družstvo, Družstvo OZC Jizera, M.O.Z. družstvo pěstitelů, ZELTR odbytové družstvo, G's Pěstitel, odbytové družstvo, Družstvo BRAMKO CZ, Družstvo producentů rajčat, Východočeská zelenina – družstvo producentů zeleniny, Odbytové družstvo Polabí a ZP Otice odbyt s.r.o.

2.6.2 Integrovaná produkce zeleniny

Systém IP zeleniny byl v České republice zaveden v souladu s celosvětovým trendem produkce zdravějších potravin. Významnou iniciativou bylo založení Svazu pro integrovanou produkci zeleniny a definování Pravidel pro integrovaný systém pěstování zeleniny. V době vzniku svazu, v roce 2005, byla zelenina podle těchto pravidel pěstována na rozloze 3 437 ha. V roce 2007 se jedná již o 4 572 ha a první pěstitelé získávají práva k označování produkce ochrannou známkou IPZ, udělovanou po uplynutí dvouletého přechodného období. V roce 2011 dosáhla osevní plocha zeleniny s certifikátem 4 826 ha, tedy zhruba 50 % osevní plochy zeleniny v ČR. V témže roce ovšem některým pěstitelům končí pětiletý závazek, který mohou buď prodloužit, nebo tento způsob hospodaření opustit. V roce 2012 tedy celkový počet pěstitelů mírně poklesl, konkrétně z hodnoty 93 na 81. Nicméně obhospodařovaná plocha se naopak zvýšila a podle Situační a výhledové zprávy Ministerstva zemědělství bylo v roce 2014

vidováno 75 pěstitelů respektujících podmínky IP zeleniny, hospodařících na ploše 5 707 ha. Tato výměra tvoří téměř 62 % podíl z celkové pěstební plochy členů ZUČM (Ministerstvo zemědělství, 2014).

Nejrozšířenějšími oblastmi pěstování zeleniny v režimu IP jsou Nymbursko, jižní Morava, Litoměřicko, Královéhradecko a Opavsko.

2.6.3 Zahraniční obchod se zeleninou

Do České republiky bylo v roce 2013 dovezeno 581 tisíc tun čerstvé zeleniny, z čehož 530,8 tisíc tun (91 %) pocházelo ze zemí Evropské unie. Největším importérem zeleniny je pro nás tradičně Nizozemsko (112,7 tis. t.), dále Španělsko (95,9 tis. t.), Německo (1,6 tis. t.), Polsko (77,1 tis. t.), Itálie (50,8 tis. t.) a Maďarsko (28,1 tis. t.). Dovezené množství přitom neustále narůstá. Nejvíce se dováží rajčata, salátové okurky, papriky, melouny, saláty, cibule, ředkvičky, hlávkové zelí a kedlubny.

Vývoz naopak v roce 2013 dosahoval hodnoty 95,3 tisíc tun, z toho do zemí EU bylo dodáno 95,0 tis. t zeleniny, a to zejména na Slovensko (68,9 tis. t.), dále do Německa (11,7 tis. t), Polska (3,7 tis. t) a Rumunska (2,3 tis. t). Vyváží se zejména opět rajčata, papriky, cibule, česnek a celer.

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou je vysoce pasivní a v roce 2013 dokonce dosáhla historicky nejvyšších záporných hodnot jak z hlediska objemového, tak i finančního. Saldo zahraničního obchodu ve zmíněném roce dosahovalo výše 389 984 tun zeleniny a 6 072 246 tisíc korun (Ministerstvo zemědělství, 2014).

2.6.4 Domácí spotřeba zeleniny

Spotřeba zeleniny v hodnotě čerstvé se stejně jako spotřeba ovoce pohybuje okolo 80 kg na osobu na rok a výkyvy ve spotřebě jsou zde ve srovnání s ovocem méně významné. Vývoj spotřeby od roku 1995 do 2013 můžeme sledovat v grafu č. 2 na straně 30.

Nejvíce Češi konzumují rajčata (11,4 kg/osoba/rok), cibuli (11 kg/osoba/rok), melouny (7,6 kg/osoba/rok), mrkev (7 kg/osoba/rok) a dále salátové okurky a papriku (Ministerstvo zemědělství, 2014).

Spotřeba zeleniny kolísá v závislosti na faktorech, které již byly popsány v kapitole zabývající se spotřebou ovoce. Jedná se zejména o cenu a dále o dostupnost, reklamu, zdravotní osvětu nebo počet cizinců žijících v ČR.

2.7 Produkce a spotřeba vinné révy v České republice

2.7.1 Produkce vinné révy

Pěstování vinné révy patří k tradiční české (a moravské) zemědělské produkci. Přibližně 96 % veškerých českých vinic se nachází právě na území Moravy (Vinařský fond, 2005-2015). Vinařská oblast Čech i Moravy se dělí na podoblasti Znojemskou, Mikulovskou, Velkopavlovickou a Slováckou na Moravě a Litoměřickou a Mělnickou v Čechách. Nejvýznamnějšími vinařskými obcemi byly v roce 2014: Velké Bílovice, Valtice, Čejkovice, Dolní Dunajovice, Mikulov, Novosedly, Velké Pavlovice, Vrbovec a Mutěnice.

Podle poslední výroční zprávy vydané MZe v roce 2015, byla v roce 2014 v ČR obhospodařována celková plocha 17 611, 44 hektarů vinic. Současný produkční potenciál je přitom zhruba 19 633, 54 hektarů. Dvě třetiny z této obhospodařované plochy tvoří bílé moštové odrůdy, z nichž nejpěstovanějšími jsou Müller Thurgau, Veltlínské zelené, Ryzlink vlašský a Ryzlink rýnský. Zbylou třetinu pak tvoří odrůdy modré jako je Svatovavřínecké, Frankovka, Zweigeltrebe a Rulandské modré.

Co se týče počtu pěstitelů, v oboru bylo v roce 2014 registrováno zhruba 18,5 tisíc fyzických a právnických osob. Porovnáme-li toto číslo s celkovou obhospodařovanou plochou, můžeme konstatovat, že se jedná častěji o malá „rodinná“ vinařství. Přibližně 31 % ze všech vinařství obhospodařuje plochu do 0,1 ha. Součet ploch těchto drobných vinařství pak tvoří cca 4 % z celkové plochy českých vinic. Celková sklizeň hroznů dosahovala v roce 2014 objemu 63 533 tun a hodnota této produkce byla odhadnuta na 1,2 miliard korun. Podle Svazu vinařů České republiky ale vycházela průměrná rentabilita českého vinohradnictví záporně (Ministerstvo zemědělství, 2015).

2.7.2 Integrovaná produkce vinné révy

V oblasti IP révy vinné hraje nezastupitelnou roli Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína o. s. EKOVIN, který sdružuje a koordinuje činnost producentů zapojených do uvedených systémů produkce již od počátku devadesátých let. V současné době je členem svazu celkem 157 producentů provozujících ekologickou nebo IP.

2.7.3 Zahraniční obchod s vinnou révou

Export sudového a lahvého vína z České republiky se od roku 2005 rapidně zvýšil z původní hodnoty 5 % na hodnotu přesahující 30 % produkce, a to zejména díky vstupu ČR do Evropské unie. Dovoz sudového a lahvého vína na český trh rovněž vykazoval dynamický růst až do roku 2011, od kterého dochází k trvalému poklesu. Vývoj obchodní bilance s vínem v ČR v letech 2005–2014 můžeme pozorovat v následující tabulce (tabulka č. 2), kde D = dovoz, V = vývoz a R = rozdíl dovozu a vývozu v daném roce. Z tabulky je patrné záporné saldo zahraničního obchodu, které v roce 2014 již po čtvrté přesáhlo hodnotu 3 miliard korun.

Tabulka 2 : Vývoj obchodní bilance s vínem v ČR v letech 2005 až 2014 (v milionech Kč)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
D	-2 290	-2 699	-3 143	-3 275	-3 139	-3 260	-3 563	-3 685	-4 170	-3 933
V	147	193	293	415	385	464	550	553	811	702
R	-2 143	-2 506	-2 850	-2 860	-2 754	-2 796	-3 013	-3 132	-3 359	-3 231

Zdroj: http://eagri.cz/public/web/file/433552/SVZ_Vino_2015.pdf

V roce 2014 bylo do České republiky dovezeno celkem 1 382 741 hl vína v hodnotě 4 021 477 tis. Kč, z toho 88 % objemu ze členských zemí EU, nejvíce ze Španělska (33 %) a Itálie (22 %). Dovozci mimo EU jsou zejména Moldavsko, Chile a JAR. Naopak hlavními destinacemi exportu českého vína byly zejména Slovensko, Polsko a Nizozemsko a vyváženo bylo dále také do Německa, Maďarska, Kanady, USA, Belgie nebo Rumunska (Ministerstvo zemědělství, 2015).

2.7.4 Domácí spotřeba vinné révy

Podle statistických odhadů je spotřeba vína v České republice ročně přibližně 20 litrů na obyvatele. Srovnáme-li tento údaj s evropským průměrem, chybí nám do dosažení této hranice 16 litrů na osobu/rok navíc. Nicméně spotřeba vína i stolních hroznů se každoročně konstantně zvyšuje (Vinařský fond, 2012).

Podle výzkumu vinařského fondu navíc 58 % českých spotřebitelů vína preferuje vína tuzemské produkce, protože je považují za kvalitnější a jsou za ně ochotni zaplatit vyšší cenu. Před několika lety byla přitom situace zcela opačná. Obrat se připisuje vlivu trendu konzumace lokálních a „farmářských“ produktů a kampaně Vína z Moravy, vína z Čech (Lidovky.cz, 2015).

2.8 Přínosy ovoce, zeleniny a vinné révy z IP pro spotřebitele

Spotřebitel je koncovým, a tedy velmi významným článkem celého řetězce. Jsou proto často podporovány takové způsoby výroby a produkce, které jsou spotřebiteli vyžadovány a které mohou přinášet další přidanou hodnotu. Zde jsou těmito hodnotami zdraví a cena, která se u ovoce a zeleniny z IP na rozdíl od produktů z ekologického zemědělství příliš neliší od ceny produktů z produkce konvenční (ZUČM, 2015).

Autoři článku Výskyt reziduí pesticidů v zelenině pěstované v systému IP, vydaného v časopise Zahradnictví 12/2011 shrnují výsledky výzkumu této tematiky prováděného mezi lety 2008 a 2010. Za účelem rozboru bylo odebráno a testováno 56 vzorků zeleniny od pěstitelů uplatňujících systém IP. Žádný z odebraných vzorků nepřekročil maximální hodnotu reziduí povolenou nařízením a zjištěné hodnoty se nacházely hluboko pod tímto limitem. Ve 24 vzorcích, tedy u 43 %, nebyla detekována žádná rezidua, u 11 vzorku (20 %) byla zjištěna pouze jedna účinná látka a u 18 % dvě látky (Holý, a další, 2011). Podle článku lze kvalitu vzorků z IP srovnat s ekologickou produkcí a u některých vzorků byl dokonce splněn přísný limit pro potraviny určené pro kojence a malé děti (Holý, a další, 2011). Podrobnější informace a postup výzkumu jsou k dispozici v citovaném článku.

Také Svaz pro IPZ na svých stránkách informuje spotřebitele o výhodách, které přináší nákup a konzumace zeleniny vypěstované v režimu IP. Těmito výhodami jsou výraznější chuť, bezpečnost a zdravotní nezávadnost díky trvalému dohledu a uplatňování principu

dohledatelnosti „od vidlí po vidličku“. Cena takové produkce je navíc srovnatelná s cenou konvenční produkce, je šetrnější k životnímu prostředí a její koupě podporuje české pěstitele (Zemědělská unie Čech a Moravy, 2015).

2.9 Propagace ovoce, zeleniny a vinné révy z IP ČR

Podle EHSV je třeba řešit nedostatečnou informovanost spotřebitelů, kteří neznají potenciální přínosy tohoto systému produkce a obecně podpořit spotřebitelovo uvědomění si vazeb mezi životním prostředím a produkcí potravin. EHSV se domnívá, že přestože je tento model na vzestupu, jeho šíření není dostatečné a je třeba podporovat vzdělávání zemědělců a spotřebitelů (Narro, 2014).

Důvody nedostatečné propagace ovoce, zeleniny a vinné révy z IP by mohly být především neexistence zákonem garantovaného ochranného označení a nedostatek financí. Využití dotační podpory IP na propagaci by bylo v rozporu s evropskou legislativou a chybí zde možnost financování z veřejných rozpočtů.

Přesto se vyskytují snahy o vzdělávání spotřebitele v této oblasti. Jedná se například o spolupráci Svazu pro IPZ se společností PENNY MARKET. Šlo především o televizní spoty, kde vystupují zelináři z Čech a Moravy a dále o prezentační akce zaměřené na děti, které byly pořádány před prodejny. Děti zde se zavázanýma očima poznávaly podle vůně a chuti druhy zeleniny. Rodiče mezitím získávali informace o české a moravské produkci zeleniny, o tom, jak tyto produkty v obchodech rozpoznat a jaké jsou výhody jejich nákupu (Zemědělská unie Čech a Moravy, 2015). Nicméně v obou případech se jedná spíše o propagaci české zeleniny než přímo IP.

Dalším způsobem propagace jsou pak samotné webové stránky sdružení, svazů a producentů a označení produkce. Otázkou nicméně zůstává účinnost této propagace.

3. Cíle a metodika

Cílem praktické části práce bylo zjistit a popsat reálný stav situace na trhu IP ovoce a zeleniny v České republice. Pro naplnění cíle práce byly provedeny průzkumy na úrovni spotřebitelů, producentů a distributorů. Z důvodu specifčnosti zpracování produkce nebyla v rámci praktické části zkoumána IP vinné révy.

3.1 Spotřebitelský průzkum

Spotřebitel je koncovým článkem výrobního a distribučního řetězce a svou poptávkou významně ovlivňuje nabídku a zájem ostatních aktérů. Spotřebitelé tak mají značnou možnost ovlivnit, jakým směrem se bude vyvíjet české zemědělství a alternativní systémy jako je IP nebo bio produkce. Začínáme zde proto spotřebitelským průzkumem.

3.1.1 Cíle

Spotřebitelský průzkum sledoval dva cíle. Prvním bylo zmapovat, jaké ovoce a zeleninu spotřebitel vyhledává a jaké charakteristiky jsou pro něj při výběru rozhodující. Druhým bylo následně zjistit postoj spotřebitelů k alternativním systémům produkce a zejména k systému IP.

3.1.2 Metodika

Průzkum mezi spotřebiteli probíhal formou dotazování. Před jeho provedením bylo nejprve potřeba sestavit dotazník (příloha č. 2), který obsahoval 13 otázek rozdělených do několika tematických bloků. První tři otázky směřují ke zjištění preferovaných míst nákupu ovoce a zeleniny a charakteristik, které ovlivňují nákup těchto komodit. Následující tři otázky se dále orientují na zmapování znalostí alternativních systémů produkce. Aby bylo možné zjistit také postoj respondenta k samotnému systému IP, byl před druhou částí dotazníku tento systém zjednodušeně popsán a vysvětlen. V následujících čtyřech otázkách jsou tedy zjišťovány zájem o produkty IP, znalost svazů (a tedy nepřímo ochranných známek a označení produkce) a zda se dotazovaný

v minulosti setkal s propagací tohoto systému. Závěrečné otázky slouží k identifikaci profilu respondenta.

Dotazník byl sestaven v elektronické a fyzické verzi. Internetová verze byla vytvořena prostřednictvím funkce Formuláře dostupné ve službě Google a její šíření bylo zajištěno pomocí sociálních sítí a e-mailem. Tím mohl být v první fázi průzkumu osloven vzorek spotřebitelů z celé ČR, na jejímž území současný stav situace na trhu IP sledujeme. Sběr odpovědí probíhal po dobu tří měsíců, od 5. 7. 2016 do 5. 10. 2016 a výběr respondentů byl z podstaty metody nahodilý. Pro zajištění reprezentativnosti byla dále použita fyzická verze dotazníku, která sloužila k osobnímu dotazování (face to face). Toto dotazování proběhlo v týdnu od 18. 7. 2016 do 24. 7. 2016 v úseku ovoce a zeleniny v prodejně Tesco (Nákupní centrum Eden, U Slavie 1527/3, 101 00 Praha 10) a na farmářském tržišti na Náměstí Jiřího z Poděbrad v Praze. Při osobním dotazování byly cíleně oslovovány věkové skupiny, které nereagovaly na internetovou verzi dotazníku. Cílem bylo získat 250 vyplněných dotazníků.

Všechny vyplněné dotazníky byly následně přepsány do programu Excel, který umožňuje filtraci výsledků a tvorbu grafů, jejichž prostřednictvím je možné vyhodnotit a přehledně prezentovat získané výsledky. Pro přepis dat byly zavedeny číselné kódy (např. muž = 0, žena = 1).

3.2 Průzkum mezi producenty

Následoval průzkum provedený mezi producenty ovoce a zeleniny v systému IP. Do tohoto průzkumu nebyli z důvodu specifčnosti produkce a jejího zpracování zahrnuti pěstitelé vinné révy.

3.2.1 Cíle

Cílem průzkumu bylo zjistit celkový pohled na problematiku IP ze strany producentů. Zjišťovány tak byly vnímané výhody a nevýhody IP, pohled na odbyt produkce a zájem ze strany spotřebitele.

3.2.2 Metodika

Průzkum mezi pěstiteli v systému IP byl opět proveden formou dotazování. Na počátku byl tedy sestaven dotazník (příloha č. 3) obsahující 21 otázek, které měly za cíl zmapovat celkový pohled producentů na zkoumaný systém produkce.

Přestože úvodní otázka směřuje na jméno farmy (vlastní jméno producenta), je respondentům ponechána možnost odpovídat anonymně nebo odmítnout neanonymní zpracování dat. Dotazník navíc dále obsahuje i jiné otázky sloužící k identifikaci profilu producenta, jako jsou pěstované plodiny, rozloha v hektarech, objem produkce a počet stálých a sezónních zaměstnanců. Tyto otázky jsou z větší části zařazeny na konec dotazníku a předcházejí jim otázky směřující k samotnému zjišťování postoje a zkušenosti respondenta s pěstováním v souladu s filozofií a pravidly IP. Částí dotazníku navazujeme na šetření mezi spotřebiteli a zjišťujeme názor producentů na informovanost spotřebitelů a na případné vlastní podnikané aktivity směřující k jejímu zvýšení. Jedním z témat je dále distribuce a uplatnění produkce na trhu a otázky věnující se tématu dotací a financování nákladů na alternativní systémy produkce. Zjišťována byla v neposlední řadě také spolupráce se svazy působící v oblasti IP a spokojenost s touto spoluprací.

Pro provedení dotazování bylo potřeba získat kontakty cílové skupiny, tedy producentů ovoce a zeleniny v systému IP a zajistit distribuci dotazníků. E-mailové adresy producentů ovoce byly získány z Adresáře členů, dostupného na webových stránkách Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) dne 7. 7. 2016. Jednalo se o seznam čítající 328 členů (příloha č. 5), z nichž na 310 se podařilo získat kontakt. Následně byl osloven předseda svazu SISPO, pan Ing. Martin Ludvík, který souhlasil s rozesláním dotazníku s uvedením odkazu na vědomí a souhlas svazu. Dotazník byl v elektronické verzi rozeslán dne 8. 8. 2016 s využitím služby Sendy.

Zelinařská unie Čech a Moravy uvádí v sekci věnované IP seznam držitelů ochranné známky IPZ (příloha č. 4), nicméně nejsou zde uvedeny e-mailové kontakty a farmy v mnoha případech nedisponují webovými stránkami. Pro oslovení této skupiny byl proto kontaktován tajemník ZUČM, Ing. Radovan Tůma, který byl ochoten připojit žádost o vyplnění dotazníku do pravidelně rozesílaného Informačního zpravodaje. Tento zpravodaj byl rozeslán 12. 7. 2016.

Dále byli z vyplněných dotazníků vybráni čtyři zástupci z řad producentů, kteří vyplnili dotazník neanonymně. Tito zástupci byli telefonicky požádáni o doplňující informace týkající se konkrétních zkušeností a názorů na problematiku IP. Tím bylo možné doplnit průzkum o ilustraci konkrétních příkladů praxe.

3.3 Průzkum mezi distributory

Třetí průzkum byl proveden mezi vybranými distribučními subjekty, konkrétně velkoobchody s ovocem a zeleninou a vybranými obchodními řetězci.

3.3.1 Cíle

Cílem průzkumu mezi distribučními subjekty bylo doplnit předchozí průzkumy provedené mezi spotřebiteli a producenty o informace týkající se uplatnění produkce ve velkoobchodních a maloobchodních formátech.

3.3.2 Metodika

Pro provedení průzkumu mezi velkoobchody ovoce a zeleniny v ČR byly vyhledány kontakty na tyto subjekty za pomoci použití vyhledávače Google a zadávání klíčových slov: *velkoobchod ovoce zelenina a dodavatelé ovoce a zeleniny*. Z výsledků vyhledávání byly následně tříděním získány relevantní webové stránky a z nich kontakty na tyto velkoobchody (příloha č. 6), které byly osloveny s žádostí o zodpovězení následujících 4 otázek:

- 1) *Odebíráte ovoce a zeleninu přímo od lokálních producentů nebo od pěstitelských svazů?*
- 2) *Můžete uvést konkrétní svazy nebo pěstitele? Kteří z nich jsou zapojeni do systému IP?*
- 3) *Vnímáte mezi spotřebiteli (respektive odběrateli) zájem o ovoce a zeleninu z alternativních systémů produkce (zejména integrované produkce)? (Prosím o případné upřesnění)*

4) Podílíte se na propagaci produktů z alternativních systémů produkce (IP/ekologické zemědělství...)? (Opět, prosím, upřesněte)

První dvě otázky se váží spíše k průzkumu mezi producenty, zatímco třetí navazuje na spotřebitelský průzkum. Poslední otázka směřuje na propagaci, která je zkoumána v obou předchozích průzkumech. Výsledky tak mohou být dány do souvislosti.

Pro demonstraci uplatnění produkce v maloobchodních formátech byly prostřednictvím kontaktních formulářů a e-mailových adres uvedených na webových stránkách kontaktováni také zástupci následujících obchodních řetězců:

- Albert (Ahold)
- Billa (REWE Group)
- Globus (Globus Hypermarket Holding)
- Hruška (Hruška)
- Kaufland (Schwarz Gruppe)
- Lidl (Schwarz Gruppe)
- Penny Market (REWE Group)
- Tesco (Tesco)

Těmto zástupcům, byly zaslány obdobné otázky jako velkoobchodům. Informace o uplatnění ovoce a zeleniny z IP v maloobchodních sítích byly dále získávány také z oficiálních webových stránek řetězců.

4. Výsledky průzkumů

Následující část práce bude věnována popisu průběhu a zhodnocení výsledků jednotlivých průzkumů, jejichž cíle a metodika byly popsány v předchozí části práce.

4.1 Spotřebitelský průzkum

4.1.1 Realizace průzkumu

Spotřebitelský průzkum sledoval dva cíle. Prvním z nich bylo zjistit, jaké produkty spotřebitel vyhledává a jaké charakteristiky jsou pro něj při výběru rozhodující a druhým bylo zjistit postoj spotřebitelů k alternativním způsobům produkce, zejména IP.

Za účelem provedení průzkumu byl sestaven dotazník (příloha č. 2) obsahující 13 otázek. Tento dotazník byl vytvořen v podobě elektronického formuláře s využitím služby Google a jeho šíření probíhalo po dobu tří měsíců, od 5. 7. 2016 do 5. 10. 2016, prostřednictvím sociálních sítí a e-mailem. Výběr respondentů byl v této fázi vzhledem k použité metodě sběru dat nahodilý. Metoda elektronického sběru dat nicméně umožnila oslovení spotřebitelů z celé ČR. Pro zajištění reprezentativnosti vzorku zejména z hlediska věku, byla sestavena také fyzická forma dotazníku a provedeno osobní dotazování v týdnu od 18. 7. 2016 do 24. 7. 2016 v úseku ovoce a zeleniny v prodejně Tesco (Nákupní centrum Eden, U Slavie 1527/3, 101 00 Praha 10) a na Náměstí Jiřího z Poděbrad v Praze. Při tomto dotazování byli přednostně vybíráni respondenti tak, aby došlo k doplnění výzkumu provedeného elektronickou cestou, tedy zejména respondenti ve věku nad 41 let.

Celkově bylo získáno 259 vyplněných dotazníků. Všechny výsledky byly číselně kódovány a přeneseny do programu Excel, díky jehož funkcím bylo možné výsledky filtrovat. Metoda osobního dotazování umožnila navíc také další diskuzi na téma IP s oslovenými respondenty, která umožnila doplnit výsledky získané z dotazníků.

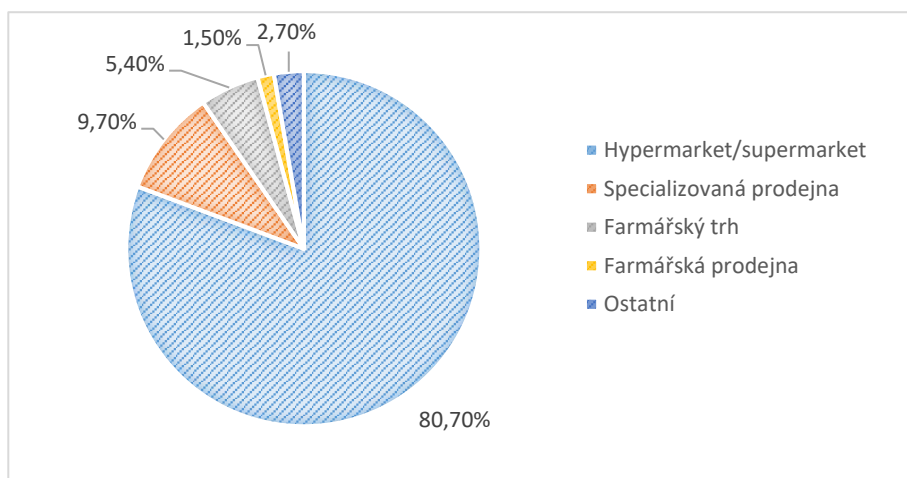
4.1.2 Výsledky

Výsledky průzkumu mezi spotřebiteli jsou popsány v pořadí jednotlivých otázek, jak byly položeny při dotazování.

1. Kde nejčastěji nakupujete ovoce a zeleninu?

V první otázce je spotřebitel dotazován na nejčastější místo nákupu ovoce a zeleniny. Graf č. 3 zobrazuje výsledky, podle kterých 209 respondentů (80,7 %) nakupuje nejčastěji ovoce a zeleninu v supermarketech a hypermarketech, 25 dotázaných (9,7 %) ve specializované prodejně, 14 (5,4 %) na farmářském trhu, 4 respondenti ve farmářské prodejně a zbývajících 7 zvolilo jinou možnost, kterou byla při upřesnění nejčastěji vlastní produkce nebo využití systému doručení tzv. bedýnek přímo od farmy/sdružení.

Graf 3: Nejčastější místo nákupu ovoce a zeleniny

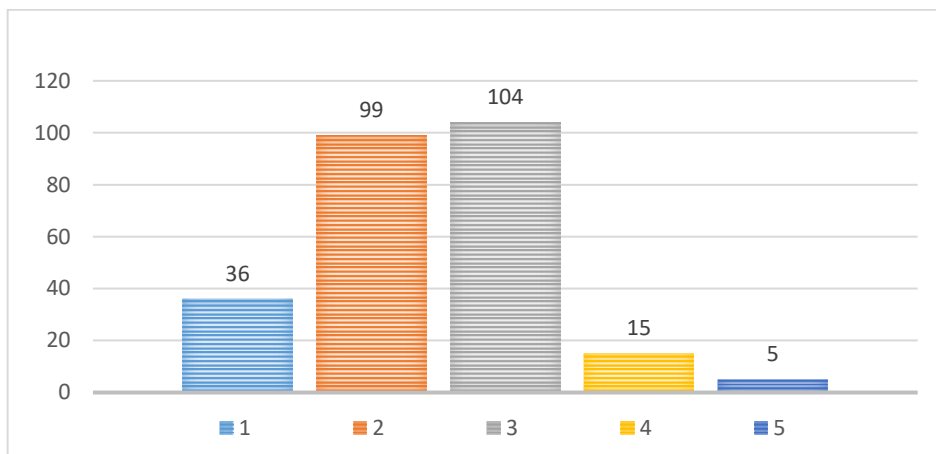
Zdroj: Vlastní zpracování

2. Jak byste ohodnotili následující charakteristiky nakupovaných produktů v místě Vašeho nákupu?

Druhá otázka přímo navazuje na otázku předchozí a dává respondentovi prostor k ohodnocení *kvality, ceny, dostupnosti produktů a možnost jejich osobního výběru* v místě, které tento respondent uvedl jako nejčastější místo nákupu ovoce a zeleniny. K hodnocení byla použita stupnice od 1 do 5, od *zcela spokojen* do *zcela nespokojen*.

Kvalita produktů v místě nejčastějšího nákupu byla celkově hodnocena jako průměrná nebo lehce nadprůměrná, s průměrným hodnocením 2,53 (graf č. 4).

Graf 4: Hodnocení kvality ovoce a zeleniny ve vybraném místě nákupu

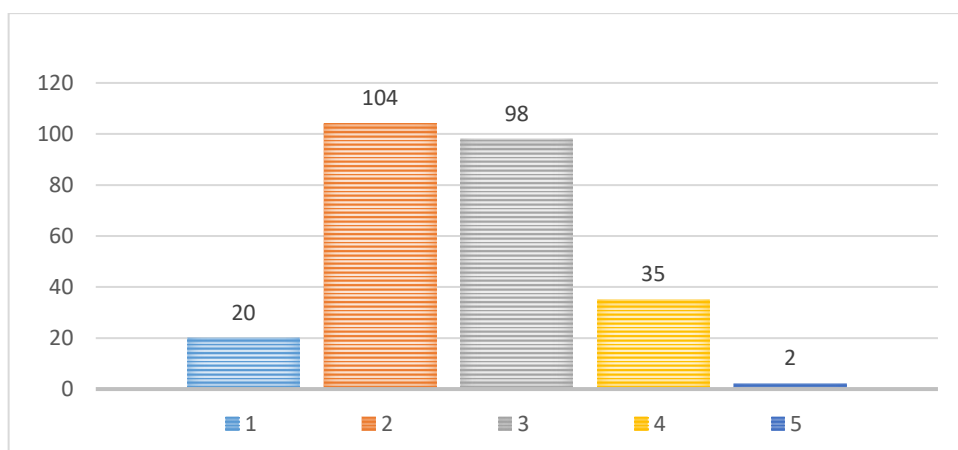

Zdroj: Vlastní zpracování

Podíváme-li se na hodnocení kvality s ohledem na zvolené místo nákupu a postavíme-li proti sobě hodnocení skupiny spotřebitelů nakupujících nejčastěji v hypermarketech/supermarketech a skupiny spotřebitelů preferujících alternativní místo nákupu, konstatujeme významné rozdíly ve vnímání kvality nakupovaných produktů ve prospěch skupiny volící alternativu. V první skupině hodnotilo kvalitu nejlepším možným hodnocením téměř 8 % dotazovaných, oproti tomu ve druhé skupině téměř 37 %. Znamku dvě pak v první skupině udělilo 37 % spotřebitelů a ve druhé skupině 43 %. Nejčastější hodnota udělaná první skupinou, tedy skupinou nakupující v hypermarketech a supermarketech, byla 3, tedy průměrné hodnocení, které zvolilo 46 % respondentů. V alternativní skupině bylo naproti tomu průměrné a podprůměrné hodnocení použito jen ve 20 % odpovědí. Přestože tedy většina respondentů nakupuje nejčastěji ovoce a zeleninu v hypermarketu nebo supermarketu, s kvalitou jsou spokojenější respondenti volící k nákupu alternativní prodejní místo.

Druhým hodnoceným kritériem byla cena, které bylo podobně jako u kvality uděleno průměrné hodnocení 2,6 (graf č. 5).

Graf 5: Hodnocení cen ovoce a zeleniny ve vybraném místě nákupu

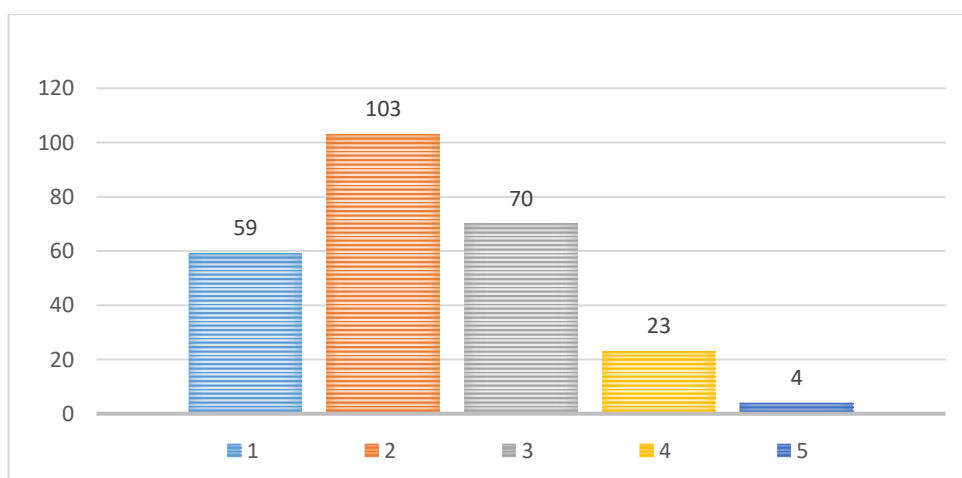

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnocení spokojenosti s *cenami* ovoce a zeleniny nakupovaného spotřebiteli v hypermarketech a supermarketech se výrazně neliší od hodnocení spotřebitelů volících k nákupu alternativní místo. Respondenti nakupující jinde než v hypermarketu nebo supermarketu hodnotily spokojenost s *cenami* jen nepatrně pozitivněji (rozdíl v hodnocení byl 0,09).

Třetím kritériem byla *dostupnost* požadovaných produktů v místě nákupu. Zde více než 60 % respondentů uvedlo nadprůměrnou spokojenost a celková průměrná známka byla 2,275 (graf č. 6). Známkování bylo přitom o 0,26 horší mezi spotřebiteli preferujícími obchodní řetězce.

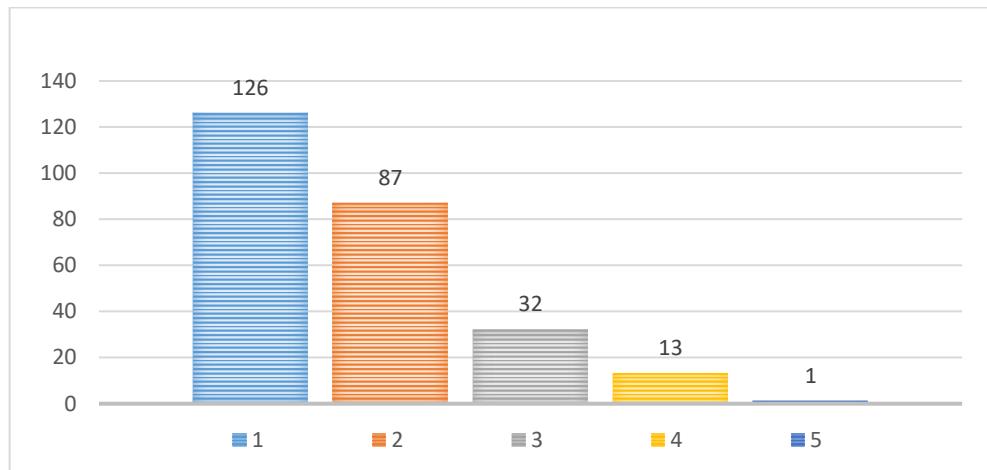
Graf 6: Hodnocení dostupnosti ovoce a zeleniny v místě nákupu

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední charakteristikou byla *možnost osobního výběru zboží*. Zde bylo hodnocení velmi pozitivní a většina respondentů je s *možností osobního výběru zboží* v místě nákupu velmi spokojená (graf 7). I zde byl mírný rozdíl mezi spotřebiteli nakupujícími v obchodních řetězcích a spotřebiteli volícími alternativní místo. První skupina hodnotila v průměru o 0,33 horší známkou.

Graf 7: Hodnocení možnosti osobního výběru ovoce a zeleniny v místě nákupu

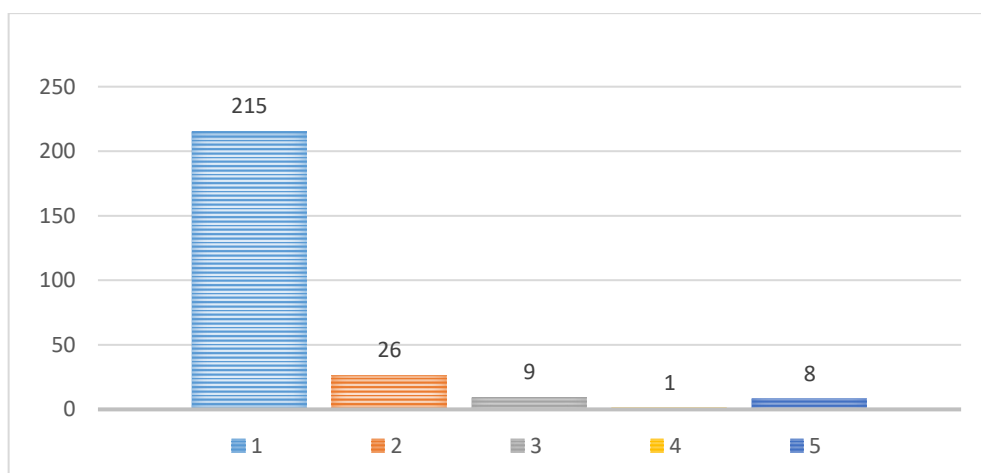
Zdroj: Vlastní zpracování

3. Na kolik jsou pro Vás při nákupu ovoce a zeleniny důležité následující charakteristiky?

Po hodnocení spokojenosti spotřebitelů s vybranými charakteristikami produktů v místě jejich nejčastějšího nákupu, zjišťuje třetí otázka důležitost, kterou respondenti přikládají jednotlivým vlastnostem. Hodnoceny jsou *vzhled, vůně, chuť a čerstvost produktů, původ, certifikace a značky kvality, šíře sortimentu, možnost osobního výběru zboží* a samozřejmě *cena*.

Senzorické vlastnosti hodnotila většina dotázaných (83 %) v souladu s očekáváním jako nejdůležitější atribut a průměrná známka byla 1,31 (graf č. 8). Pro respondenty, kteří tomuto atributu přikládali nízkou váhu, je typické obdobné hodnocení všech následujících charakteristik.

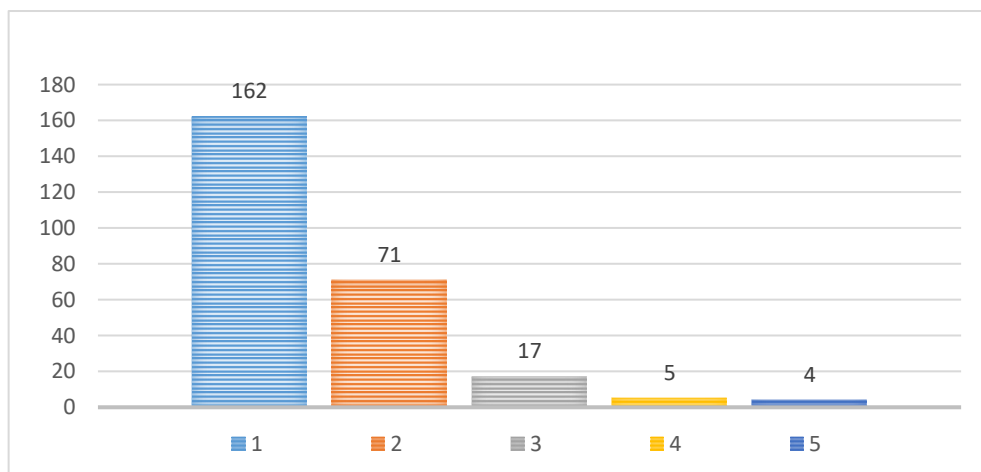
Graf 8: Hodnocení významu sensorických vlastností a čerstvosti při nákupu ovoce a zeleniny

Zdroj: Vlastní zpracování

Stejně jako na sensorické vlastnosti byl kladen důraz na *možnost osobního výběru* zboží, které na stupnici důležitosti označilo nejvyšším hodnocením 62,5 % respondentů a dalších 28 % hodnotilo tento atribut na stupni 2 (graf č. 9). Průměrné hodnocení bylo 1,53.

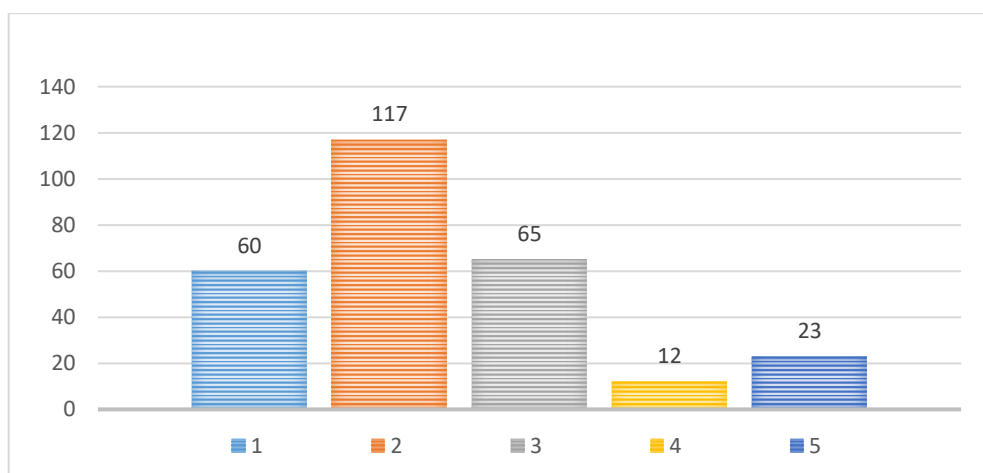
Graf 9: Hodnocení významu možnosti osobního výběru při nákupu ovoce a zeleniny

Zdroj: Vlastní zpracování

Významnou roli hraje také široký výběr, tedy *šíře sortimentu* s průměrnou známkou 2,19 (graf č. 10).

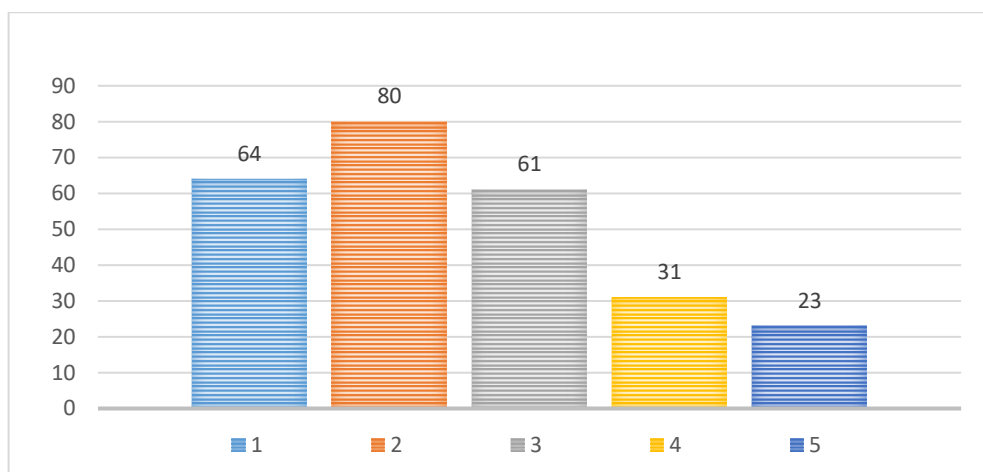
Graf 10: Hodnocení významu šíře sortimentu ovoce a zeleniny

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkově jako o něco méně významný je vnímán *původ* nakupovaného ovoce a zeleniny (graf č. 11) s průměrnou známkou 2,48. Při osobním dotazování bylo často zmiňováno vyhledávání české produkce nebo vyhýbání se produkci z Polska, nicméně zejména starší věkové skupiny vyjadřovaly tendenci být nedůvěřiví k označení produkce, případně vnímaly tento údaj jako špatně dostupný.

Graf 11: Hodnocení významu původu zboží ovoce a zeleniny

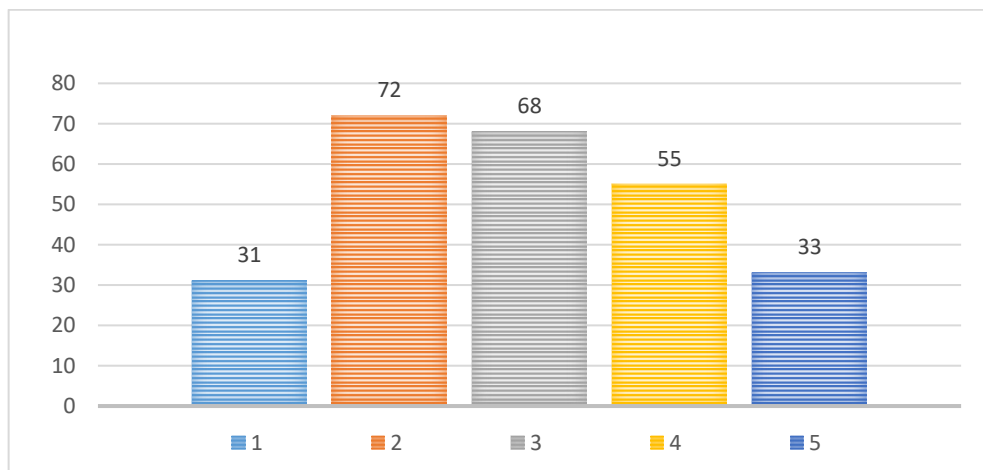

Zdroj: Vlastní zpracování

Méně zajímají spotřebitele také *certifikace a značky kvality* (graf č. 12). Celkem 34 % respondentů nepovažuje takové označení za důležité a průměrná známka

byla 2,95. Při osobním dotazování zde byla navíc opět zmiňována nedůvěra v tyto certifikáty a značky kvality a nesnadná orientace v jejich významu.

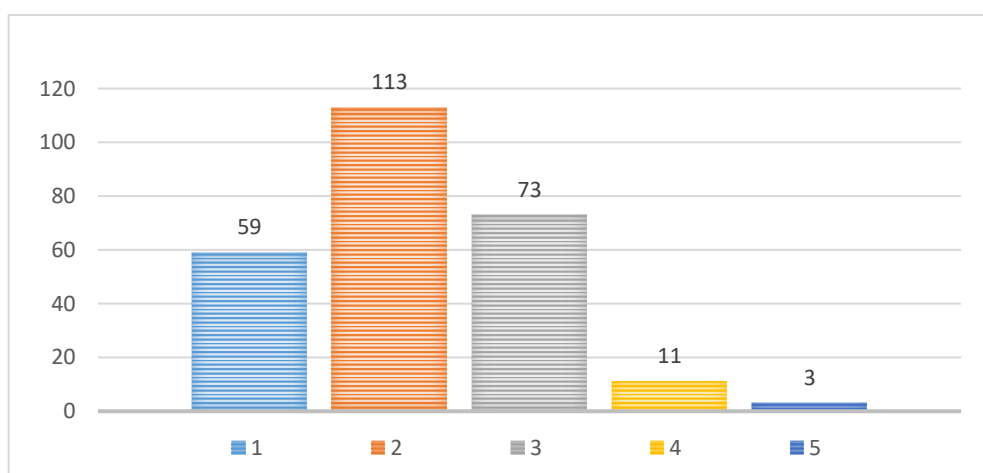
Graf 12: Hodnocení významu certifikace a značek kvality při rozhodování o nákupu ovoce a zeleniny

Zdroj: Vlastní zpracování

Za jeden z rozhodujících prvků se při nákupu obecně považuje také *cena* produktů (graf č. 13). *Ceně* přikládá nejvyšší důležitost 22,8 % dotázaných a průměrná udělená známka byla 2,16.

Graf 13: Hodnocení významu ceny produktů při nákupu ovoce a zeleniny

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkové výsledky hodnocení důležitosti jednotlivých charakteristik při rozhodování o nákupu ve vzájemném porovnání, ukazuje následující tabulka (tabulka 3) s průměrnými hodnotami uvedenými respondenty. Nejdůležitějším kritériem jsou pro spotřebitele celkově jednoznačně *senzorické vlastnosti ovoce a zeleniny a jejich čerstvost*, které bylo hodnoceno průměrně hodnotou 1,31. Na druhém místě je to *možnost osobního výběru* s průměrnou známkou 1,53. *Cena* se umístila na třetím místě, těsně před širší sortimentu. *Původ, certifikace a značky kvality* jsou celkově vnímány spíše lhostejně.

Tabulka 3: Průměrné hodnocení důležitosti jednotlivých charakteristik při rozhodování o nákupu ovoce a zeleniny

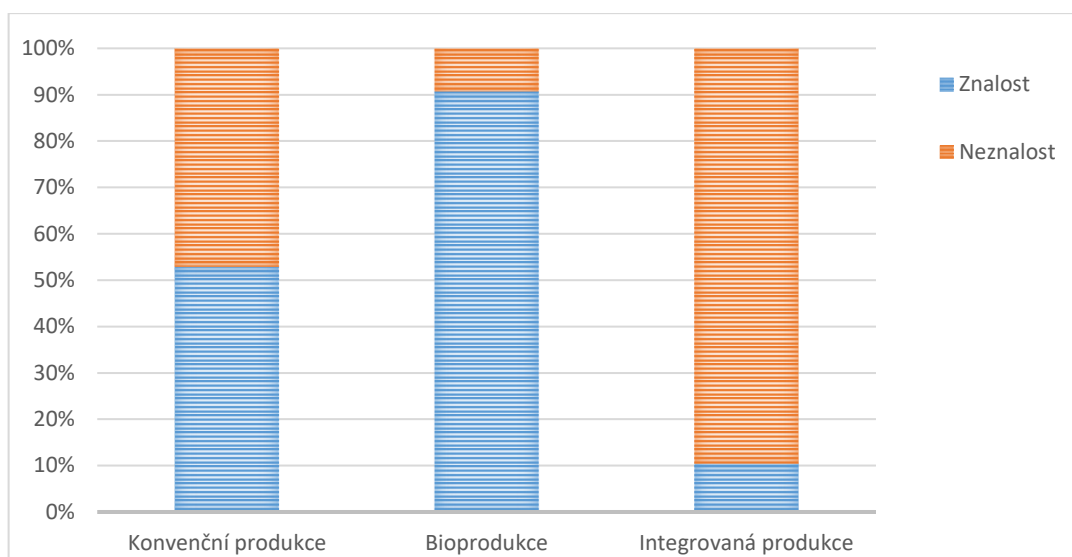
Senzorické vlastnosti a čerstvost produktů	1,31
Původ	2,48
Certifikace/značky kvality	2,95
Šíře sortimentu	2,19
Možnost osobního výběru zboží	1,53
Cena	2,16

Zdroj: Vlastní zpracování

4. Které z následujících přístupů k pěstování ovoce a zeleniny znáte?

Čtvrtá otázka již směřuje ke zmapování orientace respondentů v tématu alternativních přístupů k zemědělské produkci. Testována zde byla znalost pojmů *konvenční produkce*, *bio/ekologická produkce* a *integrováná produkce*. Podle výsledků (graf č. 14) je nejvíce rozšířena znalost pojmu *bioprodukce*, kterou zná více než 90 % dotázaných. Naopak pojem *konvenční produkce* se oproti očekávání zdá být jako ne příliš obecně známý a téměř polovina (47,1 %) spotřebitelů uvedla jeho neznalost. Pojem *integrováná produkce* znalo jen 10 % respondentů.

Graf 5: Znalost pojmů základních přístupů k zemědělské produkci

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Preferujete ovoce a zeleninu pěstované v některém z uvedených systémů produkce? Pokud ano, proč?

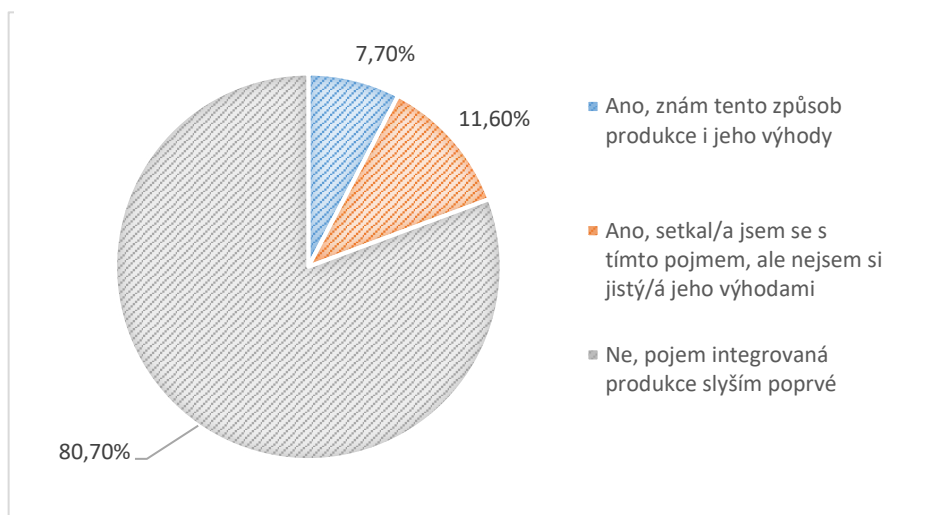
Otázka navazuje na předchozí dotaz směřující ke zjištění znalosti pojmů základních způsobů produkce. Vycházíme tedy již z poznatku, že spotřebitelé si nejsou velmi často jistí významem jednotlivých pojmů, a tedy následně ani neuvádí preference. Nicméně 24 spotřebitelů uvedlo preferenci bioprodukce z důvodu očekávání vyšší kvality, nižšího obsahu chemických látek a šetrnosti k životnímu prostředí. Často je tato preference spojena s poznámkou, že se jedná o domácnost s malými dětmi. Také pro konvenční systém produkce se rozhoduje přednostně pět respondentů z důvodu ceny a dostupnosti. Integrovaná produkce byla uvedena jako preferovaná ve dvou případech bez upřesnění důvodů.

6. Znáte pojem integrovaný systém produkce ovoce a zeleniny a jeho výhody?

Dále byla položena otázka týkající se konkrétně znalosti pojmu *integrovaná produkce*. Respondenti měli možnost vybrat z následujících možností: *Znám tento způsob produkce i jeho výhody*, *Setkal/a jsem se s tímto pojmem, ale nejsem si jistý/á jeho výhodami* a *Pojem integrovaná produkce slyším poprvé*. Výsledky ukazuje následující graf (graf č. 15), ze kterého vyplývá, že 80,7 % dotázaných se s pojmem integrovaná produkce

vědomě nikdy dříve nesetkalo, jen necelých 20 % pojem zná, ale 11,6 % si není jisto přesnými výhodami tohoto systému. Shodně tedy deklaruje znalost IP přibližně 10 % spotřebitelů, jak je patrné již v otázce 4 (graf č. 14).

Graf 15: Znalost pojmu Integrovaná produkce ovoce a zeleniny a jeho výhod

Zdroj: Vlastní zpracování

Aby mohly být další otázky pokládány s předpokladem základní znalosti pojmu, bylo respondentům před pokračováním dotazování poskytnuto následující zjednodušené vysvětlení systému IP: „*Systém integrované produkce ovoce a zeleniny je ekonomická produkce ovoce a zeleniny vysoké kvality při uplatnění ekologicky přijatelných metod pěstování a minimalizaci nežádoucích vedlejších účinků agrochemikálií při jejich používání. Velmi zjednodušeně se jedná o alternativní přístup mezi konvenční a ekologickou produkcí. Výhodou pro spotřebitele je zejména šetrnost k ŽP a lidskému zdraví a srovnatelnost ceny produktů s cenou produktů vyprodukovaných v rámci konvenční produkce*“

7. Máte zájem nakupovat ovoce a zeleninu vyprodukované v rámci systému integrované produkce?

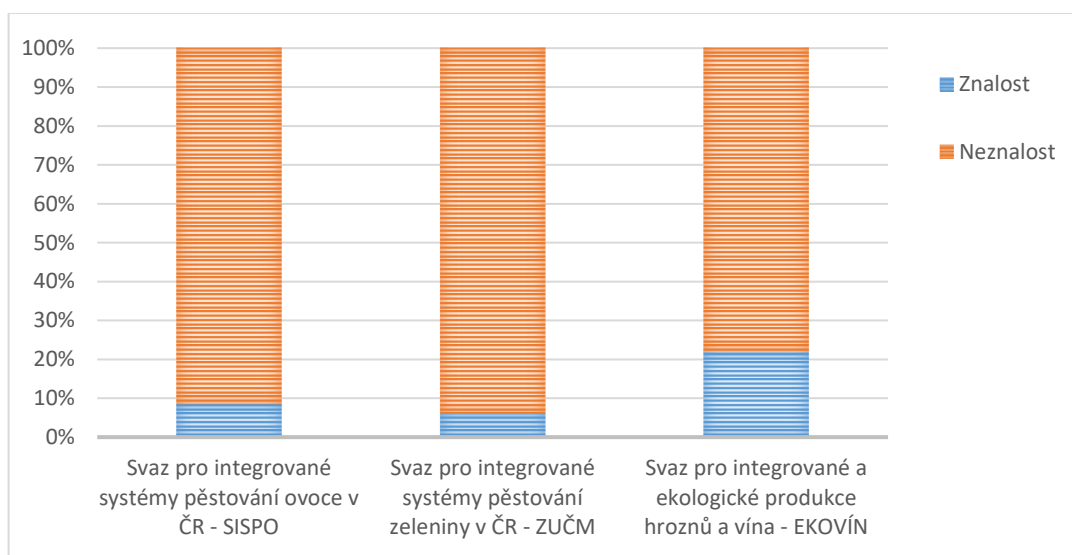
Po odhalení významu pojmu integrovaná produkce a výhod tohoto systému, mohla být položena otázka zjišťující zájem spotřebitele o nákup těchto produktů. Celkově 68,7 % spotřebitelů uvedlo, že by o takto vypěstované ovoce a zeleninu měli zájem, 8,1 % zájem

nemělo a 23,2 % využilo možnost *Nevím*. Při osobním dotazování byla i zde opět několikrát vyjádřena nedůvěra v platnost jednotlivých deklarovaných výhod.

8. Které z následujících organizací a sdružení producentů znáte?

Spotřebitel byl dotazován také na znalost organizací a sdružení působících v oblasti IP. Následující graf (graf č. 16) ukazuje výsledky, podle nichž oslovení většinou tyto svazy neznali. *Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce v ČR (SISPO)* a *Svaz pro integrované systémy pěstování zeleniny v ČR* jsou známy jen pro méně než 10 % dotázaných, zatímco *Svaz pro integrované a ekologické produkce hroznů a vína* je mezi spotřebiteli o něco známější a jeho znalost uvedlo více než 20 % respondentů.

Graf 16: Které z následujících organizací a sdružení producentů znáte?

Zdroj: Vlastní zpracování

9. Setkali jste se s reklamní kampaní zaměřenou na ovoce nebo zeleninu z integrované produkce?

S reklamní kampaní zaměřenou na ovoce nebo zeleninu z IP se neseťkal žádný z oslovených respondentů.

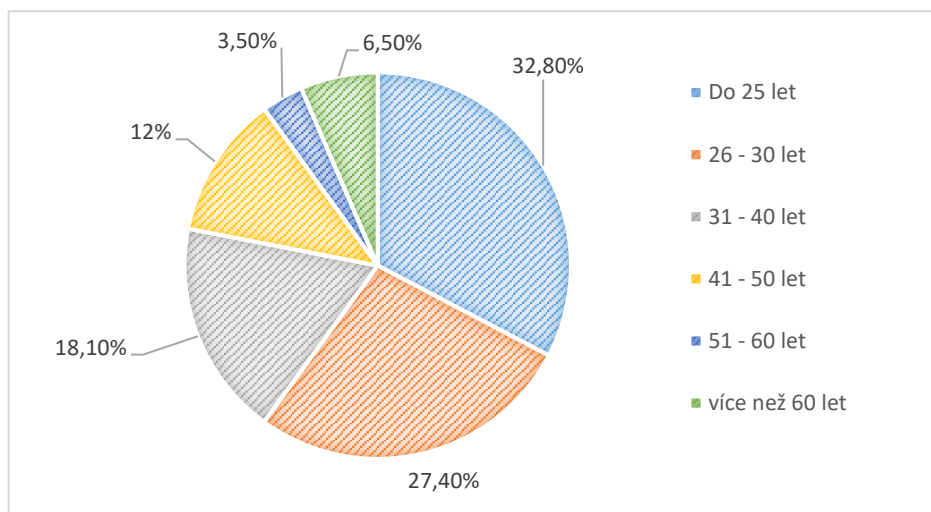
10. Uveďte, prosím, podrobnosti o této kampani (místo, čas, způsob sdělení, ...)

Jak již bylo zmíněno, žádný z oslovených respondentů se s reklamní kampaní neseťkal. Nicméně zejména při osobním dotazování někteří spotřebitelé za tuto kampaň považovali právě toto dotazování a následně jej uvedli v odpovědi na tuto otázku, která vyžaduje upřesnění podrobností o kampani.

11. Vaše věková skupina:

Šíření dotazníku proběhlo kromě elektronické formy také formou osobního dotazování právě pro zajištění větší reprezentativnosti zejména z hlediska věku. Osobně byli tedy cíleně oslovováni zejména spotřebitelé nad 41 let podle nahodilého výběru a ochoty k zodpovězení dotazníku. Věk respondenta ovšem nebylo často možné před začátkem dotazování přesně odhadnout. Relativní četnost respondentů v jednotlivých věkových skupinách zobrazuje následující graf (graf č. 17).

Graf 17: Věkové složení respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

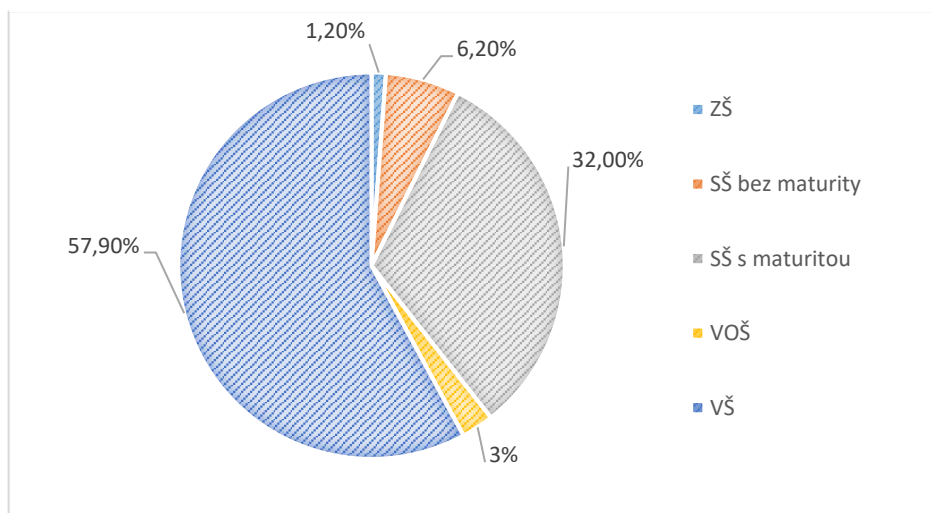
Celkově bylo získáno 85 (32,8 %) vyplněných dotazníků od věkové skupiny *do 25 let*, 71 (27,4 %) dotazníků od respondentů ve věku *26–30 let*, 47 (18,1 %) ve věkové skupině *31–40 let*, 29 (12 %) ve skupině *41–50 let*, 9 (3,5 %) ve skupině *51–60* a 16 (6,5 %) od respondentů ve věku *více než 60 let*.

Pro zjištění, zda byly v odpovědích spotřebitelů významnější rozdíly v závislosti na věku, byly s ohledem na množství dat odpovědi spotřebitelů rozděleny do tří skupin: *do 30 let*, *30-50 let* a *nad 50 let*. Z takto seskupených výsledků nevyplývají v odpovědích významnější rozdíly mezi věkovými skupinami.

12. Nejvyšší dosažené vzdělání:

Otázka měla za cíl zjistit případné rozdíly v preferencích různých systémů produkce, v důležitosti atribut, na které je kladen důraz při nákupu ovoce a zeleniny a znalosti pojmů v závislosti na nejvyšším dosaženém vzdělání. Výslednou strukturu respondentů podle nejvyššího dosaženého vzdělání zobrazuje následující graf (graf č. 18). Rozdíly v odpovědích na základě nejvyššího dosaženého vzdělání ale nebyly pozorovány.

Graf 68: Struktura respondentů podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Vlastní zpracování

13. Pohlaví:

Ženy tvořily 70 % respondentů. Důvodem bylo jejich častější zajišťování rodinných nákupů potravin (osobní dotazování) a větší ochota k vyplnění dotazníku.

Shrnutí

V dotazování bylo osloveno 259 respondentů z toho 70 % žen a 30 % mužů. Celkově 32,8 % dotazníků bylo vyplněno respondenty do 25 let, 27,4 % respondentů bylo ve věku 26–30 let, 18,1 % ve věku 31–40 let, 12 % ve věku 41–50 let, 3,5 % ve věku 51–60 a 6,5 % od respondentů ve věku více než 60 let. Více než polovina (57,9 %) respondentů absolvovala VŠ, 32 % SŠ s maturitou, 6,2 % SŠ bez maturity, 3 % VOŠ a 1,2 % uvedlo jako nejvyšší dosažené vzdělání ZŠ.

Většina respondentů (80,7 %) nakupuje zeleninu a ovoce v supermarketech a hypermarketech. S kvalitou, cenou a dostupností produktů v místě nejčastějšího nákupu jsou tito spotřebitelé souhrnně spokojeni průměrně až lehce nadprůměrně, celkově spokojeni jsou pak s možností osobního výběru zboží. V rámci atributů zvažovaných při nákupu ovoce a zeleniny jsou pro respondenty nejvýznamnější sensorické vlastnosti a čerstvost (průměrné hodnocení 1,31), dále možnost osobního výběru zboží (1,53), cena (2,16), šíře sortimentu (2,19) a méně důležité jsou původ produktů (2,48) a certifikace a značky kvality (2,95).

Téměř polovina oslovených spotřebitelů (47,1 %) neznala pojem *konvenční produkce* a 89,3 % se dosud neseťkala s pojmem *integrovaná produkce*. Znalost pojmu *bioprodukce* je mezi spotřebiteli naopak velmi rozšířená a tuto znalost uvedlo 90,7 % oslovených. Většina spotřebitelů nicméně cíleně ovoce a zeleninu z uvedených systémů nevyhledává a nepreferuje. Stejně jako systémy produkce neznalo více než 90 % respondentů ani svazy IP SISPO a Svaz pro IPZ. O činnosti sdružení EKOVÍN je informováno 22 % respondentů.

Přestože 80,7 % dotazovaných slyšelo pojem *integrovaná produkce* poprvé, po zjednodušeném vysvětlení systému a jeho výhod projevilo 68,7 % spotřebitelů zájem o ovoce a zeleninu z IP.

4.2 Průzkum mezi producenty

4.2.1 Realizace průzkumu

Cílem průzkumu provedeného mezi producenty ovoce a zeleniny v systému IP bylo zmapovat pohled těchto producentů na problematiku IP, zjistit jimi vnímané výhody a nevýhody a ilustrovat konkrétní praxi systému prostřednictvím rozhovorů s vybranými subjekty.

K tomuto účelu byl sestaven dotazník obsahující 21 otázek (příloha č. 3), k jehož hromadnému rozeslání byla v případě ovocnářů využita služba Sendy. Tato služba umožnila odeslání zprávy hromadně na 310 e-mailových kontaktů získaných z adresáře členů, zveřejněného na webových stránkách svazu SISPO, a dále také zobrazení statistik, otevření zprávy a samotného odkazu na přiložený dotazník. Se souhlasem svazu byla tato zpráva odeslána dne 8. 8. 2016 a otevřelo ji 23,16 % adresátů. Celkem 43 producentů dále otevřelo kromě zprávy také odkaz na dotazník a 14 producentů ovoce tento dotazník také vyplnilo. Producenti zeleniny byli požádáni o vyplnění dotazníku prostřednictvím pravidelně zasílaného informačního zpravodaje svazu ZUČM. Z celkového počtu 57 členů ZUČM vyplnili tento dotazník 3 subjekty a celkově tak bylo od oslovených producentů ovoce a zeleniny získáno pouze 17 vyplněných dotazníků. Tento počet bohužel nepředstavuje dostatečně velký vzorek umožňující zpracování souhrnných závěrů.

Producenti, kteří dotazník vyplnili, nicméně obecně vyjádřili spíše názor, že systém IP je v mnoha ohledech náročnější než jiné systémy, ale o produkci IP přitom není dostatečný zájem a končí na trhu často jako konvenční produkce. V reakci na neochotu k zodpovězení dotazníku a převládající pesimismus vyplývající ze získaných odpovědí, jsem o vyjádření požádala předsedu SISPO, pana Ing. Martina Ludvíka a tajemníka svazu ZUČM, pana Ing. Radovana Tůmu. Tato vyjádření budou doslovně citována.

„Obecně platí neochota k vyplňování jakýchkoliv dotazníků, pěstitelé jsou zavaleni celou řadou administrativních povinností pro státní správu nebo pro vyřizování dotací, rovněž jako povinností dělat různé evidence. Kromě toho je v sektoru ovocnářství velmi složitá situace v důsledku výrazného propadu cen po zavedení ruského embarga na dovoz ovoce z EU. V Evropě je výrazná nadprodukce ovoce, zejména v Polsku, které do Ruska vyváželo a nyní nabízí přebytky za minimální ceny na náš trh. Situace zneužívají řetězce,

kteře prodávají jablka za dumpingové ceny (např. Kaufland minulý týden jablka z Polska za konečnou cenu 7,90 Kč/kg!). Je zde riziko, že mnoho ovocnářů bude muset z ekonomických důvodů skončit. Za poslední dva roky bylo již zlikvidováno na 3 tisíce hektarů sadů. Bohužel za této situace prodává nízká cena a nikoliv vyšší, v tomto případě environmentální přidaná hodnota formou integrované produkce. Spotřebitelé o integrované produkci příliš nevědí, jelikož podpora propagace je směřována ze státních prostředků jen do bioprodukce a značek kvality např. Klasa, které paradoxně nejsou povinné ze zákona, tak jako je od roku 2014 povinná pro všechny integrovaná ochrana, která tvoří základ právě režimu integrované produkce.“ Ing. Martin Ludvík (předseda, SISPO)

Podle předsedy svazu SISPO, pana Ing. Martina Ludvíka, je tedy celková situace v ovocnářství složitá z důvodu zahlcení producentů administrativou a vysokou konkurencí, zejména cenovou, pocházející ze zahraničí. Spotřebitelé nejsou o IP dostatečně informováni, z důvodu nedostatečných finančních prostředků k propagaci.

„Myslím, že dotazníky byly rozeslány v nevhodném období. V průběhu pěstitelské sezony jsou pěstitelé zaneprázdněni péčí o porosty, sklizňovými pracemi a prodejem. Z tohoto důvodu byla zřejmě návratnost dotazníků nízká. Ochrannou známku kvality IPZ uděluje a spravuje Svaz pro IPZ při Zelinářské unii, který má na její propagaci pouze omezené množství finančních prostředků, proto není tak známá ve srovnání s ochrannými známkami udělovanými Ministerstvem zemědělství ČR – např. KLASA a Regionální potravina. V obchodech se objevuje většinou na balené zelenině a jen některé obchody označují ochrannou známkou IPZ i nebalenou zeleninu.“ Ing. Radovan Tůma (tajemník, ZUČM)

Podle tajemníka svazu ZUČM, pana Ing. Radovana Tůmy, bylo důvodem k neochotě odpovědět na zasláný dotazník nevhodně zvolené době rozeslání. Zmiňuje také nedostatek finančních prostředků k propagaci a nedostatečné označení produkce na některých prodejních místech.

Ze zasláných odpovědí byli dále vybráni čtyři producenti, dva z oblasti pěstování ovoce a dva z oblasti pěstování zeleniny, kteří byli ochotni telefonicky poskytnout více informací o jejich zkušenostech a názorech na zkoumaný systém. Těmito producenty jsou Agro Liblice s.r.o., Farma Ráječek, Unisad Plus s.r.o. a Sady Svinčany.

4.2.2 Výsledky

Na zaslaný dotazník odpovědělo z celkového počtu 366 oslovených producentů (přílohy č. 4 a č. 5) pouze 17 subjektů. Nebylo by tedy bohužel užitečné analyzovat souhrnné výsledky. Z oslovených producentů byli nicméně vybráni a osloveni čtyři pěstitelé, jejichž prostřednictvím budou na základě individuálních výsledků z dotazníku, informací z webových stránek a telefonických rozhovorů, ukázány konkrétní zkušenosti a názory na systém IP v praxi. Těmito vybranými subjekty jsou Agro Liblice s.r.o., Farma Ráječek, Unisad Plus s.r.o. a Sady Svinčany.

AGRO LIBLICE s.r.o.

Společnost Agro Liblice (obrázek č. 7), která působí ve Středočeském kraji v okrese Mělník, se zaměřuje především na rostlinnou produkci. Poskytuje ale také různé zemědělské a dopravní služby, terénní úpravy, manipulaci a výběr septiků nebo kompostování bioodpadů obcí (AGROLIBLICE s.r.o., 2016). Farma v současné době hospodáří na celkové rozloze 1 800 ha, z čehož 1 700 ha tvoří orná půda a 100 ha trvalé rostlinné porosty, a zaměstnává 15 stálých a 20 sezónních pracovníků. Většina vyprodukované zeleniny (80 %) je prodávána prostřednictvím dodávek do obchodních řetězců, 13 % putuje k dalšímu zpracování a 1 % se prodá prostřednictvím místního maloobchodu a na farmářském trhu.

Obrázek 7: IP produkce brambor v Agro Liblice s.r.o.

Zdroj: Agro Liblice s.r.o.

Agro Liblice zahájila svou činnost v roce 2003 a na systém IP přešla pozvolna v roce 2007, kdy stála u zrodu samotného projektu a jeho příprav ZUČM. Farma tak měla dostatek času se na přechod připravit, nejen v rámci dvouletého přechodného období. V současné době, téměř deset let od prvního zavedení pravidel IP, vnímá tento systém jako časově, na lidské zdroje a technologie náročnější nežli systém konvenční. IP vidí jako důležitou a přínosnou, ovšem potýkající se s významnými problémy. Jedním z těchto sporných bodů jsou dotace, které podle informací uvedených v dotazníku, pokryjí farmě do 30 % nákladů a jejichž výše je shledávána jako dostačující. Problém je nicméně spatřován v neúměrné administrativní zátěži, a to především z důvodu nejednotnosti, kdy dochází k opakování vykazovaných informací různou formou pro různé úřady. Přidruženým problémem je špatně nastavený systém kontrol, kdy mohou být dotace některými subjekty zneužívány.

Dalším negativním bodem je nedostatečný zájem o produkci IP ze strany odběratelů a spotřebitelů. Ochranná známka IPZ podle Agro Liblice v podstatě nefunguje, protože ji spotřebitele neznají a odběratelé nevyžadují. Stejně tak je zde certifikace GLOBALG.A.P., která je ještě více administrativně a finančně náročná, nicméně často povinná pro možnost dodávat produkci do velkých obchodních řetězců. Přes veškeré certifikace končí až 95 % produkce Agro Liblice na trhu jako běžná konvenční produkce. Farma se tedy snaží informovat spotřebitele o výhodách IP prostřednictvím reklamy, bannerů a komunikaci s médii (např. Parlamentními listy).

Farma Ráječek

„Nikoli množství, ale kvalita, čerstvost a spokojenost zákazníka.“ To je heslem Farmy Ráječek působící v Jihomoravském kraji nedaleko Brna, kde obhospodařuje zemědělskou půdu o rozloze 23 ha a zaměstnává 23 stálých a 45 sezonních pracovníků. Pěstuje se zde více než deset druhů salátu, košťálová zelenina jako kedlubny, červené a bílé zelí, pekingské zelí, kapusta, květák (Obrázek č. 8). Dále také bylinky a doplňkově cukety, česnek nebo dýně (Sklenář, 2016).

Farma zahájila své hospodaření roku 1997 a od roku 2008 se věnuje produkci v systému IP, do kterého se zapojila z důvodu tlaku zákazníků a možnosti dotací. Přechod probíhal během jednoho roku, kdy bylo třeba upravit dávkování hnojiv, především dusíkatých, podle norem IP, vyřadit přípravky pro ochranu rostlin, které nejsou v systému IP

povoleny, nastavit systém odběru vzorků půdy a produktů pro potřeby chemické analýzy a zavést systém po administrativní stránce. Právě administrativa se v prvních dvou letech zdála být nejnáročnější změnou. Šlo zde především o dokonalou evidenci hnojení a aplikace chemických přípravků pro kontroly probíhající minimálně jednou ročně a administrativu spojenou s dotacemi. Ve stejném roce se tak farma rozhodla zavést nejen systém IP, ale také GLOBALG.A.P. a přizpůsobila se tak v každé oblasti přísnějšímu standardu.

Obrázek 8: Sklizeň salátů na Farmě Ráječek

Zdroj: <http://farmarajecek.cz/cz/farma-rajecek>

Farma vnímá systém IP jako jednoznačně náročnější na technologie a spíše náročnější na lidské zdroje. Oproti Agro Liblice ale po zavedení nevnímá vyšší časovou zátěž. Překážkou jsou nicméně časté změny v legislativě a uplatnění produkce, která často končí na trhu jako běžná, konvenční. Důvodem je podle zástupce farmy nízká informovanost spotřebitelů a z ní vyplývající nízký zájem odběratelů. Farma se snaží informovanost spotřebitelů zvýšit prostřednictvím vlastních webových stránek a nabídkou bedýnek zeleniny přímo z farmy. Hlavním odbyttem produkce nicméně zůstávají obchodní řetězce (65 %), místní maloobchody (20 %) a prodej pro další zpracování (10 %).

Jak již bylo zmíněno, byly jedním z důvodů pro přechod na systém IP pro Farmu Ráječek, také dotace, které nyní pokrývají do 30 % nákladů spojených s IP. Nicméně podle názoru zástupce farmy každé dotace deformují systém a nejlepším řešením by bylo jejich plošné zrušení. Hlavním negativem dotací je nestejná výše, a tedy rozdílné podmínky v konkurenci a administrativní zátěž.

Unisad Plus s.r.o.

Unisad Plus působí již od roku 1999 v Olomouckém kraji, kde na celkové rozloze 31,5 ha za pomoci 8 stálých a 11 sezónních zaměstnanců pěstuje v souladu se systémem IP ovoce, zejména švestky. Podle pravidel systému IP pěstuje již od samotného počátku, ve snaze produkovat zdravé a kvalitní produkty s šetrností k přírodě. Hlavním důvodem k respektování pravidel systému IP tak bylo především vlastní přesvědčení o jeho správnosti.

Obrázek 9: Produkce Unisad Plus

Zdroj: <http://www.pozemky-praha-zapad.cz/firmy/unisad-plus/fotogalerie>

Stejně jako Farma Ráječek, shledává Unisad plus respektování pravidel IP náročnější především na technologie a spíše také na lidské zdroje a čas. Nicméně oproti dvěma předchozím farmám prodává většinu produkce (až 90 %) zákazníkům přímo „ze dvora“ a má tedy možnost tyto zákazníky přímo informovat o systému pěstování a jeho výhodách. Zbylých 10 % produkce je dodáváno místním maloobchodům a do škol.

Také Unisad Plus využívá na produkci ovoce dotací, které pokrývají do 30 % nákladů. Tato výše je podle farmy dostatečná, ale problém je spatřován v nestejně výši dotací v rámci EU a rozdílech v regulaci, což vede k narušení konkurence. Dalším negativem je značná administrativní zátěž spojená s dotacemi a její časté změny.

Sady Svinčany

Sady Svinčany se nachází v Pardubickém kraji, kde jsou na rozloze 115 ha pěstovány především jablka, hrušky, třešně a višně. Většina této produkce (90 %) je prodávána prostřednictvím odbytových družstev a zbylých 10 % tvoří přímý prodej. Sady zde zaměstnávají 6 stálých a až 80 sezónních pracovníků.

Obrázek 10: Produkce Sadů Svinčany

Zdroj: <http://sadyvinctany.webnode.cz/>

Pro přechod na pěstování v rámci alternativního systému se producent rozhodl v roce 2000, po šesti letech hospodaření, z důvodu vnitřního přesvědčení o správnosti a možnosti dotací. Právě dotace pokrývají podle informací uvedených v dotazníku 71-90 % nákladů spojených s produkcí IP. Problém je zde ovšem opět spatřován v administrativní zátěži, která by mohla být zjednodušena.

Oproti všem předchozím popsáním producentům, nepovažují Sady Svinčany systém IP za náročnější na technologie, ale v porovnání s konvenčním systémem spíše náročnější na lidské zdroje a čas. Producent se naopak shoduje s názorem dříve popsaných farem, že spotřebitelé nejsou o systému a jeho výhodách dostatečně informováni, což vede k nedocení jeho přínosů a produkce může často končit na trhu jako produkce konvenční.

4.3 Průzkum mezi distributory

4.3.1 Realizace průzkumu

Cílem průzkumu mezi distribučními mezičlánky bylo doplnit předchozí průzkumy mezi pěstiteli a spotřebiteli o ilustraci uplatnění produkce ve velkoobchodních a vybraných maloobchodních formátech. Velkoobchodní formáty byly vyhledány pomocí vyhledávače Google za pomoci zadávání klíčových slov *velkoobchod ovoce zelenina* a *dodavatelé ovoce a zeleniny* a následném třídění relativních výsledků. Nalezeno bylo celkem 52 subjektů, které byly opakovaně kontaktovány v průběhu týdne od 21. 11. do 27. 11. 2016. Získáno bylo pouze 6 odpovědí, ze kterých nicméně shodně zaznívá názor, že pro odběratele a spotřebitele je na prvním místě cena, což jednoznačně „neprospívá“ alternativním systémům produkce.

V rámci ilustrace uplatnění IP v maloobchodních jednotkách byly zvoleny obchodní řetězce Albert (Ahold), Billa (REWE Group), Globus (Globus Hypermarket Holding), Hruška (Hruška), Kaufland (Schwarz Gruppe), Lidl (Schwarz Gruppe), Penny Market (REWE Group) a Tesco (Tesco). Na webových stránkách těchto maloobchodů byly vyhledány kontakty na zástupce, kteří byli v průběhu týdne od 21. 11. do 27. 11. 2016 kontaktováni stejným způsobem jako zástupci velkoobchodů. Z této skupiny se podařilo získat odpověď pouze od zástupce společnosti Kaufland, který mohl sdělit pouze informace dostupné na webových stránkách. Výsledky průzkumu jsou tedy tvořeny analýzou internetové prezentace uvedených maloobchodů.

4.3.2 Výsledky

Albert (Ahold)

Síť hypermarketů a supermarketů pod názvem Albert provozuje v ČR společnost AHOLD Czech Republic, a.s., která je součástí korporace Ahold Delhaize, se sídlem v nizozemském Zaandamu. Jedná se o první zahraniční řetězec, který začal na Českém území podnikat po revoluci v roce 1989 (AHOLD Czech Republic, a.s., 2016).

Albert ve své webové prezentaci klade důraz na kvalitu produktů a všichni pěstitelé/dodavatelé čerstvých potravin musí pro možnost spolupráce s tímto řetězcem splňovat podmínky certifikace GLOBALG.A. P (AHOLD Czech Republic, a.s., 2016).

Tím je zajištěno mimo jiné to, že dodavatelé dodržují zásady IOR stejně tak jako další environmentálně a sociálně zodpovědné postupy při pěstování. Informace o uplatnění přímo produkce IP nebo produkce s ochrannou známkou SISPO nebo Svazu pro IPZ na internetových stránkách nenalezneme.

Billa (REWE Group)

Billa ČR je součástí skupiny REWE International AG sídlící v Kolíně nad Rýnem v Německu. Také Billa ČR začala na českém trhu podnikat v roce 1990 ((BILLA, 2017).

V internetové komunikaci klade také Billa důraz na kvalitu a zejména regionálnost potravin. Na webových stránkách tak nalezneme například seznam dodavatelů do konkrétních prodejen v ČR. Nenalezneme zde ale žádnou zmínku o IP nebo s ní související certifikací.

Globus (Globus Hypermarket Holding)

Hypermarkety Globus provozované německou skupinou Globus SB-Warenhaus Holding GmbH & Co. KG se sídlem v St. Wendel působí na českém trhu od roku 1996, kdy byl pod touto značkou otevřen na našem území první hypermarket vůbec (Globus, 2014).

Na rozdíl od předchozích dvou popsaných maloobchodních řetězců není v internetové komunikaci Globusu kladen důraz přímo na prodej regionálních produktů. Důraz je ale opět kladen na kvalitu, která má být zajištěna vlastním pekařstvím a řeznictvím na každé prodejně a širokou nabídkou bio produktů a výrobků pro zdravý životní styl. Ani zde ovšem na webové stránce nenalezneme zmínku o IP.

Hruška (Hruška)

Hruška je českou maloobchodní sítí se sídlem v Ostravě – Martinově. V současné době se Hrušce přes mezinárodní konkurenci lokálně daří dobře a v minulých letech došlo například k převzetí několika prodejen Tesco (čtk, 2014).

Webová prezentace obchodů je velmi jednoduchá a zveřejněn je v podstatě pouze kontakt a akční leták. Nenalzáme tedy žádné informace o uplatnění IP ani známější bio produkce.

Kaufland Česká republika (Lidl & Schwarz-Gruppe)

Kaufland Česká republika je provozován německou firmou Lidl & Schwarz-Gruppe se sídlem v Neckarsulmu. První prodejna na území ČR byla otevřena v roce 1998 (Kaufland, 2017).

Kaufland ve své internetové prezentaci klade důraz na kvalitní a českou produkci a na svých stránkách zveřejňuje oproti všem předchozím popsaným maloobchodním sítím také velké množství informací dokládající tato jeho tvrzení. Na stránkách nalezneme například seznam všech českých producentů a odbytových družstev, se kterými řetězec spolupracuje spolu s jejich představením, fotografiemi a případně videem natočeným na konkrétní farmě. Z řad producentů a družstev, které vlastní známku IPZ jsou to Odbytové družstvo Polabí, Hanka Mochov, Bramko, a G's Group Holdings CZ a z řad producentů vlastnících ochrannou známku SISPO Odbytové družstvo ovoce Český ráj (Kaufland, 2016). Na webových stránkách Kaufland poskytuje spotřebitelům informace také o ochranných známkách a certifikacích, a to včetně ochranných známek IPZ a SISPO. Stručně zde vysvětluje význam a výhody takto označeného ovoce a zeleniny. Zástupce obchodní sítě Kaufland byl zároveň jediným z kontaktovaných zástupců oslovených OŘ, který byl ochoten komunikovat. Ovšem informace, které mohl poskytnout, byly již dostupné na webových stránkách.

Lidl (Schwarz Gruppe)

Lidl je dalším německým řetězcem působícím na českém trhu. Stejně jako Kaufland je provozován německou skupinou Lidl & Schwarz-Gruppe se sídlem v Neckarsulmu. První prodejna Lidl byla přitom v ČR otevřena v roce 2003 (Lidl, 2017).

Lidl klade ve své webové prezentaci důraz na jednoduchost a zdravotní nezávadnost potravin. Není pro něj tedy prioritou ani regionální produkce ani nabídka produktů z alternativních systémů produkce. Na webové stránce se nedozvíme informace o producentech ani o systému IP.

Penny Market (REWE International AG)

Společnost Penny Market s.r.o. je dceřinou společností obchodní skupiny REWE International AG sídlící v Kolíně nad Rýnem. Na českém trhu působí od roku 1997 (Penny Market, 2017).

„Nakupujte hezky česky!“ To je heslem Penny Marketu, který slibuje, že 7 z 10 výrobků na prodejně pochází z české produkce. Na webových stránkách nalezneme vysvětlení jednotlivých ochranných známek a certifikací včetně IP a jejich výhod. Dále uvádí seznam druhů zeleniny, které jsou celoročně pokryty pouze produkty z režimu IP. Jsou jimi cibule, bílé zelí a kořenová zeleniny. Částečné celoroční pokrytí je následně pro pekingské zelí, květák, ředkvičky a ledový salát (Penny Market, 2016).

Tesco (Tesco)

Tesco je britský maloobchodní řetězec se sídlem v Cheshunt, Hertfordshire, který na českém trhu působí od roku 1996.

Posláním, které Tesco deklaruje na svých webových stránkách je „Přinášet zákazníkům každý den něco navíc“ a toto poslání je vysvětleno jako snaha pozitivně ovlivňovat společnost, ve které působí. Polovina odkazů na stránky týkající se společenské odpovědnosti, a tedy potenciální zdroj informací o nabídce ovoce a zeleniny z IP je na webu bohužel nefunkční. Z funkčních odkazů se dozvídáme prohlášení o snaze nabízet kvalitní a zdravé potraviny, ale nedozvídáme se zde o konkrétní nabídce, místě nebo způsobu produkce. Na webových stránkách je představeno několik českých i zahraničních producentů v sekci Dodavatelé, ale ani zde nenalezneme zmínku o IP.

Z uvedeného průzkumu vyplývá, že obchodní řetězce se ve většině případů na propagaci ovoce a zeleniny z IP nepodílejí. Žádnou zmínku o produktech IP nebo souvisejících svazech nenalezneme na webových stránkách řetězců Globus, Hruška, Lidl, Tesco ani Albert. Prezentaci IP a producentů dodávajících ovoce a zeleninu do prodejen nicméně přece jen ve svých webových prezentacích uvádí obchodní řetězce Kaufland a Penny Market, a pokud spotřebitel preferující k nákupu supermarketů/hypermarketů projeví zájem o ovoce a zeleninu z IP, existuje pro něj na trhu tato alternativa.

4.4 Systém integrované produkce ve Francii

Vzhledem k tomu, že jsem měla možnost strávit dva semestry v zahraničí v rámci programu Erasmus, ráda bych této zkušenosti využila a popsala fungování alternativních systémů produkce ve Francii.

Podobně jako v České republice patří mezi základní rozlišované systémy ve Francii konvenční (l'agriculture conventionnelle), integrovaný (l'agriculture intégrée) a ekologický systém (l'agriculture biologique). Je zde ale navíc systém tzv. *l'agriculture raisonnée*, což by se dalo přeložit jako *Uvážené/Rozumné zemědělství*. Běžný konvenční model se stejně jako v České republice vyznačuje významnou mechanizací a využitím chemických prostředků pro dosažení co nejintenzivnějšího využití zdrojů. Ekologická produkce naopak odmítá chemizaci, geneticky modifikované plodiny a je maximálně šetrná k životnímu prostředí. A mezi těmito dvěma systémy se nachází systémy IP a Uvážené zemědělství, které ovšem rozhodně nejsou synonymy (Cap3B, 2013). Pokud by se jednalo o škálu mezi konvenční produkcí a produkcí ekologickou, nacházela by se IP blíže k produkci ekologické (tabulka č. 4).

Tabulka 4 Porovnání užívání chemické ochrany v rámci různých systémů produkce

	Uvážená produkce	Integrovaná produkce	Ekologická produkce
Fongicidy a insekticidy	Vše povoleno	Zakázáno	Zákaz všech syntetických produktů
Herbicidy	Povoleno	Zakázáno během podzimu	Zakázáno
Regulátory růstu	Povoleno	Zakázáno	Zakázáno

Zdroj: (Veillerette, 2012)

Uvážené zemědělství je pojmem, který se objevil poprvé v roce 1993 v reakci na světový trend snižování množství používaných pesticidů a obracení se k alternativním systémům produkce (zejména ekologickému a IP). Jedná se tedy o systém, jehož cílem je omezit některé negativní vlivy jako například snížit množství chemických postřiků a jejich náhrada méně škodlivými nicméně stále chemickými látkami nebo snížení dávek léků podávaných preventivně chovaným zvířatům. Jedná se tedy stále spíše o konvenční systém, který se snaží omezit své negativní dopady. Systém je velmi kritizován, jelikož u jeho zrodu stáli největší producenti z oboru zemědělství a zemědělské chemie a více než

polovina pravidel určených k dodržování pěstiteli, kteří chtějí obdržet ochrannou známku je navíc již ve Francii právně vyžadována a systém jde celkově tzv. napůl cesty mezi zlepšením a zachováním stávající situace. Dalším kritizovaným bodem je výrazný marketing a propagace tohoto systému jako významné změny, ačkoli podle jeho kritiků je tento přínos sporný (Veillerette, 2012).

Samotný systém IP je tedy oproti *Uváženému/Rozumnému systému* v nevýhodě z důvodu významně nižší propagace, neexistence legislativní úpravy nebo svazů působících na národní úrovni. Systém je nicméně podporován lokálně působícími organizacemi a svazy, které vydávají instruktivní příručky pro zemědělce. Příkladem jsou zemědělské komory (Chambre d'agriculture) různých regionů, které v příručkách volně dostupných na webových stránkách uvádí informace o využití nechemické ochrany (Chambre d'agriculture Ardennes, 2016). Kromě technických instrukcí prezentují také výhody, které systém IP přináší producentům a společnostem. Mezi tyto výhody patří větší nezávislosti zemědělce na cenách agrochemikálií a častých úpravách legislativy v oblasti jejich použití.

Integrovaná ochrana rostlin, jako jeden z pilířů IP, je dále propagována jako způsob, kterým lze dosáhnout naplnění plánu programu Ecophyto 2. Program Ecophyto 2, působící na celonárodní úrovni, si klade za cíl snížit užívání fytosanitárních produktů v produkci potravin o 50 % v příštích 10 letech (2015-2025) (Chambre d'Agriculture des Ardennes, 2015). Pod touto iniciativou jsou provozovány webové stránky určené opět především ke vzdělávání a informování zemědělců ohledně IOR.

Na základě seznamu organizací a svazů působících na poli environmentální certifikace v zemědělství na území Francie, neexistuje žádný subjekt, který by IP produkci ovoce a zeleniny upravoval na národní úrovni (Ministère de l'agriculture, de l'agroalimentaire et de la forêt, 2016). Veškerá certifikace má tak jen lokální význam a neexistuje jednotná databáze producentů, kteří se podmínkami IP řídí.

5 Závěr

Cílem práce bylo vymezit problematiku integrované produkce ovoce a zeleniny v České republice a zmapovat současnou situaci prostřednictvím průzkumů provedených na úrovni spotřebitelů, producentů a distribučních jednotek.

Spotřebitelský průzkum byl proveden na základě předem sestaveného dotazníku formou dotazování. Informace byly získány od celkového počtu 259 respondentů a z jejich výsledků vyplývá, že více než 80 % respondentů nakupuje ovoce a zeleninu nejčastěji v hypermarketech a supermarketech a při výběru produktů je pro ně nejdůležitější sensorické hodnocení a čerstvost, možnost osobního výběru zboží a cena. Naopak jako méně důležité atributy se ukázaly původ produktů, certifikace a značky kvality. Z průzkumu tedy vyplývá, že pro většinu spotřebitelů je důležitější poměr mezi kvalitou a cenou než původ nebo podmínky pěstování nakupovaných potravin. Co se týče znalosti alternativních způsobů zemědělské produkce, téměř 90 % respondentů se s pojmem *integrovaná produkce* nikdy dříve nesetkalo. Stejně tak naprostá většina respondentů uvedla neznalost svazů SISPO, ZUČM a EKOVI. Dotazování tedy ukázalo, že spotřebitelé nemají dostatečné informace o principu a výhodách IP. Po stručném vysvětlení těchto výhod sice 68,7 % dotázaných projevilo zájem o ovoce a zeleninu z IP, nicméně jak již bylo řečeno, z první části dotazníku naopak vyplynulo, že při rozhodování o nákupu je pro většinu těchto spotřebitelů rozhodující porovnání kvality a ceny před sledováním původu nebo označení produkce certifikáty a ochrannými známkami. Spotřebitelé tedy nejsou o výhodách IP dostatečně informováni, ale zároveň není jisté, zda by se zvýšením této informovanosti dosáhlo změny na trhu IP.

Průzkum mezi producenty vyžadoval seznam těchto subjektů, který byl získán na základě adresáře členů zveřejněného na stránkách svazu SISPO a ZUČM. Následně byli prostřednictvím spolupráce se zástupci uvedených svazů kontaktováni všichni tito producenti s žádostí o účast na dotazníkovém šetření. Od celkového počtu 367 oslovených bylo ale získáno jen 17 odpovědí, jimž byl společný spíše pesimistický pohled na fungování systému. V reakci na tento výsledek byli opět kontaktováni zástupci svazů SISPO a ZUČM, Ing. Martin Ludvík a Ing. Radovan Tůma, dle jejichž názoru je důvodem převládajícího pesimismu složitá situace producentů na poli mezinárodní konkurence a neznalost systému IP mezi spotřebiteli z důvodu nedostatku finančních prostředků k propagaci. Aby mohla být praxe systému IP ukázána na konkrétních

příkladech, byly z vyplněných dotazníků vybrány čtyři subjekty, dva producenti ovoce a dva zeleniny, kteří byli osloveni s žádostí o doplnění svých zkušeností a názorů a jejichž prostřednictvím byla demonstrována praxe IP. Těmito vybranými subjekty byly Agro Liblice s.r.o., Farma Ráječek, Unisad Plus s.r.o. a Sady Svinčany. Producenti se shodují na pozitivním vnímání systému IP jako takového, ale také jeho vyšší náročnosti, neznalosti a nedocenenosti ze strany spotřebitelů a odběratelů. Dotace jsou vnímány rozporuplně. Na jedné straně jsou často důvodem k zapojení se do systému IP, následně ale působí jako zátěž v podobě často se měnící a nejednotné administrativy. Jejich nestejná výše také přináší problémy z hlediska konkurenceschopnosti.

Cílem posledního průzkumu bylo zjistit uplatnění produkce z režimu IP v distribučním řetězci. Byl proto nejprve sestaven seznam velkoobchodů ovoce a zeleniny, které byly následně osloveny s otázkami směřujícími na zájem o produkci z režimu IP a zkušenosti se zájmem odběratelů o tuto produkci. Z tohoto šetření se nepodařilo získat dostatečný počet odpovědí. Z celkového počtu 52 oslovených subjektů bylo získáno jen 6 odpovědí. Pro demonstraci uplatnění produkce v maloobchodních formátech byly prostřednictvím kontaktních formulářů a e-mailových adres uvedených na webových stránkách kontaktováni také zástupci obchodních řetězců Albert (Ahold), Billa (REWE Group), Globus (Globus Hypermarket Holding), Hruška (Hruška), Kaufland (Schwarz Gruppe), Lidl (Schwarz Gruppe), Penny Market (REWE Group) a Tesco (Tesco). Ani zde se ovšem touto cestou nepodařilo získat dostatečné množství informací a průzkum tak proběhl alternativně, tedy analýzou webové prezentace subjektů. Žádnou zmínku o IP, svazu SISPO, Svazu pro IPZ nebo výhodách takto produkovaného ovoce a zeleniny se nepodařilo najít na stránkách obchodních řetězců Globus, Hruška, Lidl a Tesco. Na webových stránkách maloobchodní sítě Albert sice nebyla nalezena zmínka o IP, nicméně je zde zveřejněn seznam dodavatelů do konkrétních prodejen v ČR a požadavek na splnění podmínek certifikace GlobalG.A.P. ze strany dodavatelů, tedy uplatňování IOR jako jednoho z pilířů IP. Obchodními řetězci, které naopak významně propagují ovoce a zeleninu z IP na svých webových stránkách jsou Kaufland a Penny Market. Na stránkách Kauflandu nalezneme kromě seznamu producentů a jejich prezentace pomocí rozhovorů a fotografií také vysvětlení systému IP a jeho výhod. Penny Market kromě těchto zmíněných informací garantuje celoroční pokrytí některých druhů ovoce a zeleniny pouze ze systému IP.

V závěru práce byla stručně uvedena situace IP ovoce a zeleniny ve Francii, kde jsem měla možnost strávit dva semestry díky studijnímu pobytu v rámci programu Erasmus. Ve Francii je fungování systému IP komplikovanější než v ČR z důvodu existence dalšího alternativního systému produkce, tzv. *agriculture raisonnée* (*Uvážené/rozumné zemědělství*), který má oproti IP významně větší podporu z hlediska marketingu, legislativní úpravy a existence organizací a svazů působících na národní úrovni.

I. Summary and keywords

The purpose of this dissertation is to specify the issues of integrated production of fruit and vegetables in the Czech Republic. Furthermore, the paper aims to capture the current situation based on completed surveys which were distributed among consumers, producers and complementary distributional units.

First, the theoretical section contains the definitions of the fundamental concepts. Second, the basic principles, goals, legislative modifications, organizations and associations which are active in the Czech Republic are introduced. Third, a significant portion of the paper is dedicated to the issues of subsidies which are generally important for the whole agricultural sector. Fourth, the paper furthermore illustrates how subsidies are a benefit to consumers and advertising of the system. In conclusion the situation is presented in the area of production and consumption of fruit, vegetables and grapes in the Czech Republic.

In succession to the theoretical part, the operation of the system IP in the Czech Republic is analyzed in terms of research on consumers, producers and complementary distributional subjects. The consumer research is conducted via a questionnaire which is evaluated and graphically processed. The scope of the research is based on a questionnaire investigation combined with interviews of selected producers which contribute to the illustration of specific examples supporting the arguments within this paper. The research also made use of the analysis of the addressing of the distributional subjects and the information available on their websites.

Keywords: Integrated Production, Integrated Fruit Production, Integrated Vegetable Production, Integrated Farming, Alternative Farming System

II. Seznam použitých zdrojů

- Agra CEAS Consulting. (Březen 2002). *Integrated Crop Management Systems in the EU*. Načteno z European Commission: http://ec.europa.eu/environment/agriculture/pdf/icm_finalreport.pdf
- AGROLIBLICE s.r.o. (2016). *Služby*. Načteno z AGROLIBLICE s.r.o.: <http://agroliblice.cz/sluzby/>
- AHOLD Czech Republic, a.s. (2016). *Garance kvality: Naši dodavatelé*. Načteno z Albert: <http://www.albert.cz/garance-kvality/nasi-dodavatele>
- AHOLD Czech Republic, a.s. (2016). *O nás*. Načteno z Albert: <http://www.albert.cz/o-nas/o-spolecnosti>
- Benda, M. (13. Říjen 2014). *Zpravodajství SAPS*. Načteno z Státní zemědělský a intervenční fond: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_n_a_zaklade_jz%2Fsaps%2Fsaps%2F1435044065848.pdf
- BILLA. (2017). *O nás*. Načteno z BILLA: https://www.billa.cz/O_n%3a1s/O_n%3a1s/O_n%3a1s/dd_bi_subpage.aspx
- Biosad o.s. (nedatováno). *Integrovaná produkce - historie vzniku, cíle*. Načteno z Biosad poradenství & infoservis: <http://www.biosad.cz/ip.htm>
- Boller, E., Avilla, J., Joerg, E., Malavolta, C., Wijnands, F., & Esbjerg, J. (2004). *Integrated Production Principles and Technical Guidelines*. Načteno z International Organisation for Biological and Integrated Control: http://www.iobc-wprs.org/ip_ipm/01_IOBC_Principles_and_Tech_Guidelines_2004.pdf
- Cap3B. (2013). *Les quatre types d'agriculture en France*. Načteno z Etik'table: <http://www.etiktable.fr/l'alimentation-responsable/mode-de-production/>
- Český statistický úřad. (2013). *Spotřeba potravin - 2013*. Načteno z Český statistický úřad: <https://www.czso.cz/documents/10180/20569358/27013914kc.pdf/58741341-1665-49c1-8564-0fb65eaa7404?version=1.0>
- čtk. (24. Leden 2014). *Malý kupuje od velkého. Hruška získá část obchodů Tesco*. Načteno z Aktuálně.cz: <https://zpravy.aktualne.cz/finance/nakupovani/maly-kupuje-velkeho-z-casti-prodejen-tesco-bude-hruska/r~3c6fda1084d711e39d7b0025900fea04/>
- Diviš, J. (2010). *Pěstování rostlin: (učební texty pro obor provozní podnikatel a pozemkové úpravy a převody nemovitostí)*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta.
- Ekovín - svaz integrované produkce hroznů a vína. (2015). *Směrnice integrované produkce*. Načteno z Ekovín: <http://www.ekovin.cz/ekovin/sekce-integrované-produkce/směrnice-integrované-produkce>
- European Initiative for Sustainable Development in Agriculture. (Únor 2012). *European Integrated Farming Framework: A European Definition and Characterisation of Integrated Farming (IF) as Guidelines for Sustainable Development in Agriculture*. Načteno z European Initiative for Sustainable Development in Agriculture: http://sustainable-agriculture.org/wp-content/uploads/2012/08/EISA_Framework_english_new_wheel_170212.pdf

- Evropský parlament a Rada Evropské unie. (24. Listopad 2009). *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/EZ ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů*. Načteno z EUR - Lex Přístup k právu Evropské unie: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:309:0071:0086:CS:PDF>
- Federální shromáždění České a Slovenské federativní republiky. (16. Leden 1992). *17/1992 Sb. o životním prostředí*. Načteno z Portál veřejné správy: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=39673&nr=17~2F1992&rpp=15#local-content>
- GLOBALG.A.P./FoodPLUS GmbH. (28. Listopad 2016). *Cultivating the Future of the Planet*. Načteno z GLOBALG.A.P.: http://www.globalgap.org/uk_en/what-we-do/globalg.a.p.-certification/globalg.a.p./
- Globus. (2014). *Historie Globusu*. Načteno z Globus: <https://www.globus.cz/o-globusu/historie-a-soucasnost.html>
- Holý, K., Hrbek, V., Urbanová, J., Hajšlová, J., Kocourek, V., Kocourek, F., . . . Vysoká škola chemicko-technologická, Praha. (Prosinec 2011). Výskyt reziduí pesticidů v zelenině pěstované v systému IP. *Zelinářství*, 28-30.
- Chambre d'agriculture Ardennes. (2016). *Agriculture intergée 2016 - 2017 : Guide technique*. Načteno z Chambre d'agriculture Ardennes: http://www.ardennes.chambre-agriculture.fr/fileadmin/user_upload/Grand-Est/045_Inst_Ardennes/RUB_Techniques/Guide_Technique_agriculture_int%C3%A9grée_10_2016.pdf
- Chambre d'Agriculture des Ardennes. (2015). *Ecophyto*. Načteno z Chambre d'Agriculture des Ardennes: <http://www.ardennes.chambre-agriculture.fr/environnement/ecophyto/>
- Chloupek, O., Procházková, B., & Hrudová, E. (2005). *Pěstování a kvalita rostlin*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita.
- International organisation for Biological Control (IOBC). (2012). *IOBC Internet Book of Biological Control, version 6*. Načteno z International Organisation for Biological and Integrated Control (IOBC): http://www.iobc-global.org/download/IOBC_InternetBookBiCoVersion6Spring2012.pdf
- Kaufland. (2016). *Sortiment : Naši dodavatelé*. Načteno z Kaufland : Tady jsem správně!: http://www.kaufland.cz/Home/02_Sortiment/005_nasi_dodavatele/index.jsp
- Kaufland. (2017). *Skupina Kaufland: O nás*. Načteno z Kaufland: http://www.kaufland.cz/Home/05_Spolecnost/006_Skupina_Kaufland/index.jsp
- Landa, Z. (nedatováno). *Zemědělská fakulta Jihočeské univerzity*. Načteno z Integrovaná produkce rostlin: <http://rl.zf.jcu.cz/docs/ruzne/ruz-RLEZ-1-5623022438.pdf>
- Lánský, M. (2005). *Integrovaná ochrana ovoce v systému integrované produkce*. Holovousy: Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský.
- Lidl. (2017). *O nás: Lidl v České republice*. Načteno z Lidl: <http://www.lidl.cz/cs/2646.htm>
- Lidovky.cz. (13. Březen 2015). *Češi pijí radši tuzemská vína než zahraniční, spotřeba stále roste*. Načteno z Lidovky.cz: http://byznys.lidovky.cz/cesi-piji-radsi-tuzemska-vina-nez-zahranicni-spotreba-stale-roste-1co-/firmy-trhy.aspx?c=A150313_141825_firmy-trhy_mmu

- Ludvík, V., Blažek, J., Klotvorová, J., Kněžáček, L., Kosina, J., Lánský, M., . . . Klemšová, Z. (2011). *Metodika pro integrované systémy pěstování ovoce*. Načteno z Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce: http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/dokumenty/smernice/metodika2011_text.pdf
- Ministère de l'agriculture, de l'agroalimentaire et de la forêt. (4. Listipad 2016). *Certification environnementale : liste des démarches reconnues par le Ministère de l'Agriculture*. Načteno z Alim'agri: <http://agriculture.gouv.fr/certification-environnementale-liste-des-demarches-reconnues-par-le-ministere-de-lagriculture>
- Ministerstvo zemědělství. (1997). *Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství § 3*. Načteno z eAGRI: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100047870.html>
- Ministerstvo zemědělství. (2004). *Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů § 2*. Načteno z eAGRI: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100049677.html>
- Ministerstvo zemědělství. (6. 6 2012). *Vyhláška č. 205/2012 Sb., o obecných zásadách integrované ochrany rostlin*. Načteno z eAGRI: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/predpisy-mze-neucinne/_prezentace_cz_mze_legislativa_pravni-predpisy-mze_predpisy-mze-neucinne_vyhlaska-c-205-2012-sb.html
- Ministerstvo zemědělství. (6. 6 2012). *Vyhláška č. 205/2012 Sb., o obecných zásadách integrované ochrany rostlin*. Načteno z eAGRI: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/predpisy-mze-neucinne/_prezentace_cz_mze_legislativa_pravni-predpisy-mze_predpisy-mze-neucinne_vyhlaska-c-205-2012-sb.html
- Ministerstvo zemědělství. (2014). *Situační a výhledová zpráva Ovoce*. Načteno z eAGRI: http://eagri.cz/public/web/file/355340/SVZ_Ovoce_2014.pdf
- Ministerstvo zemědělství. (2014). *Situační a výhledová zpráva Ovoce*. Načteno z eAGRI: http://eagri.cz/public/web/file/355340/SVZ_Ovoce_2014.pdf
- Ministerstvo zemědělství. (Prosinec 2014). *Situační a výhledová zpráva zelenina*. Načteno z eAGRI: http://eagri.cz/public/web/file/357515/SVZ_Zelenina_2014.pdf
- Ministerstvo zemědělství. (2015). *Integrovaná produkce ovoce: Informační portál pro zemědělce*. Načteno z Ovocnářská unie České republiky: http://eagri.cz/public/web/file/417907/Ovoce_A5_web.pdf
- Ministerstvo zemědělství. (2015). *Integrovaná produkce révy vinné: Informační materiál pro zemědělce*. Načteno z eAgri: http://eagri.cz/public/web/file/417911/Vino_A5_web.pdf
- Ministerstvo zemědělství. (Říjen 2015). *Situační a výhledová zpráva Réva vinná a víno*. Načteno z eAgri: Ministerstvo zemědělství: http://eagri.cz/public/web/file/433552/SVZ_Vino_2015.pdf
- Ministerstvo zemědělství. (2016). *Vinná réva*. Načteno z eAgri: Ministerstvo zemědělství: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/roslinne-komodity/revavinna-a-vino/>
- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Dotace: Cross Compliance*. Načteno z eAGRI Dotace: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/>

- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Dotace: Jednotná platba na plochu zemědělské půdy*. Načteno z eAgri Dotace: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/jednotna-platba-na-plochu/>
- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Dotace: Národní doplňkové platby*. Načteno z eAGRI Dotace: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/narodni-doplňkove-platby/>
- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Dotace: Přímé platby 2014-2020*. Načteno z eAGRI: Dotace: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/>
- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Program rozvoje venkova 2014-2020*. Načteno z eAGRI Dotace: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>
- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Program rozvoje venkova 2014-2020*. Načteno z eAGRI Dotace: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>
- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Společná organizace trhu - čerstvé ovoce a zelenina*. Načteno z eAGRI Dotace: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dotace-v-ramci-sot/spolecna-organizace-trhu-s-cerstvym/>
- Ministerstvo zemědělství. (nedatováno). *Zásady pro poskytování dotací pro rok 2015*. Načteno z SZIF Státní zemědělský intervenční fond: <http://www.szif.cz/cs/nd>
- Narro, P. (28. Únor 2014). *Opinion on the Integrated production in Europe*. Načteno z European Economic and Social Committee: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.nat-opinions.30569>
- Nařízení vlády č. 75/2015 Sb. (2015). *Nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů*. Načteno z eAGRI: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/101894246.html>
- Odbor rostlinných komodit MZe. (2006). *Integrované pěstování zeleniny v České republice*. Praha: Ministerstvo zemědělství ve spolupráci se Zelinářskou unií Čech a Moravy.
- Ovocnářská unie České republiky . (nedatováno). *Historie Českého ovocnářství*. Načteno z Ovocnářská unie České republiky : <http://www.ovocnarska-unie.cz/?page=3>
- Ovocnářská unie České republiky. (nedatováno). *Současnost českého ovocnářství*. Načteno z Ovocnářská unie České republiky: <http://www.ovocnarska-unie.cz/?page=2>
- Penny Market. (2016). *Integrovaná produkce zeleniny*. Načteno z Penny Market: http://www.penny.cz/Kvalita/IPZ/Integrovan%3a1_produkce_zeleniny/pe_DefaultContent1.aspx
- Penny Market. (2017). *My a společnost*. Načteno z Penny Market: http://www.penny.cz/TopMetanavigation/My_a_spole%4%8dnost/My_a_spole%4%8dnost/pe_DefaultContent1.aspx
- Sklenář, J. (2016). *Farma Raječek - čerstvá a chutná zelenina pro vás*. Načteno z Farma Raječek - čerstvá a chutná zelenina pro vás: <http://farmarajecek.cz/cz>

- Státní zemědělský intervenční fond. (2015). *Harmonogram výzev na rok 2015 (PRV 2014-2020)*. Načteno z SZIF Státní zemědělský intervenční fond: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fprv2014%2F1436961360506.pdf
- Státní zemědělský intervenční fond. (2015). *Příručka pro žadatele*. Načteno z SZIF Státní zemědělský intervenční fond: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2F1436963881544.pdf
- Státní zemědělský intervenční fond. (30. Listopad 2015). *Sazby jednotlivých dotačních titulů 2015*. Načteno z SZIF: Státní zemědělský intervenční fond: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fjz%2F1448881139862.pdf
- Státní zemědělský intervenční fond. (4. Březen 2016). *Informace pro žadatele - SZP 2016*. Načteno z SZIF: Státní zemědělský intervenční fond: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fvcs%2F1457094250990.pdf
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Jednotná platba na plochu (SAPS)*. Načteno z Státní zemědělský intervenční fond: <https://www.szif.cz/cs/saps>
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *O nás*. Načteno z SZIF - Státní zemědělský a intervenční fond: <https://www.szif.cz/cs/o-nas>
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Program rozvoje venkova 2014 - 2020*. Načteno z Státní zemědělský intervenční fond: <https://www.szif.cz/cs/prv2014>
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Program rozvoje venkova 2014 - 2020, Základní informace*. Načteno z Státní zemědělský intervenční fond: https://www.szif.cz/cs/prv2014-zakladni_informace#
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Přímé platby*. Načteno z SZIF - Státní zemědělský intervenční fond: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby>
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Přímé platby*. Načteno z SZIF Státní zemědělský intervenční fond: <http://www.szif.cz/cs/prime-platby>
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Státní zemědělský intervenční fond*. Načteno z Společná organizace trhu: <https://www.szif.cz/cs/spolecna-organizace-trhu>
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Státní zemědělský intervenční fond: O nás*. Načteno z SZIF Státní zemědělský intervenční fond: <https://www.szif.cz/cs/o-nas>
- Státní zemědělský intervenční fond. (nedatováno). *Zásady pro poskytování dotací pro rok 2015*. Načteno z Státní zemědělský intervenční fond: <https://www.szif.cz/cs/nd>
- Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce. (23. Říjen 1990). *Stanovy svazu pro integrované systémy pěstování ovoce Holovousy*. Načteno z Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=stanovy>
- Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce. (2015). *O sdružení: Založení a současnost*. Načteno z Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=historie>

- Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce. (nedatováno). *ADRESÁŘ ČLENŮ SISPO s udělenou ochrannou známkou pro produkty sklizené v r. 2015*. Načteno z Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=udelena-znamka>
- Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce. (nedatováno). *Integrovaná produkce*. Načteno z Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=cile>
- Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce. (nedatováno). *Ochranná známka SISPO*. Načteno z Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=znamka>
- The European Agricultural Fund for Rural Development. (2014). *Program rozvoje venkova na období 2014 - 2020*. Načteno z Státní zemědělský intervenční fond: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_informace%2Fprog_dokumenty%2F1436859316484.pdf
- Veillerette, F. (16. Říjen 2012). *Production Intégrée et Agriculture Raisonnée (AR) : une nécessaire mise au point*. Načteno z Générations futures: <http://www.generations-futures.fr/2011generations/wp-content/uploads/2012/12/Production-Int%C3%A9gr%C3%A9e-et-Agriculture-raisonn%C3%A9eFinalFV.pdf>
- Vinařský fond. (2005-2015). *Vinařské regiony*. Načteno z Vína z Moravy vína z Čech: <https://www.wineofczechrepublic.cz/nase-vina/vinarske-regiony/vinarska-oblast-morava.html>
- Vinařský fond. (2012). *Statistiky a fakta*. Načteno z Vína z Moravy, vína z Čech: <https://www.wineofczechrepublic.cz/nase-vina/statistiky-a-fakta.html>
- Zelinářská unie Čech a Moravy. (24. Duben 2014). *Pravidla pro integrovaný systém pěstování zeleniny*. Načteno z Zelinářská unie Čech a Moravy: <http://zucm.cz/wp-content/uploads/2013/04/PRAVIDLA-IPZ-aktualizace-24.4.-2014.pdf>
- Zelinářská unie Čech a Moravy. (2015). *Seznam držitelů ochranné známky IPZ*. Načteno z Zelinářská unie Čeh a Moravy: <http://zucm.cz/svaz-pro-ipz-2/seznam-drzitelu-ochranne-znamky-ipz/>
- Zemědělská unie Čech a Moravy. (2015). *Integrovaná produkce*. Načteno z Zelinářská unie Čech a Moravy: <http://zucm.cz/svaz-pro-ipz-2/integrovana-produkce/>
- Zemědělská unie Čech a Moravy. (nedatováno). *O Zelenině*. Načteno z Zelinářská unie Čech a Moravy: <http://zucm.cz/o-zelenine/>

III. Seznam tabulek, grafů a obrázků

Tabulka 1: Způsoby pěstování produkce a složení produkce	28
Tabulka 2 : Vývoj obchodní bilance s vínem v ČR v letech 2005 až 2014 (v milionech Kč)	34
Tabulka 3: Průměrné hodnocení důležitosti jednotlivých charakteristik při rozhodování o nákupu ovoce a zeleniny	50
Tabulka 4 Porovnání užívání chemické ochrany v rámci různých systémů produkce ...	68
Graf 1: Alokace zdrojů – Program rozvoje venkova 2014–2020	24
Graf 2: Spotřeba ovoce a zeleniny v hodnotě čerstvé (na obyvatele za rok).....	30
Graf 3: Nejčastější místo nákupu ovoce a zeleniny	43
Graf 4: Hodnocení kvality ovoce a zeleniny ve vybraném místě nákupu	44
Graf 5: Hodnocení cen ovoce a zeleniny ve vybraném místě nákupu.....	45
Graf 6: Hodnocení dostupnosti ovoce a zeleniny v místě nákupu.....	45
Graf 7: Hodnocení možnosti osobního výběru ovoce a zeleniny v místě nákupu.....	46
Graf 8: Hodnocení významu sensorických vlastností a čerstvosti při nákupu O a Z.....	47
Graf 9: Hodnocení významu možnosti osobního výběru při nákupu O a Z.....	47
Graf 10: Hodnocení významu šíře sortimentu ovoce a zeleniny	48
Graf 11: Hodnocení významu původu zboží ovoce a zeleniny	48
Graf 12: Hodnocení významu certifikace a značek kvality při rozhodování o nákupu..	49
Graf 13: Hodnocení významu ceny produktů při nákupu ovoce a zeleniny.....	49
Graf 14: Znalost pojmů základních přístupů k zemědělské produkci	51
Graf 15: Znalost pojmu Integrovaná produkce ovoce a zeleniny a jeho výhod	52
Graf 16: Které z následujících organizací a sdružení producentů znáte?	53
Graf 17: Věkové složení respondentů.....	54
Graf 18: Struktura respondentů podle nejvyššího dosaženého vzdělání	55
Obrázek 1: Vztah základních pojmů.....	7
Obrázek 2: Principy Integrované ochrany rostlin (IOR)	9
Obrázek 3: Ochranná známka SISPO	17
Obrázek 4: Ochranná známka Svazu pro IPZ.....	18
Obrázek 5: Ochranná známka svazu Ekovín	19

Obrázek 6: Logo GLOBALG. A. P	20
Obrázek 7: IP produkce brambor v Agro Liblice s.r.o.	59
Obrázek 8: Sklizeň salátů na Farmě Ráječek.....	61
Obrázek 9: Produkce Unisad Plus	62
Obrázek 10: Produkce Sadů Svinčany.....	63

IV. Seznam příloh

Příloha 1: Legislativní akty související s IP

Příloha 2: Vzor dotazníku pro spotřebitele

Příloha 3: Vzor dotazníku pro producenty

Příloha 4: Seznam oslovených producentů zeleniny

Příloha 5: Seznam oslovených producentů ovoce

Příloha 6: Seznam oslovených velkoobchodů

V. Přílohy

Příloha 1: Legislativní akty související s IP

Způsob pořizování záznamů	Nařízení vlády (dále jen „NV“ 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.
Odrůdy, osivo a sadba	Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů. - prováděcí předpisy: - vyhl. č. 369/2009 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění vyhl. č. 298/2010 Sb., - vyhl. č. 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin.
Hnojení, hnojiva	Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů. - prováděcí předpisy: - vyhl. č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů. - vyhl. č. 275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků, ve znění pozdějších předpisů. - vyhl. č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, ve znění pozdějších předpisů. - vyhl. č. 257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě. NV č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o požadavcích na skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech (příloha č. 1), ve znění

	<p>pozdějších předpisů. NV č. 79/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů.</p>
Závlaha	<p>Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů</p>
Ochrana rostlin	<p>- Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči ve znění pozdějších předpisů.</p> <p>- prováděcí předpisy: - vyhl. č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů. - vyhl. č. 333/2004 Sb., o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče, - vyhl. č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin, - vyhl. č. 327/2004 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, - vyhl. č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění vyhl. č. 159/2009 Sb., 76/2010 Sb. NV č. 79/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů</p>
Odpady	<p>Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.</p> <p>- prováděcí předpisy: - vyhl. č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů. - vyhl. č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů. - vyhl. č. 381/2001 Sb., o stanovení Katalogu odpadů, Seznamu nebezpečných odpadů, ve znění pozdějších předpisů. - vyhl. č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ve znění vyhl. č. 502/2004 sb.</p>

Obaly	<ul style="list-style-type: none">- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů.- prováděcí předpisy: - vyhl. č. 641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence
-------	---

Příloha 2: Vzor dotazníku pro spotřebitele

Dobrý den,

Ráda bych Vás požádala o vyplnění krátkého dotazníku, jehož výsledky budou využity ke zpracování mé diplomové práce týkající se integrované produkce ovoce a zeleniny v České republice. **Vyplnění zabere v průměru 10 minut.**

Velmi děkuji za Váš čas a za ochotu.

Eva Kožušníková
Studentka Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích

1. Kde nejčastěji nakupujete ovoce a zeleninu? *(vyberte jednu možnost)*

- Hypermarket/Supermarket
- Specializovaná prodejna
- Farmářský trh
- Farmářská prodejna
- Přímou u producenta
- Jiné (prosím upřesněte)

2. Jak byste ohodnotili následující charakteristiky nakupovaných produktů v místě Vašeho nákupu (zvoleného v předchozí otázce)? *(1 = zcela spokojen/a, 5 = zcela nespokojen/a)*

Kvalita

1 2 3 4 5

Cena

1 2 3 4 5

Dostupnost produktů

1 2 3 4 5

Možnost osobního výběru zboží

1 2 3 4 5

3. Na kolik jsou pro Vás při nákupu ovoce a zeleniny důležité následující charakteristiky? (1 = velmi důležité, 5 = naprosto nedůležité):

Vzhled, vůně, chuť a čerstvost produktů

1 2 3 4 5

Původ

1 2 3 4 5

Certifikace/značky kvality

1 2 3 4 5

Dostupnost místa nákupu

1 2 3 4 5

Šíře sortimentu

1 2 3 4 5

Možnost osobního výběru zboží

1 2 3 4 5

Cena

1 2 3 4 5

4. Které z následujících přístupů k pěstování ovoce a zeleniny znáte?

- Konvenční produkce
- Bio/Ekologická produkce
- Integrovaná produkce

5. Preferujete ovoce a zeleninu pěstované v některém z uvedených systémů produkce?
Pokud ano, proč?

6. Znáte pojem integrovaný systém produkce ovoce a zeleniny a jeho výhody?

- Ano, znám tento způsob produkce i jeho výhody
- Ano, setkal/a jsem se s tímto pojmem, ale nejsem si jistý/á jeho výhodami
- Ne, pojem integrovaná produkce slyším poprvé

Systém integrované produkce ovoce a zeleniny je ekonomická produkce ovoce a zeleniny vysoké kvality při uplatnění ekologicky přijatelných metod pěstování a minimalizaci nežádoucích vedlejších účinků agrochemikálií při jejich používání. Velmi zjednodušeně se jedná o alternativní přístup mezi konvenční a ekologickou produkcí. Výhodou pro spotřebitele je zejména šetrnost k ŽP a lidskému zdraví a srovnatelnost ceny produktů s cenou produktů vyprodukovaných v rámci konvenční produkce.

7. Máte zájem nakupovat ovoce a zeleninu vyprodukované v rámci systému integrované produkce?

- Ano
- Ne
- Nevím

8. Které z následujících organizací a sdružení producentů znáte?

- Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce v ČR - SISPO
- Svaz pro integrované systémy pěstování zeleniny v ČR - ZUČM
- Svaz pro integrované a ekologické produkce hroznů a vína o.s. - EKOVIN

9. Setkali jste se s reklamní kampaní zaměřenou na ovoce nebo zeleninu z integrované produkce?

- Ano
- Ne

10. Uveďte, prosím, podrobnosti o této kampani (*místo, čas, způsob sdělení,...*)

11. Vaše věková skupina:

- Do 25 let
- 26 - 30 let
- 31 - 40 let
- 41 - 50 let

- 51 - 60 let
- více než 60 let

12. Nejvyšší dosažení vzdělání:

- ZŠ
- SŠ bez maturity
- SŠ s maturitou
- VOŠ
- VŠ

13. Pohlaví:

- Muž
- Žena

Příloha 3: Vzor dotazníku pro producenty

Dobrý den,

Ráda bych Vás požádala o vyplnění krátkého dotazníku, jehož výsledky budou využity ke zpracování mé diplomové práce týkající se integrované produkce ovoce a zeleniny v České republice. **Vyplnění zabere v průměru 15 minut** a Vámi zadané údaje samozřejmě nebudou poskytnuty třetím stranám.

Velmi děkuji za Váš čas a za ochotu.

Eva Kožušníková
Studentka Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích

1. Které plodiny v režimu integrované produkce (IP) pěstujete (*možnost označit více možností*):

- Zeleninu
- Ovoce
- Vinnou révu

2. Provozujete současně i jiný režim produkce? *Pokud ano, uveďte prosím přibližný podíl jednotlivých režimů na celkové produkci.*

- Konvenční
- Ekologický
- Neprovozují

3. Ohodnoťte, prosím, na následující škále míru souhlasu s uvedeným tvrzením:

Pěstování v souladu s podmínkami IP je (v porovnání s konvenčním přístupem k produkci) pro producenta:

Časově náročnější

Spíše souhlasím	Souhlasím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
-----------------	-----------	-------------------	-------------

Náročnější na lidské zdroje

Spíše souhlasím	Souhlasím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
-----------------	-----------	-------------------	-------------

Náročnější na technologii

Spíše souhlasím	Souhlasím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
-----------------	-----------	-------------------	-------------

Rentabilnější

Spíše souhlasím	Souhlasím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
-----------------	-----------	-------------------	-------------

Dlouhodobě udržitelnější

Spíše souhlasím	Souhlasím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
-----------------	-----------	-------------------	-------------

4. Jaké byly konkrétní důvody Vašeho zapojení do režimu IP:

5. Jsou podle Vás spotřebitelé o výhodách produktů z IP dostatečně informováni?

Ano

Ne

6. Přispíváte vy sami ke zvýšení informovanosti spotřebitelů o výhodách IP?

Ano

Ne

Prosím, upřesněte:

7. Uveďte, prosím, procentuální podíl vaší produkce z režimu IP prodané prostřednictvím následujících forem odbytu:

Dodávky do obchodních řetězců	<input type="text"/>	%
Odbytová družstva	<input type="text"/>	%
Prodej na farmářském trhu	<input type="text"/>	%
Prodej ve farmářské/specializované prodejně	<input type="text"/>	%
Přímý prodej („ze dvora“)	<input type="text"/>	%
Jiné: <input type="text"/>	<input type="text"/>	%

8. Shledáváte zájem o produkty z integrované produkce ze strany odběratelů jako dostatečný?

Ano

Ne

9. Jaká část Vaší produkce z režimu IP končí na trhu jako běžná konvenční produkce?

10. Využíváte na IP dotace určené pro tento typ produkce?

Ano

Ne

Prosím, upřesněte:

11. Jaká část vašich nákladů spojených s IP je těmito dotacemi pokryta?

Do 30 %

30 - 50 %

50 - 70 %

70 - 90 %

Více než 90 %

12. Je podle Vás výše dotací dostačující?

Dotace jsou dostačující

Uvítal/a bych navýšení %

13. Existují překážky, které Vám brání v čerpání dotací? Pokud ano, prosím, upřesněte.

14. Jaký byl výsledek Vašeho hospodaření v souvislosti s IP v posledních letech (*dobrovolná odpověď*):

Hospodaření přinášelo zisk

Příjmy pokryjí náklady

Dochází spíše ke ztrátě

Nepřeji si odpovídat

15. Spolupracujete s některými ze svazů zabývajících se IP? Ohodnoťte, prosím, tuto spolupráci na stupnici od 1 do 5 (1 = výborná, 5 = nedostatečná):

Název svazu	1	2	3	4	5	Nespolupracuji
SISPO – Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ZUČM – Svaz pro integrované systémy pěstování zeleniny	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekovín – Svaz pro integrované a ekologické produkce hroznů a vína	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Kraj působnosti:

- Středočeský
- Hlavní město Praha
- Moravskoslezský
- Jihomoravský
- Ústecký
- Olomoucký
- Jihočeský
- Zlínský
- Plzeňský
- Královéhradecký
- Pardubický
- Vysočina
- Liberecký
- Karlovarský

17. Rok zahájení hospodaření:

18. Rok zahájení hospodaření v režimu IP:

19. Počet zaměstnanců:

Stálých:

Sezónních:

20. Uvedte, prosím, výměru (v ha):

	Výměra	Z toho IP
Celková zemědělská produkce	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Orná půda	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Trvalé kultury (vinice, sady, zahrady,..)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Trvalé travní porosty	<input type="text"/>	---

21. Souhlasíte s neanonymním zpracováním dat?

Příloha 4: Seznam oslovených producentů zeleniny

Název (jméno)	Adresa	Výměra
Agáta, spol. s r.o.	Stará Lysá 289 26	více než 3 118 ha
Agria, s.r.o.	Sedlčánky 22, 250 88 Čelákovice	bez informace
Agrokomplex Ohře a.s.	Masarykova 190, 412 01 Bohušovice n/O.	1 460 ha
Agroliblice s.r.o.	Hostín 28, 277 32 Byšice	bez informace
Agromoravia, a.s.	Anenská 1006; 691 55 Moravská Nová Ves	bez informace
Akcent spol. s r.o.	Kounice 395 ; 289 15	4 300 ha
Brazel, s.r.o.	K Labi 484; 289 22 Litol	4 300 ha
Brožek Tomáš, Bc.	Horní Dunajovice 15; 671 34	bez informace
Budínová Iva, Ing.	Travčice 63; 412 01 Litoměřice	Bez informace
Český chřest s.r.o.	Hlavní 545; 253 01 Hostivice – Chýně	bez informace
Dostál Pavel	Býškovice 119; 753 53 Všechnovice	bez informace
Důbrava David	Pod branou 237/9; 691 45 Podivín	bez informace
Gazda Jan	Družstevní 77; 671 28 Jaroslavice u Znojma	bez informace
Hanka Mochov s.r.o.	Starý Dvůr 302; 250 87 Mochov	bez informace
Hartman František, Ing.	Dyjákovice 304; 671 26	bez informace
Jakubec Jiří	Nedomice 47; 277 14 Dřísy	bez informace
Jeřábek Jaroslav	Nedomice 30; 277 14 Dřísy	bez informace
Jižní Morava a.s.	Tvrdonice 701; 691 53	6.6 ha
Košťál Josef, Ing.	Žižkovská 1232; 691 02 Velké Bílovice	bez informace
Leroza s.r.o.	Osvobození 606; 691 44 Lednice n/M.	bez informace
Lička Miroslav, Ing.	K. Čapka 7; 741 01 Nový Jičín	bez informace
Loděnice s.r.o.	Loděnice 53; 671 75	bez informace
Machala Josef	Ostrožská 317; 698 01 Veselí n/M.	bez informace
Moc Zdeněk, Ing.	Starý Vestec 73; 289 16	bez informace
Nedělník Miroslav a Jiří	Otaslavice 55; 798 06	70 ha
Ondra Jaromír	Lounky 92; 413 01 Roudnice n.L.	bez informace
Pascual Polabí s.r.o.	Na Brůdce 459; 289 22 Lysá nad Labem	320 ha
Pěstitel Stratov, a.s.	Stratov 185; 289 22 Lysá nad Labem	2 000 ha
Plotišťská Z Hak, s.r.o.	P.Jilemnického 7; 503 01 Hradec Králové	bez informace
Pokorný Pavel Bramko	Semice 43; 289 17	více než 3 118 ha
Pokorný Vladimír	Palackého 208; 290 01 Poděbrady	Bez informace
Polák Josef	Lochenice 43; 503 02 Předměřice n. La- bem	120 ha
Polák Roman, Ing.	Lochenice 199; 503 02 Předměřice n. La- bem	120 ha
Procházka Jan, Ing.	Semice 327; 289 17	160 ha
Předměřická a.s.	Předměřice n/J 250; 294 74	2 090 ha
Sklenář Josef, Ing.	Ráječek 557/5b; 620 00 Brno	23 ha
Smetana David	Klacovská 50; 503 11 Hradec Králové	bez informace
Smotlacha Radek, Ing.	Hlavenec 3; 294 74 Předměřice n/J.	Bez informace

Starý Rudolf	Křechoř 116; 280 02 Kolín	bez informace
Syfany spol. s r.o.	Vrbice 428; 691 09	bez informace
Šebesta Dolní Dunajovice, spol. s r.o.	Mládežnická 378; 691 81 Březí	bez informace
Šemora Lumír	Revoluční 567; 691 45 Podivín	bez informace
Šik Inocenc	Okrajová 19; 643 00 Brno	bez informace
Trojáček Otakar	Tetčiněves 49; 411 45 Ústěk	bez informace
Voldřich Zdeněk	Pod nádražím 263; 411 72 Hoštka	bez informace
Vykáň, a.s.	Vykáň 38; 289 15 Kounice	bez informace
ZD Podchlumí Dobrá Voda	Dobrá Voda u Hořic 507 73	20 - 30 ha
ZEAS Podhorní Újezd, a.s.	Podhorní Újezd 119; 507 54	bez informace
Z Malé Hoštice a.s.	U Statku 6; 747 05 Opava – Malé Hoštice	50 ha
ZELTR AGRO a.s.	Roketská 790/23; 751 02 Troubky	168 ha
Zemědělské družstvo vlastníků Nošovice	Nošovice 128; 739 51 Dobrá	1 143 ha
Zemědělský podnik Maše a.s.	Roudné 98; 370 07 České Budějovice	bez informace
Zemos – Agro Sedlčánky zemědělská a obchodní a.s.	Sedlčánky 134; 250 88 Čelákovice	4 300 ha
Zoši Agro, s.r.o.	Nové Bránice 166; 664 64	bez informace
ZP Otice, a.s.	Hlavní 266; 747 81 Otice	bez informace
ZVO s.r.o.	Přerov n/L. 54; 289 16	4 300 ha

Příloha 5: Seznam oslovených producentů ovoce

AGRO Okluky a.s. Dolní Němčí	Nivnická 839, 687 62 DOLNÍ NĚMČÍ	20.53 ha
AGRO RUBÍN a.s.	Svijanský Újezd 55, 463 45 PĚNČÍN	50.91 ha
AGRO Stošíkovic, s.r.o.	Stošíkovic na Louce 93, 671 61 PROSIMĚŘICE	100 ha
AGRO Žlunice, a.s.	Žlunice 50, 507 34 ŽLUNICE	97.57 ha
AGRODRUŽSTVO Brťov-Lipůvka	Brťov - Jeneč 87, 679 21 ČERNÁ HORA	47.92 ha
AGROGEN, spol. s r.o.	664 43 ŽELEŠICE	34.01 ha
AGROCHOV Jezernice, a.s., Sady Podhoří	Jezernice 42, 751 31 LIPNÍK nad Bečvou	95.58 ha
AGROPODNIK a.s., Zlín	Kvítkovská 1386, 763 61 NAPAJEDLA	6.78 ha
AGROSAD Velké Bílovice, spol s r.o.	Čejkovská 1299, 691 02 VELKÉ BÍLOVICE	103.79 ha
AGROSPOL, agrární družstvo	Knínice u Boskovic 106, 679 34 KNÍNICE u Boskovic	87.34 ha
ALIMEX Nezvěstice a.s., Sady Těnovice	Nezvěstice 9, 332 04 NEZVĚSTICE	62 ha
ARBIA, spol. s r.o.	Masarykova 1013, 763 02 ZLÍN - Malenovice	5.17 ha
Arnošt Jiří	Ještětice 14, 516 01 RYCHNOV nad Kněžnou	1.03 ha
Bainar Petr	Bernartice nad Odrou 1, 741 01 BERNARTICE nad Odrou	1.07 ha
Balko Ivan Samuel	Světlický Dvůr 135, 396 01 HUMPOLEC	3.41 ha
Baloun Richard	Pod Lipami 2513/68, 130 00 PRAHA 3	32.37 ha
Baloun Richard	Tismice 109, 282 01 ČESKÝ BROD	6.55 ha
BERANEK BOHEMIA s.r.o.	Nám. Republiky 31, 349 61 KLADRUBY	19.39 ha
Bezděková Jana	Za Vodou 167, 769 01 HOLEŠOV	2.92 ha
BIOGRUNT s.r.o.	Medlov 22, 768 02 ZBOROVICE	bez výsadeb
BISSOLO GABRIELE REP.CECA s.r.o.	Suchá Loz 103, 687 53 SUCHÁ LOZ	155.29 ha
Boček Jaroslav	Držovice 10, 411 45 ÚŠTĚK	33.08 ha
Boček Miroslav, Ing.	Boubín 13, 341 01 HORAŽDOVICE	15.97 ha
Bohemia Apple, s.r.o.	Tuchoraz 42, 282 01 ČESKÝ BROD	53.76 ha
BOHEMIA PLANTS s.r.o.	Mlékojedská 103, 412 01 MLÉKOJEDY	12.1 ha
Brejtr Pavel	Havlíčková 164, 552 03 ČESKÁ SKALICE	11.33 ha
BROMIL s.r.o.	Holubice č.p. 2, 252 65 TURSKO	32.38 ha
Buršíková Lenka	Na Návsi 82, Pavlov, 692 01 MIKULOV	4.93 ha
Císař Jaroslav	Řendějov, Starý Samechov 13, 285 22 ZRUČ nad Sázavou	13.13 ha
Culek Tomáš	Ke Trojici 218, 284 01 KUTNÁ HORA	5.17 ha
Čarek Václav	Třebanice 17, 383 01 PRACHATICE	28 ha
Čejka Jindřich	Chotěnov 23, 570 01 LITOMYŠL	1.95 ha
Čepela Josef, Ing.	Piletice 48, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ 3	13.74 ha

Čepera Rostislav	Bohutice 164, 671 76 OLBRAMOVICE	1 ha
Černý Milan FARMA	Tismice 14, 282 01 ČESKÝ BROD	55.18 ha
Červenka Jaroslav	Nové náměstí 1250/10, 104 00 PRAHA - Uhřetěves	bez výsadeb
Červinka Zdeněk	Lipovka 59, 516 01 RYCHNOV nad Kněžnou	10.51 ha
ČSOP Bílé Karpaty	Bartolomějské náměstí 47, 698 01 VESELÍ nad Moravou	bez výsadeb
Čuda Jan, ovocnářství	Ploskovice 13, 411 42 PLOSKOVICE	21.99 ha
DABALI s.r.o.	Vršovická 1395/22, 101 00 PRAHA 10	3.8 ha
Dagmar Balounová sady Tismice - Limuzy	Vršovická 1395/22, 101 00 PRAHA 10	11.71 ha
David Kern	Pohraniční 311, 691 81 BŘEZÍ	5.74 ha
Dejmal Miroslav soukromý zemědělec	Bílovská 373, 691 01 MORAVSKÝ ŽIŽKOV	2.78 ha
DFUS spol. s r.o.	V Celnici 1028/10, 117 21 PRAHA 1	1.58 ha
Dostál Zdeněk	Na Rozhledně 863, 537 01 CHRUDIM	45.16 ha
DRDA - AGRO, s.r.o.	U Vodojemu 576, 763 15 SLUŠOVICE	20.59 ha
Dryák Karel - ovocnářství	Vítov 17, 274 01 SLANÝ	149.27 ha
Ebr Zdeněk	Vítov 12, 274 01 SLANÝ	2.15 ha
EFUS spol. s r.o.	V Celnici 1028/10, 117 21 PRAHA 1	2.13 ha
EKOfarMA Horecký Dvůr s.r.o.	Jedousov 66, 535 01 PŘELOUČ	3.19 ha
EKOFRUKT Slaný, spol. s r.o.	Trojanova 1566, 274 01 SLANÝ	182.29 ha
ELIJAN R.E.D. spol. s r.o.	Polní 104, 250 82 HOROUŠANY	4 ha
Empaque s.r.o.	Troskotovice 39, 671 78 JIŘICE u Miroslavi	bez výsadeb
Farma LICO s.r.o.	Strachovská 726, 393 01 PELHŘIMOV	34.9 ha
Farma Obříství s.r.o.	Bedřicha Smetany 24, 277 42 OBŘÍSTVÍ	bez výsadeb
Fejfar Jan	Kamenice 30, 506 01 JIČÍN 1	8.35 ha
Fejfar Jan ml.	Kovač 57, 506 01 JIČÍN 1	38.14 ha
Firma Nesét	Veleboř 19, 789 73 ÚSOV	48.19 ha
Frydrych Miroslav	Petrovičky 12, 508 01 HOŘICE	18.15 ha
Frydrychová Marie	Těchlovice 7, 503 27 LHOTA pod Libčany	16.26 ha
Galafruit s.r.o.	Sady Žernov, 512 63 ROVENSKO pod Troskami	320.25 ha
Galatíková Zuzana	Zborovská 1, 768 02 ZDOUNKY	bez výsadeb
Gregora Robert	Bavorovská 156, 384 02 LHENICE	21.24 ha
Grill Roman	Hoříkovice 11, 383 01 PRACHATICE	20.7 ha
Grund Ivo	Šebetov 111, 679 35 ŠEBETOV	6.89 ha
GRUNT 112, s.r.o.	Ovenecká 363/30, 170 00 PRAHA 7	3.31 ha
Halbrštat Libor	Lužany 71, 507 06 LUŽANY	1.5 ha
Hansa David, Ing.	Jiráskovo nábřeží 17, 370 04 ČESKÉ BUDĚJOVICE	2.56 ha
Havelka Jaroslav	U Zahradnictví 25, 463 43 ČESKÝ DUB	36.08 ha
HELOT, spol. s r.o.	Kojice 75, 533 12 CHVALETICE	42.43 ha
Hervert Vladimír	Pokratická 140/53, 412 01 LITOMĚŘICE	2.24 ha
Hofman Lubomír	Modřínová 1400/11, 182 00 PRAHA 8	3.49 ha

Holub Pavel	Krtely 70, 384 11 NETOLICE	18.52 ha
Horáček Čeněk	Bořetice 2, 280 02 KOLÍN II	4.48 ha
Horák Pavel	Běleč nad Orlicí 72, 503 46 TŘEBECHOVICE pod Orebem	2.3 ha
Hořák Tomáš, zemědělská výroba	Trskotovice 80, 671 78 JIŘICE u Miroslavi	9.8 ha
Hospodářské družstvo URČICE, družstvo	Určice 463, 798 04 URČICE	81.05 ha
Houdek Radomír - Sady Lipinka	Vernířovice 105, 788 15 VELKÉ LOSINY	21.16 ha
Hrabě Josef	Mičovice 36, 383 01 PRACHATICE	3 ha
Hrdlička Zdeněk	Dolánky 16, 413 01 DOKSANY	2.7 ha
Hudeček Jiří	Smetanova 1228/6, 767 01 KROMĚŘÍŽ	2.19 ha
Ing. Adéla Bartáčková	Neubuz 78, 763 15 SLUŠOVICE	5.39 ha
Ing. Denisa Mezníková	Semetín 899, 755 01 VSETÍN	16 ha
Ing. Eva Krňanská	Tasovice 441, 671 25 HODONICE	4.18 ha
Ing. Jan Voráček	Červené Poříčí 30, 340 12 ŠVIHOV	4.5 ha
Ing. Jaroslav Nevole, Sady Svinčany	Na Kopanínách 278, 533 61 CHOLTICE	117.98 ha
Ing. Jiří Kopal	Čtveřín 10, 463 45 PĚNČÍN	9.88 ha
Ing. Josef Brada	Kokory 42, 751 05 KOKORY	14.11 ha
Ing. Josef Hradil	Horní Újezd 96, 753 53 VŠECHOVICE	4 ha
Ing. Josef Košťál - Ovocnářská farma	Těchlovice 34, 503 27 LHOTA pod Libčany	70.65 ha
Ing. Kamil Mezník	Semetín 899, 755 01 VSETÍN	4.6 ha
Ing. Martin Ludvík	Dobrá Voda u Hořic 219, 507 73 DOBRÁ VODA u Hořic	8.47 ha
Ing. Milan Kartes	Židovice 39, 440 01 LOUNY	46.5 ha
Ing. Miloslav Kučera	Lužany 25, 507 06 LUŽANY	28.87 ha
Ing. Miloslav Valenta	Kociánova 1721, 508 01 HOŘICE	7.66 ha
Ing. Pavel Voráček	Slovanská 138, 326 00 PLZEŇ	39.44 ha
Ing. Petr Johanovský	Želkovice 49, 440 01 LOUNY	78.74 ha
Ing. Richard Šeďa	Záluží 489, 696 05 MILOTICE	2.26 ha
Ing. Robert Liška	Vršovická 30, 664 47 STŘELICE	1.18 ha
Ing. Stanislav Tomiga	Mlýnská 19, 798 17 SMRŽICE	1.81 ha
Ing. Šárka Legutková	Oblouková 779, 438 01 ŽATEC	29.2 ha
Ing. Václav Koběluš	Bruzovice - Velicesta 100, 739 36 SEDLIŠTĚ	4.3 ha
Ing. Zdeněk Jansta	Široká 1112, 691 02 VELKÉ BÍLOVICE	7.28 ha
Ivánek Pavel JAZER	Generála Svobody 1222/10, 767 01 KROMĚŘÍŽ	15.04 ha
Jakubčík Roman	Isidor 298, 691 67 ŠAKVICE	5.1 ha
Janota Jaroslav	Svatojánská 347, 384 02 LHENICE	89.49 ha
Javorník - CZ s.r.o.	Štítná nad Vláří 414, 763 33 ŠTÍTNÁ nad Vláří	25 ha
Jelínek Miloslav, Ing.	Těchobuzice 8, 412 01 LITOMĚŘICE	41.25 ha
Jestřábík Marek	Boršice u Blatnice 103, 687 63 BORŠICE u Blatnice	2.2 ha

Ježek Luděk	Na Vyhliďce 1700, 511 01 TURNOV	126.58 ha
JOUJA a spol., s.r.o.	Želkovice 24, 440 01 autopošta LOUNY	29.26 ha
Karbus Jiří	Pihel 117, 471 18 PIHEL	15.4 ha
Kareš Petr	Hradištská 331, 507 52 OSTROMĚŘ	49 ha
Kasparová Marie	Vršava 4981, 760 01 ZLÍN	5.86 ha
Kelich Daniel	Šepetely 14, 411 15 TŘEBÍVLICE	9.2 ha
KIS Brno s.r.o.	Maříkova 1899/1, 621 00 Brno	2.5 ha
Klbal Aleš	Žalkovice 1, 768 23 BŘEST	1.12 ha
Kladivo Martin	Dolní Újezd 289, 569 61 DOLNÍ ÚJEZD	5.54 ha
Koberna Daniel, Ing.	Krtely 33, 384 11 NETOLICE	18.69 ha
Kocman Michael, Ing.	Lidická 898, 295 01 MNICHOVO HRADIŠTĚ	bez výsadeb
Kochmanová Věra	Svijanský Újezd 53, 463 45 PĚNČÍN	7.22 ha
Kolínek Josef	Štítná nad Vláří 284, 763 33 ŠTÍTNÁ nad Vláří	1.35 ha
Kopa František	Otaslavice 13, 798 06 OTASLAVICE	5.57 ha
Kopeček Jiří	Nádražní 19/344, 674 01 TŘEBÍČ	3.78 ha
KOPTRANS, spol. s r.o.	Kolmá 5/597, 190 00 PRAHA 9	1.4 ha
Košťál Ivo	Těchlovice 74, 503 27 LHOTA pod Libčany	10.27 ha
Košťál Jaroslav	Těchlovice 92, 503 27 LHOTA pod Libčany	1 ha
Košťál Kamil, Bc.	Těchlovice 92, 503 27 LHOTA pod Libčany	14.38 ha
Kóta - sady, spol. s r.o.	Slup - Oleksovičky 179, 671 28 JAROSLAVICE	12.6 ha
Kovář František	Pitín 319, 687 71 PITÍN	1.04 ha
Kozák Eduard	Lučice 19, 753 64 BĚLOTÍN	18 ha
Kráčmar Zdeněk	Holovousy 76, 508 01 HOŘICE	14.18 ha
Krajča Ladislav, Ing.	Dlouhá 134, 763 15 SLUŠOVICE	11.4 ha
Kratochvíl Adam	Horní Věstonice 175, 691 81 BŘEZÍ u Mikulova	bez výsadeb
Kraus Josef	Loučeň 54, 289 37 LOUČEŇ	bez výsadeb
Krestýn Radim	Řimice 125, 783 21 BÍLÁ LHOTA	2.91 ha
KSZ s.r.o.	Nový Kostel 107, 351 34 SKALNÁ	bez výsadeb
Kubáček Jaroslav, Ovocná školka Střílky	Zámecká 206, 768 04 STŘÍLKY	9.66 ha
Kučera Jan, Ing.	Konecchlumi 30, 507 05 KONECCHLUMÍ	14.95 ha
Kučerová Jitka	Konecchlumi 30, 507 05 KONECCHLUMÍ	6.73 ha
Kupka Lubomír	Zájezd 75, 552 03 ČESKÁ SKALICE	1 ha
Lacina Luděk	Herbenova 13, 691 06 VELKÉ PAVLOVICE	1.17 ha
Lán Jiří - Ovocné sady	Těchlovice 115, 503 22 LIBČANY	22 ha
Lev Luboš	Miřetice 37, 384 86 VACOV	bez výsadeb
Lexman František	Olešnice 84, 549 41 ČERVENÝ KOSTELEČ	6.5 ha
Lička Miroslav, Ing.	Karla Čapka 7, 741 01 NOVÝ JIČÍN	19.12 ha
Lišťák Milan	Široká 902, 691 02 VELKÉ BÍLOVICE	6.2 ha
LoPe 2000, s.r.o.	Šepetely 36, 411 15 TŘEBÍVLICE	88.38 ha
LUKRENA a.s.	Dolní Lukavice 196, 334 44 DOLNÍ LUKAVICE	35.21 ha
LUKROM plus s.r.o.	Lípa 81, 763 11 LÍPA	72.1 ha

Lužanská zemědělská a. s.	Lužany 197, 507 06 LUŽANY	137.2 ha
Machů Radim	Hostětín 31, 687 71 HOSTĚTÍN	4 ha
Malec Stanislav	Petrávec 49, 594 01 VELKÉ MEZIRÍČÍ	bez výsadeb
MALUS s.r.o.	544 42 CHOUSTNÍKOVO HRADIŠTĚ	86.4 ha
Marčík Aleš	Fabián 1185, 691 02 VELKÉ BÍLOVICE	34.19 ha
Marek Jiří	Košťálov 146, 512 02 KOŠŤÁLOV	1.3 ha
Matějka Petr	Šafaříkova 213, (sady - Kamenice 16), 506 01 JIČÍN	5.23 ha
Matoušek Jan	Blahotice 21, 274 01 SLANÝ	28.65 ha
MATYS	Stolín 72, 549 41 ČERVENÝ KOSTELEC	0.15 ha
Mejstříková Ivana	Radíkovice 15, 503 27 LHOTA pod Libčany	9.9 ha
Mendelova univerzita v Brně	Valtická 337, 691 44 LEDNICE	bez výsadeb
MIA akciová společnost	Rakvice 833, 691 03 RAKVICE	27.19 ha
MICHAL Pavel	Krtely 14, 384 11 NETOLICE	16.1 ha
Miller Jan, Ing.	Kozinec čp. 6, 252 65 TURSKO	2.22 ha
Mohelnická zemědělská a. s.	Klopina 33, 789 73 ÚSOV	215.24 ha
MPG GLOBAL FRESH s.r.o.	Elišky Krásnohorské 2016/3, 412 01 LITOMĚŘICE	6 ha
MUDr. Zdeněk Trpělka	Turistická 514/40a, 621 00 BRNO - Medlánky	3 ha
Muchová Hana Ovocnářství	Lázeňská 1712, 274 01 SLANÝ	12.13 ha
Musil Jan	Drnovice 287, 679 06 DRNOVICE	11.42 ha
MVDr. Petr Hawerland	Kostelec 162, 588 61 KOSTELEC	bez výsadeb
Nedbal Jiří, Ovocnářství	Úzká 308, Stránčice, 251 63 STRÁNČICE	8.18 ha
Nedělník Miroslav - ZANE	Otaslavice 541, 798 06 OTASLAVICE	5.61 ha
Netík Jiří	Čihovice 30, 375 01 TÝN nad Vltavou	21.5 ha
Netopil Jiří	Žalkovice 25, 768 23 BŘEST	1 ha
Netopil Petr, Ing.	Žalkovice 185, 768 23 BŘEST	bez výsadeb
Nezveda Martin	Dyjákovice 306, 671 26 DYJÁKOVICE	6.03 ha
Novák Kliment	Lůčky 1030, 691 02 VELKÉ BÍLOVICE	3 ha
Nováková Hana	Krtely 6, 384 11 NETOLICE	12.37 ha
Novotný Josef	Starohorská 11, 507 52 OSTROMĚŘ	14.36 ha
Novotný Milan	Třeboutice 33, 411 48 KŘEŠICE	6.23 ha
Novotný Pavel	Družstevní 415, 507 52 OSTROMĚŘ	15.7 ha
Nožička Jaromír	Kamenice 2, 506 01 JIČÍN 1	4.5 ha
Ökofruit International s.r.o.	Dukelská 202, 671 28 JAROSLAVICE	52.34 ha
Ondroušková Hana	U Lomu 36, 692 01 MIKULOV	22.5 ha
Ondrůšková Alexandra	Troskotovice 39, 671 78 TROSKOTOVICE	6.4 ha
Ostrožsko a.s.	Ostrožská Lhota 413, 687 23 OSTROŽSKÁ LHOTA	9.76 ha
Ovocná školka Litenčice, spol. s r.o.	Litenčice 188, 768 13 LITENČICE	30.9 ha

Ovocnářská farma FA-MIKO	Těchlovice 109, 503 27 LHOTA pod Libčany	20.17 ha
Ovocnářská farma Ondřej Kučera	Lužany 226, 507 06 LUŽANY	9.68 ha
Ovocnářské družstvo Brno	Martina Ševčíka 46, 625 00 BRNO - St. Lískovec	60.98 ha
Ovocnářství Kruml	Wolkerova 707, 407 22 BENEŠOV nad Ploučnicí	30 ha
OVOCNÁŘSTVÍ Ploskovice, Poblová & Petrásek	Bechlín 266, 411 86 BECHLÍN	61.9 ha
Ovocnářství Roman Patloka	Horní Loučky 42, 594 55 HORNÍ LOUČKY	24.74 ha
Ovocnářství Slaný	Lázeňská 289, 274 01 SLANÝ	11.5 ha
Ovocné sady BŘÍSTVÍ	Bříství - Křečhoř 18, 280 02 KOLÍN	15.96 ha
Ovocné sady Synkov s.r.o.	Synkov 86, 516 01 RYCHNOV nad Kněžnou	174.65 ha
Padrta František	Ve Stružce 133, Hůry, 373 71 RUDOLFOV	1 ha
Pártl Václav	Truskovice 29, 389 01 VODŇANY	12 ha
PATRIA Kobylí, a.s.	Augusty Šebestové 716, 691 10 KOBYLÍ na Moravě	78.49 ha
Pavel Fríd	Netolická 390, 384 02 LHENICE	7.2 ha
Pavel Karlík	Šardice 514, 696 13 ŠARDICE	1.14 ha
Pelikus Josef, Sady Leopoldův Mlýn	Býčkovice 84, 412 01 LITOMĚŘICE	6.53 ha
Pěstitecká pálenice	Troskotovice 39, 671 78 TROSKOTOVICE	4.2 ha
Pešek Josef	Malovice 21, 384 11 NETOLICE	12.59 ha
Peterka Michal	Řepčinská 98/6, 779 00 OLOMOUC	7.3 ha
Petrásek Stanislav ml.	Krtely 29, 384 11 NETOLICE	17.59 ha
Pintera David	Nechvalín 109, 696 31 BUKOVANY	10.26 ha
Pintera Vladimír, Ing.	Nechvalín 109, 696 31 BUKOVANY	22.69 ha
Polách Jan	Bílovska 91, 691 01 MORAVSKÝ ŽIŽKOV	1.33 ha
Polívková Hana - ovocnářství	Husova 55, 273 08 PCHERY	12.34 ha
POMONA Těšetice, a.s.	Těšetice 171, 671 61 PROSIMĚŘICE	161.94 ha
POOSLAVÍ Nová Ves, družstvo	Nová Ves 251, 664 91 IVANČICE	2.15 ha
Prášek Dušan, Ing., Ovocné sady Borač	Dolní Rožínka 125, 592 51 DOLNÍ ROŽÍNKA	4 ha
QTK s.r.o.	Veřovice 274, 742 73 VEŘOVICE	1.1 ha
REGENT PLUS Žlutice spol. s r.o.	Žižkov 13, 364 52 ŽLUTICE	7.3 ha
Rodinná farma Lomy	Kozákovská 593, 513 01 SEMILY	1.05 ha
Rostlinná výroba - Josef Kadlček	Sv. Čecha 1030, 688 01 UHERSKÝ BROD	1.4 ha
Rožnovský Jaroslav, RNDr. Ing. CSc.	Ladova 5, 621 00 BRNO	4.72 ha
Rubecký Erik	K. H. Máchy 3218/26, 690 02 BŘECLAV	4.85 ha
RUDOLF JELÍNEK sady s.r.o.	Razov 472, 763 12 VIZOVICE	75.88 ha

Runštuk Jaroslav	Librantice 50, 503 06 TŘEBECHOVICE pod Orebem	7.57 ha
S.A.D. s.r.o.	Daminěves 35, 277 04 CÍTOV	381.25 ha
SAD Skalky	Jarohněvice 35, 767 01 KROMĚŘÍŽ	2 ha
Sadařství vinohradnictví Krejčířík	Kpt. Jaroše 21, 691 06 VELKÉ PAVLOVICE	15.7 ha
Sady a školky Jirkov, spol. s r.o.	Červený Hrádek 65, 431 11 JIRKOV	43.21 ha
SADY BULÁNKA spol. s r.o.	Vrcha 194, 281 63 KOUŘIM	23.66 ha
SADY CZ, s.r.o.	U Bzinku 1482, 696 81 BZENEC	219.19 ha
Sady Čechovka	Štěnovický Borek 78, 332 09 ŠTĚNOVICKÝ BOREK	1.92 ha
Sady Český ráj s.r.o., Sady Žernov	V Celnici 1028/10, 117 21 Praha 1	153.43 ha
SADY ČTVEŘÍN s.r.o.	Čtveřín 60, 463 45 PĚNČÍN	33 ha
Sady Klášterec nad Ohří spol. s r.o.	Cihlářská 627, 431 51 KLÁŠTEREC nad Ohří	91.2 ha
SADY POPELOV s.r.o.	Sekerkovy Loučky 9, 511 01 TURNOV	82.18 ha
SADY ROKOS s.r.o.	Petrovičky 18, 508 01 HOŘICE	26.42 ha
SADY SCHWARZ VRANOV s.r.o.	Břasy 1, 338 24 BŘASY	61.73 ha
Sady Sobotka s.r.o.	Kolmá 597/5, 190 00 PRAHA 9	18.64 ha
SADY spol. s r.o., BÍLÉ PODOLÍ	Bílé Podolí 73, 285 72 BÍLÉ PODOLÍ	254.22 ha
SADY Tismice, s.r.o.	Vrátkov 97, 282 01 ČESKÝ BROD	49.42 ha
SADY Tuchoraz, spol. s r.o.	Tuchoraz 42, 282 01 ČESKÝ BROD	214 ha
Sady Životice spol. s r.o.	Michníkova ul. 1/281, 736 01 HAVÍŘOV - Životice	63.17 ha
SANTOSA fruit s.r.o.	Tovární 157, 783 72 VELKÝ TÝNEC	bez výsadeb
Sebera Jaroslav	Krtely 13, 384 11 NETOLICE	24.5 ha
SEMPRA Litoměřice s.r.o.	Českolipská 917/6, 412 01 LITOMĚŘICE	2.8 ha
SEMPRA Praha a.s., ŠS Velké Losiny	Rudé armády 330, 788 15 VELKÉ LOSINY	10.49 ha
Scheithauerová Helena	Želkovice 28, 440 01 LOUNY	11 ha
Skalický Stanislav	Těchlovice 104, 503 27 LHOTA pod Libčany	9.52 ha
Sláma Radim	Na Járku 527, 691 01 MORAVSKÝ ŽIŽKOV	9.21 ha
Slezák Robert	Bohuslavice u Zlína 213, 763 51 BOHUSLAVICE u Zlína	1.38 ha
Splítek Josef	Lužany 12, 507 06 LUŽANY	7.5 ha
Staněk Zdeněk	Hošťálková 613, 756 22 HOŠTÁLKOVÁ	1.03 ha
Staroba František	Hostětín 70, 687 71 BOJKOVICE	3.45 ha
Stehlík Václav	Lhenice - Brusná 171, 384 11 NETOLICE	8.65 ha
Steinocher Antonín	Třebanice 16, 383 01 PRACHATICE	12.32 ha
Strýček Miroslav	Revoluční 1394, 691 02 VELKÉ BÍLOVICE	1.69 ha
Suchá Petra Mgr.	V Podlesí 250, 783 73 GRYGOV	5.94 ha
Sůrová Věra	Těchlovice 30, 503 27 LHOTA pod Libčany	6.72 ha
Svízela Jan	Velký Ořechov 75, 763 07 VELKÝ OŘECHOV	bez výsadeb

Svobodová Svitlana	Bažantní 300, 671 28 JAROSLAVICE	1.61 ha
ŠAMPIMA - Ing. Jiří Mazánek	Žernov - Proseč 1, 512 63 ROVENSKO pod Troskami	301.63 ha
Šarman Josef	Kašava 293, 763 19 KAŠAVA	1.01 ha
Šejnoha Petr	Křenov 149, 569 22 KŘENOV	22.59 ha
Šembera Čestmír	Klopina 105, 789 73 ÚSOV	3.84 ha
Ševčík Rostislav	Probluz 84, 503 15 NECHANICE	14.32 ha
Škop Jan	Skalice 83, 503 03 SMIŘICE	1.2 ha
Šrámek Petr	Vítov 11, 274 01 SLANÝ	6 ha
Šušlík Jan, Ing.	Hlavní 72, 768 04 STRÍLKY	16.76 ha
Tachecí Svatopluk	Dobříň 19, 413 01 ROUDNICE nad Labem	30.57 ha
Teichman Karel - ovocnářství	Vítov 12, 274 01 SLANÝ	28.12 ha
Tetur Tomáš	Fabián 1206, 691 02 VELKÉ BÍLOVICE	9.44 ha
Teuber Petr	Palackého 311, 551 01 JAROMĚŘ	6.4 ha
Thoř Miloš, ovocnářská farma	Pěncín 39, 463 45 PĚNCÍN	9.79 ha
Tomáš Ignác Fénix	Nádražní 262, Šanov, 671 67 HRUŠOVANY nad Jevišovkou	5.33 ha
TYRES Kněžmost s.r.o.	Na Rynku 218, 294 02 KNĚŽMOST	123.46 ha
UNISAD PLUS, s.r.o.	Králová 60, 783 91 MEDLOV u Uničova	31.52 ha
Vašák Oldřich	Želí 2, 503 27 LHOTA pod Libčany	7.63 ha
Vašák Oldřich	Radostov 12, 503 27 LHOTA pod Libčany	21.25 ha
Vašák Pavel	Želí 2, 503 27 LHOTA pod Libčany	8.78 ha
Veber Jaroslav	Růžová 817, 284 01 KUTNÁ HORA	4 ha
Větrovec Václav	Truskovice 11, 389 01 VODŇANY	15.01 ha
VÍNO BLATEL, a.s.	Blatnice p. Sv. Antonínkem 855, 696 71	23 ha
Vodsedálek Pavel	Tismice 111, 282 01 ČESKÝ BROD	2.26 ha
Vogl Jiří	Ke Křižáku 165, 439 26 LIBČEVES	9.41 ha
Vojík Jiří	Maškovice 2, 412 01 LITOMĚŘICE	10.4 ha
Vojtas Jozef	Olešnice 333, 549 41 ČERVENÝ KOSTELEČ	10.51 ha
Volek Jaroslav	Štíhllice 59, 281 63 KOSTELEČ nad Černými lesy	1.07 ha
Vondráček Pavel, Ing.	U Pošty 286, 507 52 OSTROMĚŘ	24.3 ha
Vondráková Ivana	Bernardov 68, 284 01 KUTNÁ HORA	2.04 ha
VOS zemědělců, a.s.	Dlouhá 599, 679 63 VELKÉ OPATOVICE	70.77 ha
VŠÚO Holovousy s.r.o.	Holovousy 129, 508 01 HOŘICE	bez výsadeb
VÚRV PRAHA - Ruzyně, v.v.i.	Drnovská 507, Praha 6 - Ruzyně, 161 06 PRAHA 6	bez výsadeb
VVISS Ostrava, s.r.o.	Kolmá 5/597, 190 00 PRAHA 9	37.48 ha
VVISS PLZEŇ, s.r.o.	Kolmá 5/597, 190 00 PRAHA 9	19.52 ha
Vyčítal Lukáš	Těchlovice 114, 503 27 LHOTA POD LIBČANY	15.08 ha
XYX, s.r.o.	Hnojník 94, 739 53 HNOJNÍK	1 ha
Záhorka Jan	Truskovice 32, 389 01 VODŇANY	8.3 ha
ZAHRADNICTVÍ VILÍMEK, s.r.o.	ul. 1. května 1040, 763 31 BRUMOV - BYLNICE	5.1 ha

Zajíček Jan	Hrobce 139, 411 83 HROBCE	2.27 ha
ZDERAZ, zemědělské družstvo	Zderaz 103, 539 44 PROSEČ u Skutče	42.63 ha
ZEAS AGRO a.s. Rábín	Malovice 31, 384 11 NETOLICE	64.1 ha
ZEAS Lažánky a.s.	Lažánky 40, 664 71 VEVERSKÁ BÍTÝŠKA	14.72 ha
ZEAS Lysice a.s.	Družstevní 68, 679 71 LYSICE	78.35 ha
ZEAS Nedakonice, a.s.	Nedakonice 152, 687 38 NEDAKONICE	10.87 ha
ZEČI, spol. s r.o.	Boleradice 426, 691 12 BOLERADICE	25.39 ha
Zelená Bohdaneč s.r.o.	Bohdaneč 140, 285 15 BOHDANEČ	16.96 ha
ZELTR spol. s r.o.	Roketská 790/23, 751 02 TROUBKY	4.43 ha
Zemědělská farma BRATKOVICE	Bratkovice 12, 273 24 VELVARY	55 ha
Zemědělské a obchodní družstvo sady - St.Lískovec	Martina Ševčíka 46, 625 00 BRNO - St. Lískovec	39.03 ha
Zemědělské družstvo "PODHRADÍ" Týn nad Bečvou	Lipnická 336, 751 31 TÝN nad Bečvou	60.96 ha
Zemědělské družstvo BAŠNICE	Sady Petrovičky, Bašnice 5, 508 01 HOŘICE	67 ha
Zemědělské družstvo DOLANY	Dolany 57, 552 03 DOLANY	269.85 ha
Zemědělské družstvo KLAPÝ	411 16 KLAPÝ	94.6 ha
Zemědělské družstvo LIBČANY	Libčany 230, 503 22 LIBČANY	180.04 ha
Zemědělské družstvo LIBEŠICE	Liběšice, 411 46 LIBEŠICE	86.79 ha
Zemědělské družstvo SENICE NA HANÉ	Sady Vilémov, 783 23 VILÉMOV u Litovle	181.62 ha
ZEMCHEBA s.r.o. Chelčice	Chelčice - Záhorčí 106, 398 01 VODŇANY	371.92 ha
ZP Mikulčice a.s.	Mikulčice 164, 696 19 MIKULČICE	187.19 ha

Příloha 6: Seznam oslovených velkoobchodů

Abasto s.r.o.
BALA s.r.o.
Batlička s.r.o.
BOVYS S.R.O.
Čedar spol. s r.o.
ČEROZFRUCHT s.r.o.
Gabriel - velkoobchod ovocem a zeleninou Praha
Gastro full of life s.r.o.
Gastrofresh s.r.o
GIRA fruit s.r.o.
GOLD GROUP s.r.o
GREENGROCERY, s.r.o.
Haspol spol. s r. o.
HORTIM International, spol. s r. o.
Ing. Miroslav Jahoda
JAHEKA, S.R.O.
Jihočeská zelenina trade s.r.o.
Jilemnická obchodní společnost, spol. s r. o.
KARO Hlučín s.r.o.
Lotinar s.r.o.
Luboš MANDA VELKOOBCHOD ZELENINA - OVOCE
MAKRO Cash&Carry ČR s.r.o.
MARKO – fruit, spol. s r.o.
Michal Šimek s.r.o.
MiPA - velkoobchod s ovocem a zeleninou
MK Fruit s.r.o.
NICKFRUIT
Oaza - velkoobchod
OLDŘICH BARTOŇ
Ovoce a Zelenina Vyšehradská
Ovoce zelenina Květoslav Konečný
Ovoce zelenina Petr Mudoch
Ovocentrum V+V, s r. o.

OZ BRÁZDA s. r. o.
OZ-HRBEK s.r.o.
Petr Mudroch - ovoce a zelenina
Refi-CZ
Roman Helcl - Velkoobchod ovoce zelenina
SEOS FRUIT, s.r.o.
Šandera s.r.o.
TEKOO spol. s r.o.
Velkoobchod ovoce - zelenina Bekr Praha
VELKOOBCHOD OVOCE ZELENINA KOUBA-VESELÁ, s.r.o.
Velkoobchod zeleniny, ovoce, čerstvé bylinky - Mica Bagonova
Vitalis
VITAMÍN D, s.r.o. - velkoobchod ovoce-zelenina
Vitamix - velkoobchod s ovocem a zeleninou Plzeň
Wastex, spol. s r.o.
ZELENINA - DRINKS s.r.o.
ZELIK s.r.o.
ZEMKO, spol. s r.o.
ZENA - PALIVA